

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

hayvan

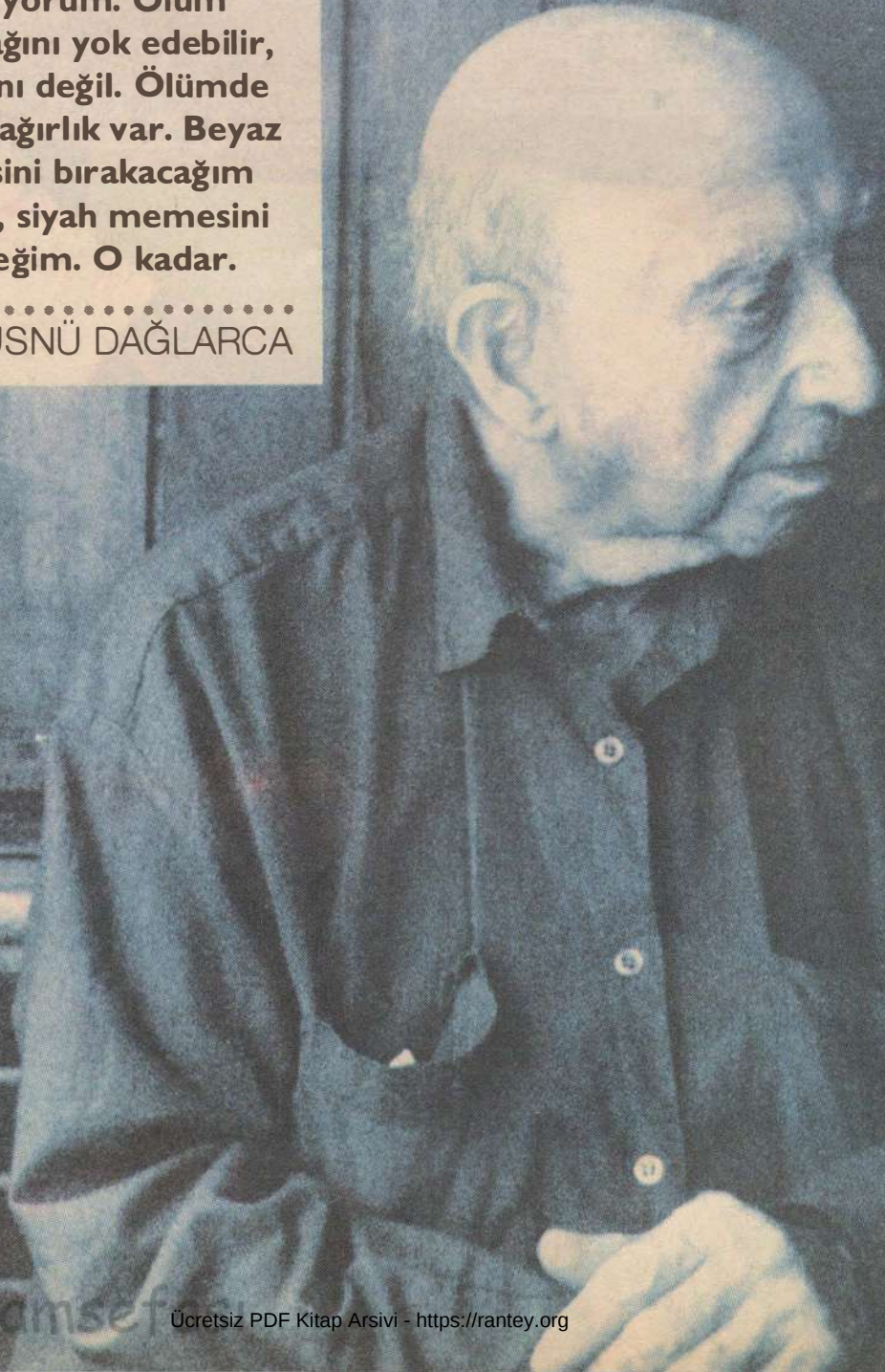
Oğuz Aral, Gülten Akın, Fazıl
Hüsni Dağlarca, Carina Thuijs, Nuri İyem,
Can Yücel, Aziz Nesin, Rifat Ilgaz, Lale Müldür,
Mehmet Ali Aybar, Bilge Karasu, Selim İleri, Ayşe Bener,
Vüsat Ö. Bener, Halil Turhanlı, Bejan Matur, Cengiz Güleç, Ahmet İnam, Ragıp
Duran, Sima Bina, Oral Çalışlar, Reşat Çalışlar, Panter Emel, Özdemir Erdoğan, Altay
Öktem, Sezen Aksu, Cemil Cahit, Sezer Tansuğ, Birhan Keskin, Tan Cemal, küçük İskender,
Filiz Bingölçe, Enver Ercan, Kemal Siyahhan, Gülay Batur, Gordon Matta-Clark, Levent Gönenç,
Ulus Baker, Osman Cavcı, Ümit Bayazoğlu, Ali Kemal Yılmaz, Dürnev Kırac, Samsun 216, Mevlüt
Gülveren, Maltepe, Deniz Durukan, Naim Dilmener, Baba Zula, Sabri Kılıç, Bakangör, Batman,
Hakan Günday, Şevval Kılıç, ExtraMücadele, Zerrin Egeliler, Acar Mülâki, Sibel Torunoğlu,
Murat Menteş, İhsan Gürsoy, Alper Canıgüz, Ah Muhsin Ünlü, Emrah Serbes, Alpaz
Erdem, Ayşe Ülker, Fatih Solmaz, Seyitali Aral, Eda Oral, Sayım Çınar, Esin Özbek, Cengiz
Üstün, Mehmet Duru, Mustafa Devrim Özding, Pınar Öztürk, Faruk Kaya, Hatice
Meryem, Denizali, met üst
ve Bruce Lee, içerideler

80
SAYFA

Yaşlanmak, minarenin şerefesi gibi. Yaşlandıkça yükseliyorsun, daha uzakları görüyorsun. Dut ağacının alt dallarıyla, üst dallarındaki dutlar farklı tatlardadır. Onun gibi.

Ölümden korkmuyorum. Ölümün ön evrelerinden korkuyorum. Ölüm yaşayacağını yok edebilir, yaşadığını değil. Ölümde karşı bir ağırlık var. Beyaz memesini bırakacağım doğanın, siyah memesini emeceğim. O kadar.

.....
FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA

Ankara'ya geldiği günün sabahı, Sivri ailesinin yanında kahvaltısını yapar ve balkona çıkar. Gördükleri karşısında heyecanını gizleyemez ve Hollanda'daki erkek arkadaşını arayıp coşkuyla anlatır.

Carina Thuijs

met üst

Hollanda'nın Doetinchem kasabasında 7 Temmuz 1970 yılında doğar. Babası büro hizmetlisi, annesi muhasebe yardımcısı, kızkardeşi ise yöneticilik eğitimi görmektedir.

Üretici biridir. Günlük tutar, elbise diker, resim yapar. Üniversitede kültürel antropoloji okur. Her zaman ezilen insanların, özellikle ezilen kadınların yanında yer alır. Üniversite bitirme tezini Türkiye ve Türkiye'deki kadınlar üzerine yapmak ister. Okuduğu üniversite ona Mayıs 1993'te Çorum'un bir köyünde staj yapma şansı verir.

Kız arkadaşı Maryze ile birlikte tezini bitirir bitirmez Hollanda'ya dönecek ve erkek arkadaşı Michiel'le birlikte aynı evde yaşayacaklardır.

Kız arkadaşı Maryze ile birlikte Rahmi Sivri'yle buluşurlar ve ondan, Türk kadınlarının aralarındaki ilişkilerin nasıl yapılandığı, nelerle uğraştıkları, aile içindeki rolleri üzerine tez hazırlamak istediklerini söyler ve yardım isterler. Rahmi Sivri de onları yengesi Sultan Sivri'ye yönlendirir ve Ankara'ya gelirler.

Ankara'ya geldiği günün sabahı, Sivri ailesinin yanında kahvaltısını yapar ve balkona çıkar. Gördükleri karşısında heyecanını gizleyemez ve Hollanda'daki erkek arkadaşını arayıp coşkuyla anlatır.

Ankara'da bulunduğu süre zarfında güne banyoyla başlar. Sıkı bir kahvaltı yapar ve artık kardeş gibi olduğu Asuman ve Yasemin Sivri

kardeşlerle Ankara'yı gezmeye, fotoğraflar çekmeye başlar.

Bir gün Dikmen'de gezerlerken Kur'an kursuna giden çocukları görür. Çocukların, özellikle de erkek çocukların üst tarafları kapalı, altlarında şort vardır. Şaşırır ve "bu çocukların üst tarafı müslüman, alt tarafı ne" diye sorar. Türkiye'de kaldığı süre zarfında çekin-

gen ve yabancı olmasına rağmen sayısız dost ve arkadaş edinir. Türkçe'sini ilerletir. Türkiye'ye ve Türk insanının sıcaklığına adeta aşık olmuştur.

30 Haziran 1993 günü Sivas'ta yapılacak Pir Sultan Abdal Şenlikleri'ne Yasemin ve Asuman Sivri'yle katılmak istediğini söyler. Yasemin ve Asuman Sivri kardeşler, onu bu isteğinden vazgeçirmek için 'Orada su bulamazsın, aç kalırsın' derler.

Ancak o, 'Siz ne yerseniz ben de onu yerim, siz nerede kalırsanız ben de orada kalırım' diyerek büyük arzusunu dile getirir ve birlikte Sivas'a giderler.

7 Temmuz 1970 yılında Hollanda'nın Doetinchem kasabasında doğan Carina Thuijs, 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta Madımak Oteli katliamında, kardeşleri gibi sevdiği Asuman ve Yasemin Sivri ile birlikte yanarak ölür. Carina Thuijs, katliamda ölen 37 kişi içindeki tek yabancıdır.

Annesi uzun süre inanamaz öldüğüne. Haklarında onca güzel şeyler anlattığı, yazdığı Türkler ona bu sonu layık göremez diye düşünür. Cenazesi Hollanda'ya gönderilir, defnedilir, annesi hâlâ inanamaz. Normaldeki dönüş tarihinde havaalanına gider, Türkiye'den dönecek kızını bekler. Fakat uçaktan kızın inmez. İşte o vakit kızının öldüğüne inanır. Havaalanı sessiz bir çılgınlıkla yankılanır. Bu sessiz çılgınlığın yankısı Ankara'da Sivri ailesinin evlerinde karşılığını bulur. **h**

Türkçe'sini ilerletir. Türkiye'ye ve Türk insanının sıcaklığına adeta aşık olmuştur.

Son günleri kırılgan, buruk geçti. Ömürlerini verdikleri, toplumları değişmiş bambaşka insanlar olmuşlardı. En acısı heykelleri dikilecekken, el üstünde tutulacakken yalnız bırakılmışlardı.

Mahşerin İki Tatlısı: Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz

met üst

İsimleri ne zaman aklıma düşse burnumun direği sızlıyor. Resimleri ne zaman gözüme çarpsa bir arkadaşımı görmüş gibi seviyorum.

Onlar iki yazardan ziyade iki ermiş, iki derviş, iki hayat ve hayal neferiydi.

Nerde hayat tökezlemiş ve yara almışsa kendiliğinden 'açılın ben doktorum' gibi gönüllü olarak onları görürdünüz karşınızda. Bugün hayat berbat edicilerinin bunca pervasız ve küstahça üstümüze üstümüze gelmeleri biraz da onların artık hayatta olmamalarından.

**İkisinin de
ilk adı
Mehmet'ti.
İkisi de
Temmuz
ayında
öldü.**

Ben onları 1980'li yıllarda, ikisi de kocaman dede olduklarında tanıdım. Saçları kırışmış, tontonlaşmışlardı. Ancak yine de en üretken onlardı. En çok okuyucuları olan. İmza günlerindeki kuyruk-ları, bizim Penguen dergisi imza günleri gibi uzadıkça uzardı. 7'den 70'e herkes imzalı bir kitaplarını almak, onlarla iki kelime konuşmak için kuyrukta sabahdan akşama kadar sıra beklerdi. İmzalı bir kitaplarını kütüphanede bulundurmak büyük bir ayrıcalık, yüksek bir şerefti herkes için.

Onca ilerlemiş yaşlarına rağmen dur durak bilmeden çalışmalarını 'topluma olan borcumuzu ödüyoruz' şeklinde açıklıyorlardı. Şimdiki hayata, insana, zihniyete bu cümleyi açıklayabilmek olası mı? Üstelik tüm iktidarlar onlara her türlü zulmü reva görmüşken, hapislerde, sürgünlerde ömürlerini tüketmişken, borç ödeyip durdukları toplum hep sessiz, kayıtsız, tırsık kalmıştı.

İkisinin de ilk adı Mehmet'ti. İkisi de Temmuz ayında öldü. İkisinin de boylarını aşan çok sayıda kitapları vardı. Efsane dergi Markopaşa'yı Sabahattin Ali'yle birlikte ikisi çıkarmıştı. Rıfat abi veremden, Aziz abi toplumun aptallığından mustarıptı. Rıfat abi sanat hayatına şiirle başlamıştı,

Aziz abi şiirle bitirmişti.

İkisi de onca baskıya, zulme, iş-kenceye, kayıtsızlığa karşı yılmamış, yazıp durmuşlardı. Ta ki ölüm yaklaştana dek. Rıfat abi'nin ölmeden önceki son cümlesi 'hayat yalama oldu artık' olmuştu. Aziz abi'nin son cümlesi ise 'halkımızın yüzde altmışı aptal'.

Onca derde, meşakkete karşı yılmamış, usanmamış, hep bir umut taşımışlardı içlerinde. Hep iyi taraflarını görmüş, yaşadıkları toplumun tüm hastalıklarını, zaaflarını, safralarını onların da gülebileceği şekilde orta yere sermişlerdi.

Aziz Nesin dünyada en çok tanınan ve okunan ilk mizah yazarımızdı. 1956-57 yıllarında arka arkaya İtalya'da Altın Palmiye ödülü aldı. Arkasından, çeşitli dönemlerde birçok uluslararası ödüle layık görüldü. Öyle ki dünyada ve memleket-te meydana gelen tüm saçma olaylar "tam aziz Nesin'lik" diye açıklanıyordu. Rıfat Ilgaz'ın Hababam Sınıfı birkaç neslin kült kitabı-filmi, Yeşilçam'ın ise tartışmasız en büyük klasiklerinden biri olmuştu.

Durup dinlenmeden yazma sebebelerini 'topluma olan borcumuzu ödüyorum' diye açıklayan bu iki büyük insana ise toplum ve hükümetler her türlü kötülüğü yaptı. Her baskı döneminde ilk kapıları çalınan, hapse tıkılan ikisi oldu. Rıfat Ilgaz'ı onca yaşına rağmen kelepçelerle şehir şehir dolaştırdılar. Kitap gelirleriyle kimsesiz çocuklar için vakıf kuran Aziz Nesin'i Sivas'ta dinsiz diye yakmaya çalıştılar.

Alternatif iki okul gibiydiler. Okulun, ailenin, toplumun, devletin veremediği tüm ahlaki ve vicdani değerleri onların kitapları veriyordu.

Son günleri kırılgan, buruk geçti. Ömürlerini verdikleri, toplumları değişmiş bambaşka insanlar olmuşlardı. En acısı heykelleri dikilecekken, el üstünde tutulacakken yalnız bırakılmışlardı.

Aziz nesin ve Rıfat Ilgaz, ömrümüzün, hayatımızın iki bahtsız, cesur, şahane, sevilesi ve eli öpülesi babası. İsimleri ne vakit aklıma düşse, burnumun direği sızlar. Resimleri ne zaman gözüme çarpsa bir arkadaşımı görmüş gibi sevinirim. Saygıyla, sevgiyle, hürmetle, hasretle önlerinde eğilir, tonton yanaklarından hasretle, açlıkla, iştahla operim.

Balina

Göğü gördüm imkâna tutuldum düşü sevdim
dalıp çıkmalarım 'orda bir şey'e dönüktü
kaç kez bir şey, başka bir şey
sıçradım hem yittim
hem belirlendim
derin durdum, teknenin altına girdim
sarstım
sarsıldım vuruşun git gide usta vuruşuydu
sustum düşe düştüm
senin mi kan, yaralarımın mı
hey kaptan
ne balınayım ben şimdi inadı içinde
ne senin mavi balinan

.....
GÜLTEN AKIN

ALO00000!

hayvan'dan arıyoruz

Alo hayvan'dan arıyoruz TNT mi?

- Evet buyrun nasıl yardımcı olabilirim?

Ücretsiz hat di mi bu, 444'le başlıyor da o açıdan yani?

- Tabii efendim, ücretsiz danışma hattı

TNT Express'in her yıl düzenlediği bir kitap toplama kampanyası varmış?

- Evet. Bu yıl da Nisan ayında başlattığımız, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ile birlikte sürdürdüğümüz bir kampanyamız mevcut. Şırnak, Mardin, Tunceli gibi illerdeki okullara dağıtılmak üzere kitap topluyoruz.

Ne tür kitaplara ihtiyaç duyuluyor?

- Çocuk Klasikleri, Hikâyeler, Üniversite Hazırlık Kitapları ve Dünya Klasikleri öncelikli tercih.

Ne zamana kadar sürecektir kampanya ve TNT'nin buradaki görevi nedir?

- Kampanya Ağustos-Eylül aylarına kadar devam edecek. TNT, kitapları evinizden alıyor. Yani yorulmanıza, vakit ayırmanıza gerek yok! 444 08 68 numaralı telefonu arayıp adresinizi vermeniz yeterli!

Biz de buradan tüm okurlarımızı kitap bağışına davet ediyoruz. İyi çalışmalar.

- Çok teşekkürler.

Alo hayvan'dan arıyoruz, Enver Ercan'la mı görüşüyoruz.

- Merhabalar, ben Enver Ercan.

Türkiye Yazarlar Sendikası başkanı seçildiniz, tebrikler.

- Teşekkür ederim.

Sizin başkanlık seçime bir partinin güdümünde hazırlandığınız dile getirildi. Ne diyeceksiniz?

- Kaçak Yayın dergisindeki yazıları biliyorum sadece.

EMEP'li olduğum filan söylendi.

Doğrudan benimle ilgili olarak

Necati Güngör bir şeyler

söylemişti o dosyada. Hakaret

içeren yakışksız, üslupsuz

sözlerdi. Daha önce birkaç kez

kendisine "Sen de bizimle ol,

birlikte sendikayı daha iyi bir

düzeye getirelim" dediğimde

susun kalmıştı, mizacının her

zamanki tezahürü sanmıştım.

Meğer kafasında başka şey

varmış. Bu yüzden tavrı sahici

gelmedi bana. Parti meselesine

gelince; herhangi bir partiye

üye değilim, bunu gururla

söylemiyorum, konumum

gereği böyle bir noktada

durmam gerekiyor. Ama bütün

sol partilere üstlendikleri mis-

yon nedeniyle sempatiyim vardır.

Hatta içlerinde dostlarım,

arkadaşlarım vardır. Bana bir

dönem de hazırladığım tv

programı nedeniyle Aydınlıkçı

Enver dediler, o zaman da

açıklama yapmadım. Ben

bunlardan rahatsız olmam,

tam tersine onur duyarım.

İlk elden yapmayı planladığınız işler neler?

- İlk üyeden son üyeye kadar

sıralanmış, eksiksiz bir liste

oluşturma çalışmaları-na başladık. İnternet sitemizi geliştiriyoruz. Elektronik posta yoluyla üyelerimizle anında ilişki kurabileceğiz. Yalnızca yazınsal anlamda değil, toplumsal anlamda da dayanışmamızı güçlendirecek ön hazırlıklarımız var. En başta iç işlerini bir düzene koymamız gerekiyor.

Sendikada daha fazla genç yazar olacak mı?

- Edebiyat dünyasında kendini kanıtlamış yazarları, şairleri ve

elbette çevirmenleri TYS'ye

kazandırmak istiyoruz. Yaşı hiç

önemli değil. Ama bir gerçek

var ki, hazırladığımız listeye

göre 200-250 genç isim şu ya

da bu nedenle TYS üyesi değil.

Bu arkadaşların yarısı bile

kazandırılrsa, hem varlıklarıyla,

hem de entelektüel katkılarıyla

sendikamız çok daha dikkat

çeken bir kuruluş olur.

"Edebiyat dünyasında kendini kanıtlamış" dediniz, buna kim karar verecek?

- Farklı kuşaklardan ve farklı

yazınsal anlayışlardan üyelerin

bir araya geldiği bir yazar

kurulumuz olacak. O kurul

değerlendirecek, gerekirse

kapalı oylama yapılacaktır. Kitap

yayımlamış herkes, sırf kitap

yayımladığı için sendikaya üye

olamayacak. Pek çok üyemizin

şikayetçi olduğu ama kırılganlık

yaratmamak, incelik adına dile

getirmedeği bu duruma yönetim

olarak son vermeye kararlıyız.

Kolay gelsin, iyi çalışmalar.

- Hatice Meryem'e ve met üst'e

selamlarımı ilet, üye olmaktan

başka seçenekleri olmadığını

bilsinler. İlginize teşekkürler.

Peki

Alo hayvan'dan arıyoruz, Kunteper Canavarı Cengiz Üstün mü?

- Evet benim. Şu an üst katta Lombak'tayım, kapat istersen ben hayvan'a geleyim

Olmaz Abi bu köşenin adı Alo Hayvan'dan arıyoruz.

- Tamam o zaman, cep fazla yazmasın şirkete, normal telefonda araşalım.

Alo hayvan'dan arıyoruz...

- Biliyorum abi, kitap için değil mi?

Evet, Tribal Enfeksiyon adlı

kitabın çıkmış, hayırlı olsun.

-Teşekkürler, sekiz yıldır sürdürdüğüm "Tribal Enfeksiyon" adlı köşede yayınlanan karikatürlerimin bir derlemesi oldu bu albüm.

Galiba ilk karikatür albümün?

Evet, ilk. Daha önce üç tane çizgi-roman albümüm çıkmıştı; "Kuntaper Canavarı", "Duko Film" ve Kaptan Onedin".

Nice yeni kitaplara diyelim.

Teşekkürler, bu arada sizin orada temiz bardak varsa çay içmeye iniyorum. İlaç için bi tane temiz bardak kalmamış, üşendim şimdi yıkamaya.

Alo hayvan'dan arıyoruz, Firuzan M. Sümertaş mı?

- Evet, buyrun.

Nasil bir isimdir Şehrü Evlad'üz-Ziyan?

- Projenin ilham kaynaklarından bir tanesi olan "Kayıp Çocuklar Şehri" filmine gönderme yapan bir isim. Eserin temel aldığı üç başlık olan kent, kayıplık ve çocukluk deneyimlerini içinde barındırıyor.

Dolayısıyla; "şehrü evlad'üz-ziyan" tüm ağdalı tınısı ile bu üç meselenin nasıl da birbirinin içine aktığını ifade ediyor.

Projeyle ilgili bilgi alabilir miyiz?

- Projenin temelinde 80'lerde yetişmiş, Ankara'da bir araya gelmiş, hiçbir zaman tam olarak Ankara'lı olamamış ve ortak paydaları "kayıplık" meselesini en çok da bu kentte yaşayıp paylaşmakta olan bir kuşağın kent deneyimleri yatıyor. Eser, genellikle sahne sanatlarında alışageldiğimiz aksine, ses, ışık, video, kostüm ve dekor gibi unsurların sadece beden performansını destekleyen

değil, en az bedensel hareket kadar önemli öğeler olarak yer aldığı, yaklaşık bir saatlik sahne performansı.

Performans sanatı

denilince ne beklemeliyiz?

- "Performans sanatları" üst başlığı çok geniş bir başlık.

Ancak bizim bu konudaki derdimiz, çağdaş dans, tiyatro, film ve video, mimarlık, edebiyat gibi farklı şekillerde beslendiğimiz disiplinlerin bize sağladığı araçları performatif bir tavırla kullanmak. Yani sembollerle anlatı kur-

mak yerine belli efektleri bir araya getirerek, bunların açığa çıkardığı deneyime odaklanmaya çalışıyoruz.

Nerede izleyeceğiz?

- Projenin ilk sahnelenmesi 7 temmuz Perşembe, 21:00 de, 22. Dünya Mimarlık Kongresi kapsamında Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda olacak. Tüm Hayvan okurları davetlimizdir.

İyi çalışmalar.

Size de...

Alo hayvan'dan arıyoruz. Reklam Yaratıcıları Derneği mi?

- Buyrun ben Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Fidan.

Neden 'Dilinizden Utanmayın' adlı bir kampanyaya başlattınız?

- Türkçede son yıllarda yaşanan kirlenme ve yanlış kullanım ciddi boyutlara ulaştı. Bir toplumun en önemli kültürel mirası olan dilin bu kadar kirlenmesi de doğal olarak o kültüre zarar veriyor.

Bu kampanyayı Reklam

Yaratıcıları Derneği niye üstlendi?

- Türkiye'de dil kirliliği üzerine yapılan araştırmalar, sanılanın aksine en doğru Türkçenin reklamlarda kullanıldığını ortaya koyuyor. Bu nedenle dilimizde yaşanan kirliliğe dikkat çekmek istedik.

Birçok ünlü, dil çıkaran fotoğraflarıyla kampanyaya destek verdi sanırım.

- Ünlülerin fotoğraflarını fotoğraf sanatçısı Aykut Karadere çekti. Kampanya sonrasında tüm dil çıkaran ünlülerin fotoğrafları bir albümde toplanacak ve sergilenecek.

Kampanyanın hedefine ulaşacağı konusunda ümitli misiniz?

- "Dilinizden Utanmayın!" kampanyasına destek veren kurum ve kişilerin giderek artacağını, kampanyanın hedefine ulaşacağını, çok yakında herkesin dilinden utanmadan doğru Türkçe ve sadece Türkçe kullanacağını umut ediyoruz.

Kampanyaya destek vermek isteyenler ne yapabilir?

- Destek vermek isteyenler, 0212 243 18 45'ten RYD İletişim Koordinatörü Nilay Güngör ile görüşebilirler.

Teşekkürler, iyi kampanyalar.

Biz teşekkür ederiz.

**Geçen Temmuz'da
yitirdiğimiz sevgili
ustamız Oğuz Aral'ı,
oğlu Seyitali Aral
anlattı.**

Hey, Kovboy

Bulunduğum durumu oluşturan sebepleri bir bir düşünüp, başımı iki elimin arasına alıp, hayatın ortasında durmaya başladım. Görünen, zamanın hiç geçmediği, asıllı bir şekilde hayattan hayata donduğu idi. Bir sürü resim, kelime, cümle, sevinç, öfke, binlerce şeyi saniyeler içinde hissedebileceğini, kafasında tartmadan, düşünmeden anımsayabileceğini tahmin bile edemiyor insan.

İlk gelen şey ne idi acaba, hatırlayabildiğim ilk duygu...

Havaya atılmam, sonra tutulmam, tekrar havaya atılmam ve yine tutulmam. Taa ki beni havaya atmayı sürdüren babamın yorulmasına kadar. Babaya ilk güven duygusu; beni zaten tutacaktı, özgürdüm, kısa bir süre de olsa havadaydım ve en önemlisi rahattım. Aşka ve yaratmaya aşına parmaklarıyla, elleri beni yer çekiminden inanılmaz bir yumuşaklıkla ayırıyordu. Son-

ra kokular, sesler, tonlamalar başladı. Anneden farklıydı.

O'na ilk bakışlarımı hatırlıyorum, daha sonra bilinç oluşmaya başlayınca da 'vay be' bakışları; oğ-

**Etraf
kalabalık
bile olsa
onu görürdüm,
genelden bir kafa
uzun, bin fersah
ötede idi.**

lanın babaya bakışları. Gülümserdi, her babanın oğluna bakışını tezahürü... Gece karanlıkta gelirken ablamla uyurken başımızı okşardı. Yüzünü göremezdim ama karanlıkta tatlı mırıldanması yüzünü düşlememe yeterdi. Bir çocuk için onunla bizim yarattığımız ailede yaşamak, binbir gece masallarının ilk satırlarına atlamak ile Şarlot filmlerinin kareleri arası koşuşturmaktı. Etraf kalabalık bile olsa onu görürdüm, genelden bir kafa uzun bin fersah ötede idi. Anlayamazdım sıkıntılı, dertli ama gülümseyen halini. Herkese derman, kendinden gayrı. Müthiş gülerdi hepimizin içinde kuşlar uçardı o zaman.

Ağaç gibi bir şeydi; sadece boyut olarak değil, sessiz sesiz ürettiği, kol kanat gerdikleri ile de. Dallarının parmaklarında çiçekler açardı gerçekten yapardı bunu. Kağıt ve kalemi öyle bir sevişti ki, o çiftleşmeden ne güzel yaratılar çıkardı. Ailemiz

hiç de küçük değilmiş aslında (sonradan bunu öğrenecektim), dip dibine yaşadığımız, onun da herkes için en yaşlı olmasa da büyük ve ürkünç ağaç olduğu bu koruda...

Bildiği her şeyin tohumunu toprağa bıraktığını çok gördüm, yeni fideler fidelere, sürgünler sürgünlere. Dal budak derken yeni ağaçlar, yeni hayatla, kocaman bir orman.

Sonra,

Dibindeki fideler ondan beslendikçe, verdiği öz suları kendi köklerine daldırıp büyüdükçe, yeni ve değişik çiçekler açmaya başlayınca, türler arasında ne kadar değişik yaşam formları olduğu ortaya çıktı. Kimileri tozlaşıp kaçiverdi. Bir kısmı, büyüdükçe onun yıkılmaz gövdesini sarıverdi, masum olamayan bir güdülenmeyle sarmaşık misali, gübreleri farklıydı... Gövdesini sardılar kol kol, dolam dolam. Uyanamadı, ayamadı, güveniyordu büyük ailesine. Pençek pençek, iligine kadar ne var ise, toprağına kadar çektiler altından, çıkarttılar köklerini; hep beraber üzerine abanıp, ve tuş.

Ben gözlerimle gördüm; bu oldu, ve hiçbir şey yapamamak, doğuştan mahkumiyetin boğuntusu, yaşantımın hep bir parçası oldu.

Bitti sonra, takım çalışması her zaman iyi sonuç verir. Kısa vadede olmazsa uzun vadede mutlak sonuç alırsınız.

Büyük bir aileyle geldi ve bir başına gidiverdi (tek başına değil) zart diye.

Gerçekten var mıydı, biz mi onu öyle hayal ettik, bizlerle dalgasını geçti, makara mı yaptı hayat boyu, yoksa hepimiz sadece onun hayatının hikayesinin birer soluk paragrafı mıyız? Dehşet dercede korku salan, aynı zamanda inanılmaz şefkatli, sürekli şaşırtan ve belki de bizleri salak yerine koyan... Maalesef, keşke bu denli romantik

ve rüyada gibi olsaydı...

Yaşamımın içinde bir çok kere bu bunu düşündüğümde, kocaman bir ağın içine düşmüş gibi oluyorum. Öyküler, anlar, senden çalışanlar, çalanlar; yüzlerle örülmüş bir ağ. Düşündükçe dolaniyorsun.

Hayatının kenarında bile olmayan ve aslında onu hiçbir zaman anlamamış özümseyememiş; o varken var olduğu için ayrı, gittiği için, ortada nefret edeceği kimse kalmadığı için, yüreğinde balgam gibi bir dokuyla ortalarda dolaşan, en inanılmazı da yoldaşlık, dostluk ve babalık, kısacası 'mal' gibi hak iddia eden kalabalıklar.

Ucuz duygusallık peşinde değilim ama tüm bu olanlara anlam verememiştım, vermek istememiştım, gerekmedi. Çünkü çocuklarını, kazıklayanları hep affederdi (ge-

lip salya sümük günah çıkarttıktan sonra). Daha ileriye atmıştım. Takdir hep onundu.

Ama bu işler hiç de böyle değilmiş, hayat fena soruyor adama, yüreğine yüreğine vuruyor. Aslında herkes bunu böyle mi yaşıyor, benim kendi öz salaklığımdan kaynaklanan bir orijinallik mi bilemedim. Durumu değiştirecek hareket neydi? Olan olunca, yaşam altınızdan çekilince, tahmin ettiğinizden daha da süratli ve kendinizden beklemediğiniz kadar iddialı bir biçimde değişebiliyorsunuz. Benim geldiğim yer de bu oldu, bilmem anlayan anladı mı?...

-Hey koca elli Kovboy, hani hep iyiler kazanırdı??

-Yanılıyorsun evlat!.. (sigarasından bir nefes çeker, şapkasını hafif öne doğru düzeltir... biraz durakladıktan sonra...) Her zaman iyiler kazanır, ama kötüler hep kazandıklarını zannederler...yaptığın iyi ya da kötü hiçbir şey bedelsiz kalmaz...Bunu unutma.

(Hafifçe sırttıktan sonra atını, ismi Trigger yani tetik, çevirip ufuktaki rüyanın silüetinde ağır ağır kaybolur.)

The End

**Yoksa
hepimiz
sadece
onun hayatının
hikayesinin
birer soluk
paragrafı mıyız?**

Saptırırım Konuyu

eda oral

Çocuk kendini çizgiyle anlatır

-İstanbul-
Bazı Üniversitelerin Tıp
Fakültesi Çocuk ve Ergen
Psikiyatrisi Doktorları

okul öncesi dönem çocuklarının
yaptığı resimlerin zihinsel
ve duygusal gelişimi
değerlendirmeye yarayan
yöntemlerden biri olduğunu
söylediler.

Örnekleme gerekirse:

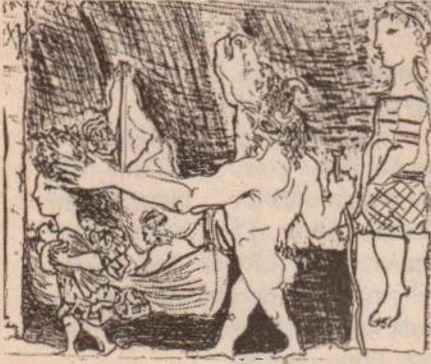
Gözsüz Yüz: iletişim
sorunu, düş dünyasına
kaçma

Ağızsız yüz: güvensizlik,
iletişim sorunu

Kulaksız yüz: iletişim sorunu,
içe kapanma

Cenavar ya da tuhaf resimler: Yetersizlik duygusu

Bacakların bitişik olması: Cinsel
dürtülerin katı bir şekilde denetlenmesi
cinsel saldırıya uğrama kaygısı

Uzun kollar: Çevreye yönelen saldırganlık
çok büyük şekiller: Taşkınlık, çizilen organla
ilgili duyulan kaygı

Çarpık Gözler: düşmanlık,
dünyayı diğerleri gibi
görmeme ifadesi

Asimetrik kol ve bacaklar: Fiziksel
yetersizlik hissi ve güçsüzlük

Ellerin olmaması: Yetersizlik,
suçluluk hissi
Kısa kollar: psikomotor yakın
malar, utanç

Kolların olmaması:
Kollarla ilgili saldırgan
davranışlara ilişkin
olarak duyulan suçluluk
hissi

Yağmur, kar yağması: Kaygı,
yetersizlik, endişe hisleri ve
öfkeyi kendine yönelme

Ağız karalanmış insan:
Yeme sorunu, saldırganlık

Beyin Hücresi

Yazının icadından günümüze kadar olan saf düşüncelerin her biri bedenden kaçma planıdır. Dinler, felsefeler, anayasalar, ahlak, gelenekler, sanat, her şey.

Yoklama Vardiyaları

● ● ● ● ● ● ● ●
HAKAN GÜNDAY

Sofya'nın caddesi soğuk, sokağı ılıktır. Kaynayansa meydanlarıdır. Erimeye yüz vurmuş olanların başını çekip koparansa Zahariev Meydanı'dır. Zahariev'e üç sokak, dört cadde dökülür. Dökülenleri toplayan, meydanın merkezine çakılmış olan at heykelidir. Önce bronzdan, sonra biraz da yosundan yapılmıştır. Ama atların kutsal olduğu topraklar on altı bin kilometre batıya düştüğünden, simit susamına benzeyen trafikçiler ilgilenmezler uzaylı yeşili heykelle. O görev bana aittir, çünkü bir kalbin kriz geçirmesi, salon camlarının heykel gördüğü evi hayatıma, beni de eve sokmuştur. Kalbin sahibi babamdır ve miras kutsaldır. İnsanlık tarihi ulusal ve kişisel miraslar üzerine yayılmış ve orada uyuyakalmıştır. Ben de her öğleden sonra, heykeli gören yükseklikteki gri kanepemde uyur ve atın üstünde uyanırım. Yelesini okşamamla nabzına can giden at, nallarını kaidesinden koparıp şaha kalkar. Rüyanın sesli çekildiği bölüm başlar. Çevredeki çiçeklerin,

arabaların, trafik lambalarının ve kaldırımların ezildiğini duyarım. İnsanlar birbirlerine çarparak kaçmaya çalışır. Anneler çocuklarını, seyyar satıcılar tezgahlarını çekiştirir. Yaşlılar atımın gölgesine kapanıp yalvarır. Salyalarım dua edenlerin gözyaşlarına karışır. Plastik terliklerimi bronz atın karnına öyle saplarım ki kışnemelerin hangi meridyenleri titrettiğini kimse hesaplayamaz. Her öğleden sonra ben, Bulgaristan Kralı olurum. Zahariev Meydanı'nı boşaltır, hayatla savaşır, et ve çeliği sustururum.

Gözlerimi açtığımda, aklarında meydan leşlerinin kanlarını bulurum. Tek bir Visine damlasında çözülecek kanlar. Bir nefes alır, dört şakak sayarım. Her öğleden sonra Zahariev Meydanı'nın merkezinde bir at heykeli ve Sofya'da bir Zahariev Meydanı olduğunu hayal ederim. Çünkü bu hücreden çıkarsam belki bir gün Bulgaristan'a giderim.

Başlangıçta, aklın varoluş nedeni olmaktı. Ancak aklın ölüm-

süz doyumsuzluğu, varoluş nedenini sahip olmakta gördü. Kendine bir beden yaratıp sahibi oldu. Ölen ilk bedenle aklın da öldüğü anlaşıldı. İlk pişmanlık duygusu hissedildi. Ancak akıl, kendini bedene hapsettiğini o ana kadar tanımadığı acılar içinde anladı. Beden, aklın hücresiydi. Ve aklın kaçış planı yoktu. Yazının icadından günümüze kadar olan saf düşüncelerin her biri bedenden kaçma planıdır. Dinler, felsefeler, siyasi doktrinler, anayasalar, ahlak, gelenekler, sanat, her şey.

Belki bir gün beden kaçkını olabileceğiz. Belki yeniden akıldan ibaret kalacağız. Ölümsüz akıllar olarak evrende taklalar atacağız. Ancak o gün gelene kadar tek yapabileceğimiz hayal kurmak. Hiç gitmediğimiz bir kentin varolmayan meydanını at üstünde gözlerimiz kapalı geçmek. Yoksa bu gidişle et ve kemiğe dönüşeceğiz. Ki bu bizi kasapların ilgi alanı yapacak. Kesilecek ve yenileceğiz. **H**

Ekonomik açıdan her şey çok iyi gidiyordu. Mal ve hizmetlerin hatta insanların serbest dolaşımı (Schengen) sağlanmış, sosyal kanadı budanmış liberal bir ekonomi, AB ekonomisi olmuştu. 'Siyasi olarak da birleşelim' önerisi geldi. Fransa 'Hayır' dedi. Çünkü...

Bask Beresi, Bir Şişe Şarap ve Baget Ekmeği

RAGIP DURAN

Her ulusun tipik bir simgesi, bir imajı, bazen de karikatüre kaçan bir resmi vardır. Biraz tarih ve gelenekler biraz da medya tarafından oluşturulur sonra da yaygınlaştırılıp meşrulaştırılır bu imajlar. İşte İngiliz dediğin, şık giyimli bastonlu, tek gözlüklü, ağır aksak konuşan bir centilmendir. İtalyan, spor giyimli, kadın meraklısı, gevez, el-kol hareketleriyle heyecanlı konuşan bir Akdenizli. Alman soğukkanlı, hatta soğuk ama disiplinli, çalışkan biraz da dikdörtgen, sarışın mavi gözlü bir adamdır (Dikkat ettiniz mi, hepsi erkek şimdiye kadarki kahramanlarımız. Neden?).

İstanbul'da Fransız hocaların nezaretinde Mektebi Sultanî'de okumuş,

Fransızlar da, Türkler de, öyle geçmişleriyle çok barışık değildir.

sonra da yüksek tahsilini Fransa'da yapmış biri, şimdilerde bir Fransız gazetesi-nin Türkiye muhabiri ve yılda 3-4 kez Fransa'ya giden biri olarak (Sorry for the CV!), Fransız karakteri hatta karakteristiği üzerine bir kaç satır karalayım şimdi. Çünkü 29

Mayıs'taki referandumda 'Hayır!' dedi ya Fransızların çoğu, neden acaba?

Türklerle Fransızların aslında bir çok ortak yanı olduğunu gözlemliyorum. Her ikisi de devasa İmparatorlukların kalıntıları üzerine kurulmuş, bir nevi 'down sized' ülke ve toplumlar. Onların 14. Louis'leri varsa bizim de Kanuni Sultan Süleyman'ımız vardır yani... Fransızlar, Afrika'nın Batı'sından sözederken bir iç çekip 'Ah eski sönmürgelerimiz' derler ya, biz de alta kalmayız, Irak ya da Bosna-Hersek sözkonusu olduğunda, 'Oraları eskiden bizim eyaletlerimizdi' deriz.

Dolayısıyla her iki toplum da geçmişle öyle çok da barışık toplumlar değildir. İhtişam çok eski bir sözcüktür Fransızca ve Türkçe'de.

Türkiye'yi bir kenara bırakalım

şimdilik. Güçlü ve kalabalık bir orta sınıf toplumu ya Fransa, küçük burjuva ideolojisinin kalesidir aynı zamanda. Jean Paul Sartre çok çekmiştir bu kıskaç, bencil, ukâla ama aynı zamanda zevkli yaşamasını bilen, mizahı hoş, yemesi, içmesi, giymişi kuşama neşeli

olan insanlardan. Renaud ise 'Hexagone' şarkısında itin anüsüne sokmuştur bütün bu mini burjuva Fransızları.

Fransa gibi derin tarih ve kültürlü toplumlar, neo-liberal küreselleşme gibi, ulusal özgünlüğe aykırı akım ve dalgalar karşısında dümeni hepten kaptırır garipliklere. Faşist parti yüzde 25'lere varan oy toplar mesela Fransa'da. Bu yüzde 25'in belki de en az yüzde 5'inin daha önce Komünist Partisine oy vermiş olması bir başka 'Exception Française'dir. (Fransız Kuraldışılığı).

Aslında dışarıdan bakınca kolayca anlaşılır ve kabul edilebilir bir değişim kurbanı oluyor bence Fransa: Sen kalk yüzlerce yıl dünyaya hükümdar ol, Büyük Fransız Devrimiyle dünyanın gidişatını değiştir, sonra tarihsiz-kültürsüz Kızıldevri soykırımcısı bir devlet çıksın, ağzında ciklet, yavan yavan konuşup senin yerini alsın, bu yetmiyormuş gibi kendi değerlerini (Yeah in deed!) Fransa'da bi-

le yerleştirmeye çalışsın. E olacak şey değil tabi ki...

Bask beresinden beyzbol kas-
keti olur mu? Viski tutar mı hiç
şarabın yerini? İnce uzun nar gibi
kızarmış baget ekmeği yerine
Amerikan simidi bagel mi yiyece-
ğiz yani şimdi? Voltaire, Rousse-
au, Diderot'yu unutup pargma-
tizm mi yapacağız artık?

Fransızların derin bilincinde
'loser' olma korkusu var. Dil gi-
diyor elden şimdi de, icatları ulus-
devlette mi yoksa sıra? Aslında
İkinci Dünya Savaşından sonra
başladı Fransız kompleksi. Komü-
nist ve Sosyalist partilerin iktidarı-
na, 68 Mayıs'ına rağmen,
1945'den sonra başlamıştı iniş.
Hele bir de 60'lardan sonra Ku-
zey Afrika'dan gelen yabancı işçi-
ler, Müslüman göçmenler filan.
'Bozuluyor Fransamız' diyenler
bile çıkmıştı o zaman. Üniter dev-
letin, tek dil, tek ulus, tek bayra-
ğın sıkıntılarını yaşadılar uzun sü-
re. Fransız muhafazakarlığı,
1789'da yenilen aristokrasinin
burjuvaziye devrettiği bir muhafa-
zakarlık aslında. Ama artık onu da
muhafaza edememenin kaygısı.

Tabii siyasi olarak tahlil ettiği-
mizde yüzbir neden daha var:

- Biz AB'ye değil, AB Anaya-
sa'sına Hayır dedik. AB'ye karşı
olsak, AB'den çıkardık

- Oy verenlerin yüzde 90'ı
Anayasa metnini okumadı ki...
Yurttaş AB Anayasa'sına değil
Chirac-Raffarin hükümetine Hayır
dedi. İşsizliğe Hayır dedi.

- Brüksel'in bu kadar güçlü ol-
ması iyi değil. Biz Federal bir Av-
rupa değil, hükümetlerarası bir
Avrupa istiyoruz.

- AB'ye Hayır dersek, Türki-
ye'ye de Hayır demiş olacaktık,
ama şimdi AB'ye Hayır kazanınca
kimse Türkiye'den söz etmiyor
ki...Bizim derdimiz Türkiye ile de-
ğil, Fransa ile!

- AB'ye yeni katılan 10 ülkeyi
henüz hazmedemedik ki, bir de
oturup siyasi birliği sağlayabilelim.

Netice olarak, bugün Fransız ol-
mak ya da Fransız kalmak pek zor
bir iş. Hele önce Avrupalı sonra
Fransız olmak daha da zor. **h**

İki Olmak

Onlar, otlar, burada yoklar. Dedim sana.

Bunca zaman geçti, çok bekledim, sen bekleme

hâlâ yoklar.

Ben durdum, bekliyorum, onlar yoklar.

Çok bekledim. Böylece,

katıldım kendimi, durdum, taş oldum.

Biri sonra kırdı taşımı.

Yana devrildi biri. İki oldum.

Önümsıra yürüyordu yol ve içimde yan yatmış dağlar.

Açtı içimi, biri gördü, zamanın gümüş simi

ve keskin kristal ağlar.

.....

BİRHAN KESKİN

Kocaman gözlü, kederli bakışlı kadın figürleriyle resim sanatını adeta 'halk müziği' katına çıkaran büyük üstat **Nuri İyem**, 90 yaşında, geride 6 bine yakın tablo bırakarak hayata gözlerini yumdu. Ustanın yüksek sanatı, sıcak anısı ve sağlam sanatçı duruşu karşısında saygıyla eğiliyoruz.

‘Bana ablam baktı. Ablama bayıldım. Beni dayaktan, her tür fırtınadan korurdu. Uyandığım zaman bir bakardım gözleri üstümde. 19 yaşında evlendi, ilk çocuğunu doğururken de öldü. Ve bir suçluluk duygusu var bende. Sanki ben ablamı kurtarabilirdim. Resimle uğraşmaya ilk başladığımda hep bir kadın vardı. Giderek bu kadın portresi gelişti bende. Sonunda ‘göz’ benim tablolarıma giriş için bir anahtar olmaya başladı.’

NURİ İYEM

Nuri İyem

‘Nuri İyem, bir resim emekçisi olarak ıssız kıraçların derininde bir cevherin sondajına girişmiştir. Sanatçı o cevheri, zihin ve duyarlık rafinelerinde artıp, ayıklayıp kent dünyalarının nice hizmetine sunsa da bakıyorsunuz figür olmuş, manzara olmuş biçimlerde kıraçın vahşi tadı da ıssızlığı da yitmemiş. Nuri İyem’in biçim yaratma ihtiyacını bir Batı hayaline kurban etmeyişinin anlamı bundadır.’

SEZER TANSUĞ

Ayşe Bener,
otuz üç yıllık
hayat arkadaşı
ve en yakın dostu
Vüs'at O. Bener'i
anlatıyor.

'Zor Adam Derler Ya, Öyleydi'

Aylık paldır kültür dergisi hayvan, sıklıkla Ustalara Saygı dosyaları hazırlıyor. Hazine sayısındaki usta da Vüs'at O. Bener olacaktı. Bu satırların yazarı hayvan'ın Ankara temsilcisi olduğundan ve ustaya her zaman saygı duyduğundan bu görevi üstüne aldı. Eski okumalarını tazeleyip, ustanın eşi Ayşe Bener'le birlikte en uygun randevu gününü belirledi. Ancak randevu günü geldiğinde ustanın durumunun kötüleştiğini öğrendi ve ardından da ölüm haberini aldı, geriye ise bu dosya kaldı.

**Ben onu
her şeye karşı
korurum
zannediyordum
ama ölüme
karşı
koruyamadım.**

İlk tanışma

Bizi tanıştıran ilk eşim **Murat Belge**'dir. Vüs'at, Murat Belge'nin çok sevdiği bir yazardı. Onun için Barış Derneği Davası nedeniyle; "Türkiye'de solculuktan hapse düşmüş ilk adamlardandır," derdi. Zaman içinde biz Murat'la ayrıldık.

Vüs'at'la ilişkimiz 1971 yılında başladı. Ben İstanbul'dayım o Ankara'da, bu hatta bir sevgi köprüsü oluştu. Bay Muanit Sahtegi'nin Notları'nda bir ithaf vardır: "Bay Sahtegi'den Fatoş'a; bağışlaması dileğiyle..." Oradaki e.e. cummings'in şiirini bana, daha 1971 yılındaki mektuplarında yazmıştı. Tabi bunun kurgusal bir yönü de var ama oradaki Fatoş benim. Vüs'at O. Bener, bizim hayatımızdan esinlenerek yazar, yeni bir hayat kurardı.

1 Nisan 1972

Evlilik şekilsel bir şeydi bizim için. Beraber yaşıyorduk, 12 Mart dö-

neminin sıkıyönetim koşulları, evde kiminle kaldığını bildirme zorunluluğu falan derken, "En iyisi evlenelim," dedik. 1 Nisan 1972'de evlendik, şaka gibi. Titizdi. Ama asıl ev düzeninde titiz olan bendim. Sahtegi'de benimle çok güzel dalga geçer, "oraya buraya basmanın 'yasak' olduğu mayınlı bir düzen kurdu" diye. Evliliğimiz zaman içinde çok güzel bir dostluk ve dayanışmaya döndü. Yani otuz yıllık evli çiftler, artık konuşacak şey bulamazlar genelde, biz konuşacak şeyleri bitiremezdik. Vüs'at'cığım hep öyle kırılan, duyarlı; ben de daha mücadeleci, onu koruyan, kollayan bir komumdaydım. Hasta olunca da her zaman, 'Nasılsa Ayşe var,' derdi. Ben onu her şeye karşı korurum zannediyordum ama ölüme karşı koruyamadım. Yoğun bakımdaki son bakışları çarpmıştır beni... Bilinçli ve panik halinde, kapana kısılmış gibi.

Hayatta biriktirmeyi hiç düşünmemiş

Hayata bakışında bir olumsuzluk olmuştur her zaman. Ama 'Genç

karım da bir gün beni terk edecek,' olasılığı hiç gerçekleşmedi. Ailesinin maddi durumu kötü olduğu için, askeri liseye yollanmış. Ardından harp okulu, hayata asker olarak başlamış, kıdemli yüzbaşıyken otuz yaşlarında ordudan ayrılıyor. Geceleri bir gazetede düzeltmen olarak çalışıp, gündüzleri hukuk fakültesine devam ediyor. Hukuku da birincilikle bitiriyor. Daha çocukluğundan başlayan bir ekonomik sıkıntı içinde. Hiç para tutmamış. Ben Vüs'at'la tanıştığım da Karayollarında hukuk müşaviriydi. Kaldığı kiralık bir ev vardı, fazla eşyası da yoktu. Bundan önceki evliliğini bitirirken bir tek bavulla çıkmış evden. Hayatta hiç biriktirmeyi düşünmemiş. Ben öğretim görevlisiydim. Onun masayıyla benimki ancak denkliyordu masraflarımızı. Arada bir kitabı basılır, az bir telif alması bile bize iyi gelirdi. Son dönemde Yapı Kredi'den aldığımız telif, bizi biraz rahatlatmış. Ama sonunda onun da çoğu hastaneye gitti.

Kuruntular yakasını hiç bırakmazdı

Zor adam derler, öyleydi. Her şeyi büyütürdü, elli yaşından beri her gün öleceği saplantısıyla yaşıyordu. Grip olduğunda bile 'ölüyorum,' demeye başlar ve aksileşirdi. Bunun yanında evde bana yardımcı olmaya çalışırdı, en büyük dostumdum. Ama kuruntular hiç yakasını bırakmazdı. Örneğin tatile gidecek, telaşı daha gitmeden başlar, "Acaba paramız yetecek mi, otobüse geç mi kalacağız," diye sorgular durur. Ben de, her şeyi ayarladığım için onu teskin etmeye çalışırım. Tatile gitmek, eşi dostu gezmek çok hoşuna gidiyordu. Son bir gece, "Keşke iyi olsam da sen yine beni gezdirsen," demişti. Ben ondan 21 yaş küçüğüm ama onun büyüğümüşüm gibi davranırdı.

Her şeyi reddetti, konuşmaz oldu

Hastaneden iki ay sonra çıkarız diye hesaplıyorduk. Yılbaşı planları bile yapmıştık. Hastalığı KOAH, kronik akciğer hastalığı, iyileşebileceği bir hastalık değildi. Kalbi yetersiz kılıyor, böbreklere kadar uzanıyor, bunların hepsini evre evre geçirdi. Ama son kaptığı enfeksiyona kadar hâlâ, kalan günlerini dışarıda, dostlarıyla huzur içinde geçirebilir diye düşünüyordum. Hastanede yata yata yürümez olmuştu. Burnundan oksijeni çıkarırlarsa nefessiz kalacağını düşünüyordu. Son bir iki ay, her şeyi reddetti, konuşmaz oldu. Öyle sanıyorum ki artık iyileşemeyeceğini anladı. Yaşamla ilişkisini kesti adeta. Yemek yemeyi, konuşmayı, ziyaretçileri reddetti. Ara ara benimle konuşuyordu ama hastaneden çıkabileceği umudu bitmişti. Psikiyatriden gelen doktor, depresyon teşhisi koydu. Daha önce de depresyon geçirmişti, ama doktorun verdiği ilaçlar kâr etmemiş, kendi kendine atlatmıştı. Bir ara berberi, banyo yapmayı reddediyordu. Sonra benim üzüldüğümü görünce reddettiği şeyleri yapmaya başladı.

Kapana kısılmış bir hâli vardı, sadece gözleriyle çok şey söylemeye çalışıyordu.

Kapana kısılmış bir hali vardı

Tabut örtüsünü kitap kapaklarından yapalım dedik. İlk başta, "Ancak branda bezinden yapabiliriz," dediler. Özcan Karabulut çok uğraştı sağ olsun, en sonunda Vüs'at'ın yeğeni Yiğit (Bener) birini buldu, adam; "Yaparız," demiş. Daha çok bilinen kitapları Dost/Yaşamasız'ı yapalım dediler ama ben son kitabı Kapan'ın yapılmasını istedim. Sonra Dost/Yaşamasız'ı yapamamışlar, Kapan oldu. Son günlerini bir tek ben yakından görebildiğim için, kapana kısılmış bir hâli vardı, sadece gözleriyle çok şey söylemeye çalışıyordu. Olması gereken oldu.

Yazarken gecesı gündüzü karışırdı

Bir cümleyi kurmak için günlerini verirdi. Kitap biter ama yine Vüs'at gece yarısı kalkar, oradaki bir noktayı virgüle çevirmek için yarım saat uğraşırdı. O yüzden ona ayrı bir ev tutmak zorundaydık. Kitaplarını yazdığı 'Küçük Ev' böyle tutuldu. Evimizde bunu yapması çok zordu. Ben ODTÜ'de çalışıyordum, görevim yoğundu. O da çok sıkı çalışırdı, yazarken gecesı gündüzü karışırdı. Yazmanın zorluklarını, tamamen kendine ait olan bir yerde aşmaya çalışıyordu. Gençler gelir, onu ziyaret ederdi orada. Akşamları işten döner gibi dönerdi 'Küçük Ev'den. Bay Muanit Sahtegi'deki 'evi bok basma' hadisesi de orada geçmiştir. Bir akşam oraya gidecekti çalışmak için, orası kapıcı dairesi diye yapılmış ama, böyle toprakla bir. Bana telefon açtığında sesi ağlamaklıydı. Çalışmak için özene bezene kurduğu evi lağım basmış. Ama Vüs'at zaman içinde halletti o evin sorunlarını.

Karamsar; ama kapkara değil

Yemek konusunda biraz alaturkaydı,

BİZİMDE BİRCİFT SÖZÜMÜZ VAR

Devlet eliyle "evlenmeye yeterlilik" kursları verilsin... Yeterlilik belgesi alamayanlar evlendirilmesin... Karısını döven heriflere ağır cezalar verilsin.

YETER ARTIK. DEVLET SINEMA EMEKLİLERİNDEN EMEKLİLİK YAŞI GELENLERİ EMEKLİ YAPSIN.. ŞU YASA ÇIKACAKSA ÇIKSIN

BEN ÖYLE SÖYLEMİYORUM. YEŞİLÇAMDA BOL BOL FILM ÇEKİLSİN. HERBİRİMİZ EKMEK YİYELİM..

ŞARKI TÜRKÜ ALEMİNDE AGZINLA KUŞ TUTSAN DA ARKANI DAYIYACAĞINI BİR DAYIN YOKSA HIÇSİN DEMEK TİR.

TAKSİ ŞOFÖRLERİNİN SORUNLARINA ACIL CEVAPLAR GETİRİLMELİDİR. HERGÜN BİR ARKADAŞIMIZ GASPÇILAR TARAFINDAN KATLEDİLMEKTEDİR. EN AZINDAN SİLAH TAŞIMA RUHSATI VERİLSİN..

MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ OKULLARA GELEN TİYATROLARI DENETLESİN BİRSÜRÜ KORSAN TİYATROCU VAR.. BUNLARA KARŞI ÖNLEM ALSIN

Bİ KEREYNEN BİŞEY OLMAMIS, SENDE DAYA ARKANI NOLCEK?

BASKAÇ BÖZÜMLEB ÜRETEMİYORMUSUN?.. ARKA KOLTUKTA OTURAN GASPÇIYI DİKİZ AVNASIN! DANI MI VURACAKSIN?..

NASIL YANI YAA?!

FERİT BOSTANCI

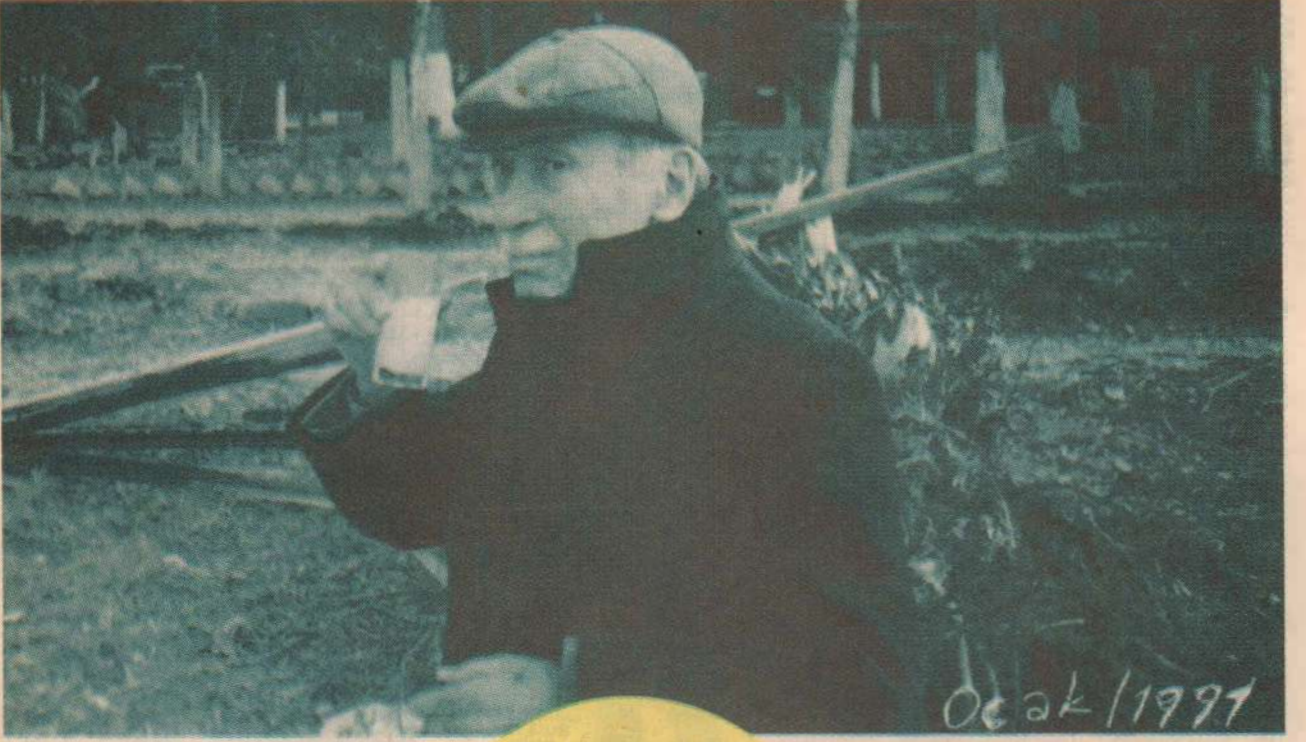

ANNESİ, YA DA BABASI EMEKLİ OLUP DA SONRA ÖLENLERİN KIZ ÇOCUKLARINA KALAN EMEKLİ MAASLARI NEDEN ERKEK ÇOCUKLARINA DA KALMIYOR?.. HUKUKSAL ANLAMDA BU BİR EŞİTSİZLİK DEĞİLMİDİR ?!

BU SAYILIKTA BU KADAR. GELECEK SAYI BU LU SA LIM.

**Hayatında
her şeyi
en ucuna
kadar
yaşamış.
Ayıp olur diye
çekinmesi
yoktu.**

Osmanlı erkeği; kendi yapsın, yesin yoktur. Siz verirsiniz yer, vermezseniz bir şey yemez. Çalıştığım için fazla yemek yapamazdım, yaptıklarım da pek güzel sayılmaz ama her yerde "Ayşe çok güzel yemek yapar," der dururdu. Sevgisini belli ederdi. Yani karamsar ama, kapkara bir adam değil. Zaten dostlarına, sıkıntılarını hiç duyurmamıştır. Hep sevecen, dingin biri olarak hatırlar arkadaşları onu.

**Hayatında her şeyi
en ucuna kadar
yaşamış**

İçkiyi çok severdi. Gençliğinde hırçinlikları oldu. Karayolları Genel Müdürlüğü'nden erken emekli olmuştu. O zaman Erbakan-Ecevit hükümeti vardı; "Onlar beni atmadan ben ayrılalım" dedi. Baş hukuk müşaviriyken, iyi bir konumda ayrıldı. O ara bir bunalıma girdi. İçkiden düşerdi, yerden kaldırmak zordur. Öyle bir hikayesi de var. Hayatında her şeyi en ucuna kadar yaşamış. Ayıp olur diye çekinmesi yoktu.

**Bu yaştan sonra
hapse mi gireceğim**

Oyunları pek oynamıyordu. İh-

lamur Ağacı'nı, 38 yıl sonra İstanbul D.T.'de Nur Subaşı sahnelledi. Oyun iyi yorumlanamamıştı ama Vüs'at sahneye çağrıldığında, yine çok heyecanlanmıştı, mutluydu. Sahneye koymanın zor olduğu bir oyun, hatalarına rağmen o sezonda en çok sahnelenen oyundu. Seyirciden çeşitli tepkiler almıştı, ayağa kalkıp alkışlayanlar ve salonu sessizce terk edenler vardı.

**Yaşamayı seviyordu,
bir kadeh şarap içmeyi**

Bazen eski dostları onu o halinde görmesinler diye reddediyordu ziyaretleri. En çok sevdiği iki kişi de Alpagut ve Ayşegül Gültekin. Bir hafta geldiler, her gün ziyaret ettiler. Onlar ayrıldığında, çok üzülmüştü. Yaşamayı seviyordu,

bir kadeh şarap içmeyi. Çok içtiği zamanlar da vardı ama içkiyi kestiği zaman hiç içmezdi. Son zamanlarda sigara saplantısından da kurtulmuştu. Dış dünyadan kopmak onu çok üzdü. Tam yaşlılığında, biraz daha gençliğinin sıkıntılarını unutup hayatı yaşayacak, iki kadeh içkisini içip, dostlarıyla eğlenecek, boğazda, deniz kenarında üniversitenin yerinde benimle kalabilecek zannediyorduk. Yani dostları onun sorunsuz, dingin, sevecen halini hatırlar.

**Eş dost için
kurulacak bir site**

Ben Oğuz Atay'ı sonradan tanıdım, Vüs'at'la dostlukları çok daha eskiye dayanır. Oğuz'un hastalığından önce gidip onlarda kaldığını hatırlıyorum. Oğuz son evliliğini yapmıştı Pakize'yle, ziyarete de geldiler. Bir ara Vüs'at İstanbul'dayken, ateşli hastalanmış, Oğuz ona bakmış. Ben o aralar çalıştığım için gidemedim. Bir de Oğuz'un eş dost için kuracağı siteden bahsederdi hep. İşte bizim de orada bir evimiz olacak gibi hayaller kuruldu. Ama hastalığından sonra Oğuz'u göremedi. Son zamanlarında o şekilde görmeye dayanamayacağı için gitmemişti. h

Okuması nasıl kolay ve akıcı laflar bunlar öyle değil mi! Ancak söylemesi bir o kadar da zor! Herkes böylesi bir ruhu taşıyabilir, küçük büyük herhangi bir topluluk önünde meydana çıkıp seslendirebilir, gelen karşılığa cevap yetiştirebilir mi sanıyorsunuz!

Şiirsel Çocuk Düelloları IV

FİLİZ BİNGÖLÇE

Geçen yazların birinde “verdiği zevk anonimdir” diye büyücek bir laf ettim. Ama herhangi bir düelloda zevkin kaynağı olarak “hız, doğaçlama ve yaratıcılık” gibi kişisel maharetleri gözardı etmenin imkânsızlığını da vurgulamadan geçemeyeceğim. Çünkü herhangi bir anda ve herhangi bir yerde söz yarışına tutuşacak cesareti göstermek demek kişinin bir fantezi birikimi, anında sözü yapıştırma mahareti ve “bayramlık ağız” ruhu taşıdığı anlamına geliyor. Daha da açığı şu: Tıpkı bir silahşör gibi donanımlı ve cesur olunacak. Bununla yetinilecek mi? Elbette hayır! Bir de “şimdi, aniden ve meydana” damarına basıldığı için o andan başlayarak “saz ele alınacak ve söz yola koyulacak.”:

• *Ananın a.ı - Babamın kıllı damı*

• *Anamın sahibi var - Bacının da a.ı
dar - Bahçeden patlıcan getirip - Bacının a.ına sokarlar*

• *Bacıyı karıştırma - Ananın a.ına koydurma*

Okuması nasıl kolay ve akıcı laflar bunlar öyle değil mi! Ancak söylemesi bir o kadar da zor! Herkes böylesi bir ruhu taşıyabilir, küçük büyük herhangi bir topluluk önünde meydana çıkıp seslendirebilir, gelen karşılığa cevap yetiştirebilir mi sanıyorsunuz! Her ne kadar ezbere de alınsa bazı laflar vardır ki gerektiğinde asla akla gelmez, geldiğinde öyle kolayca salıverilemez -kolay değildir yani laf söylemek- ezberlemiş olsanız bile insan apışıp kalabilir bir anda. Çünkü gerçek-

ten de söz anlık meseledir. Belki de bu nedenle her koşulda cep-te, çantada, baharda yazda, yanında yöresinde muhtelif ağız payı taşıyanlara ve gerektiğinde ortaya çıkarıverenlere aşmış insanlar biçiminde gıpta ile bakılır. Onlar biraz delidir, “şu sözleri ağza alıp söyleyiverme konusundaki cesaretleri ve hızları nedeniyle”, biraz da velidir, “böylesi sözleri anında yaratabilmek özel maharet göstergesidir” de galiba ondan; ve neticede böyleleri kesinlikle ve tamamen eğlencelidir.

• *Eşşoğluşşek - Eşşoğluşşek baban -
Seni s..en çoban - Çoban da ben, al-
dın mı ağzının payını - Ye-
din mi kıllı dayımı - O
sözlerini atlatırım -
G.tün tavaya - O
sözlerin havaya -
G.tün tavaya...*

Nakarat bitmediği sürece bu hikâye böyle “kimi zaman havada kimi zaman tava-da” sürüp gider... Atış serbest, sözcük-te sınır da yok. Herkes birbirinin lafını alışı için sınırsız bir uçuşa kanat açtığı için olacak, gayretlidir de. Birinden birinin kanatları kısa kalacak, irtifa kaybedecek, neticede çakılacak olsa bile; çeneler bir an susmaz!!!

• *Hoplama zıplama otur yerine - Osman amcam gelirse koyar g.tüne*

• *Çarığına yavrum çarığına - Koyarım ananın a.cığına*

Bunca laf bir mizah, alay ve şiddet karışımıyla koyverilip gider işte sokaklarda. İnsan böylesi bir durumda sormadan da edemez ki ama:

İşin sosyolojisi, antropolojisi, psikolojisi, sosyal psikolojisi, tahlili, teşhisi bir yana sözle yapılabileceklerin en şiirlisi, en inanılmazı, en haylazı en hokkabazı, en meta-zorisi ve sivrisi bu mudur yani?

Kimi taşlamasever çocuklara göre her koşulda ve şahitler huzurunda: “Budur!”

Aksini iddia eden de (valla ben karışmam!) “sıkıyorsa”, düello-ya buyurulur. **h**

**Hoplama
zıplama
otur yerine
Osman amcam
gelirse,
koyar g.tüne**

Kaynak: DUNDES, Alan, LEACH, W Jerry, ÖZKÖK, Bora; “The Strategy of Turkish Boys” Verbal Duelling Rhymes”, JOURNAL OF AMERICAN FOLKLORE, 1970, vol. 83, pp.325- 349

Ulus Baker'le Dış Mihraklar

Sosyal bilimci, kıdemli çevirmen **Ulus Baker**, her ay yorumlarıyla hayvan'da. Baker bu ay, 'ne olacak bu Avrupa'nın hali' sorunsalını irdeledi.

Tehcirin Karşılığı Soykırımıdır

İki yanlış anlama

Fransa ve Hollanda'da Avrupa Anayasası reddedildi ama iki ülke de aynı sebeplerle mi hareket etti, bilmiyorum. İki yanlış anlama herhalde. Hep "Türkiye'nin kaderiyle nasıl oynayacak bu?" sorusu ışığında bakıldı. Bu durum, Türkiye'nin perspektifini zorlaştırmakla beraber, bir bakıma da kolaylaştırıyor.

Bu ret bir anlamda Fransa'daki sol ile birkaç on yıldır yükselen extremizm (aşırı uç) sağın bir zaferi, Chirac'ın gidişinin yolunu açacak bir karar. Burada bir milliyetçilik saikinin bulunduğu ama karar verici niteliği o olmadığını hissediyorum dışarıdan.

Faşizmin İfade Kanalları

MHP'nin yüzde on sekize yükselmesi bir kazaydı, artık barajı aşamaz gibi görünüyor. Çünkü bütün diğer partilerde faşizmi kullanabilecek bir kapasite var. Faşizan duyguları tatmin ve kanalize etmek çok da zor bir şey değil.

Reddeden, emeğin Avrupası değil!

Avrupa'daki referandum neticesi sağın yediği ciddi bir darbe olmakla beraber, yanlış anlamamız lazım. Chirac darbe

yedi diye bunun solcu bir saikle gerçekleştiğini söyleyemeyiz.

'AB sermayesi reddedildi' gibi iddialar, belli bir ölçüde söylenebilir ama karar verici unsur bu değil. Yani Avrupa Anayasasının reddedilmesi emeğin Avrupa'sının bir zaferi değil. Oy verenlerin bu anayasayı okuduklarını bile sanmıyorum. Libération gazetesine baktığınızda, her kafadan bir ses çı-

kıyor anayasanın niteliğine dair. Anayasaya gelinceye kadar zaten oylanmış olan bir sürü anlaşma var. Onlar onaylandı da bu niye onaylanmadı?

Pisinoza müdahale ediyor

(Sohbetin tam bu noktasında Ulus Baker'le aynı evi paylaşan Pisinoza adlı kedi muhabirimizin üstüne atladı.)

Ürkmeyin, bir şey yapmaz. Anlaşılan Pisinoza bile kızdı bu gelişmelere.

'Doğrudan faşizm' sözünü kullanıyorum. Bunu biraz daha yaygın bir kavram olarak düşünmeli. Faşist hareket ya da örgütlenmiş kişiler değil kasıt. Faşizmin tarihine baktığımızda kaynağında ciddi sol bir kitlesel literatürün olduğunu görürüz. Weimar dönemi Almanya'sında, belki savaş yıllarında bile güçlü olan solun söyleminde yavaş yavaş bir kayma başlıyor. Almanya'nın ve İtalya'nın savaş sonrası konumlarının da etkisi var bunda. Ancak bu kayma şöyle bir şey, Almanya'da Weimar döneminde, faşizmin yükselişine yataklık eden bir sol var. Bu sol muhafazakar bir sol. Örneğin 'Jung Konservatizm' grubu, yani kendi içinde çelişen bir kavram, 'neo-liberal' gibi.

Hep çevirmek istediğim bir kitap var, Totaliter Diller diye, Jean Pierre Faye'nin. Nazizmin yükselişinin dilsel anketi bir bakıma. Solun faşizme neden direnemediğinin sırlarından birisi bu;

**MHP'nin
yüzde on sekize
yükselmesi
bir kazaydı,
artık barajı
aşamaz.**

SEYİTALİ ARAL

■ Başbakan ABD'ye gitti, geldi. Büyük Ortadoğu Projesi, Suriye, İran, 389 milyon \$'a helikopter, 1.1 milyar \$'a savaş uçağı modernizasyonu konuları... Sahi bu savaş araçlarının yazılımını, bilgisayar sistemlerini biz yapamıyoruz değil mi, onlar belirliyor. E, kim dost kim düşman.

■ AKP'li İrfan Gündüz kanundışı kuran kurslarına cezai indirim konusunu savunurken, OD-TÜ ve Ankara Siyasal'ın terörist yetiştirdiği gerekçesiyle kapatılması gerektiğini söylemiş.

■ "Koşan bir atı mahmuzlamayı sürdür." Hakagüre

■ Av yasağı 5 güne çıktı. Bu arada Avcılık Federasyonu başkanı aynı zamanda Sarsılmaz Silah A.Ş.'nin sahibi Latif Aral Aliş.

■ "Bir erkeğin ailesi ve ulusu açlık tehlikesiyle karşılaşmadığı sürece avcılık çok ah-laksızca bir eylemdir." Adolf Hitler

■ Emekli SAT komandosu Namık Ekin, omurilik felçli-leri yararına 'Dünya sualtında en uzun süre kalma rekoru'nu kırmış.

Ancak tek kuruş bağış yapılmamış.

■ Önce kazan sonra döğüş.

■ Avrupa 'hayır' dedi. Biz de '10 sene sonra belki AB kalmayacak' dedik.

■ İnsan kalben izlerse içtenliğin yolunu, dua et-mese bile tanrılar koru-maz mı onu.

■ 10 yıl önce Srebreni-ca'da Sırp'lar tarafından yapılan katliam görüntü-leri BM savaş suçluları mahkemesi kararıyla

'TV'lerde yayımlandı. Bosna'daki savaş sırasın-da birçok katliam BM, Hollanda, Almanya, Fransa barış gü-cü askerlerinin yanında ol-muş. Sırp halkı Bos-na'da katliam yapıldığına da inanmıyormuş.

■ İran'da seçimlere az kala bombalar patladı. 9 kişi öldü, 90 kişi yaralandı.

■ "Dostlarımıza yakın olduğumuz kadar, düşmanlarımıza da yakın olmalıyız." Don Carleone

■ Sağlıklı ve gelenek-sel tadında yapılmış dondurma dehşet faydalı bir şeymiş.

Tansiyon, kolon kanseri, hararet, çocuklarda kemik gelişimi, böbrek taşı için birebirdir. Mutluluk hissi veriyor, özellikle

meyvalılar cildi güzelleş-tiriyormuş.

■ Yüksek denetleme ku-rulunun araştırma-ları sonucu ülkemi-zin birçok kentinde, boş, kiraya ve-rilmeyen ve satıl-mayan SSK'ya ait birçok bina bul-u-nuyormuş. Ama SSK bir-imlerinin çoğu kirada oturuyor, binalar da çü-rüyormuş.

■ Gazetelerin sağlık kö-şelerinden bunaltı geldi. Yaz geldi, diyet üzeri di-yet, kalp krizi, kanser, şe-ker, damar sertliği... Kısa-ca bilinçaltına ölüm korkusu pompalanarak bir alay şey yapıyor. Bir de şunu dene-yelim;

- Kenar Kürt bö-reği (En yağlı yeri) Ayrar
- Lahmacun arası Urfa
- Salata veya piyaz üzeri Arnavut ciğeri
- Pilav üzeri kokoreç

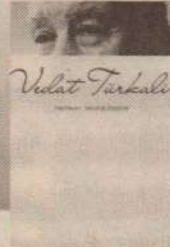
Van Gogh
Dieter
Beaujean

Literatür
Yayıncılık

İstanbul'dan
Çizgiler
Orhan
Kemal

Epsilon
Yayıncılık

Vedat
Türkali
Sebahat
Özdemir

Everest
Yayıncılık

Savaşın
Sadakati
Juliet E.
McKernan

Artemis
Yayıncılık

Dostum
Pierrot
Raymond
Queneau

Sel
Yayıncılık

Miralayın
Kızı Süreyya
Naşide
Gökbudak

Neden
Kitap

Babalar ve
Kızlar
Hikmeti
Temel
Akarsu

İnkilâp
Kitabevi

Salyangoz
ve Tiyatro
Bülent
Akkurt

Alfa
Yayıncılık

solun kendi dilinin içerisindeki kaymalar, faşizmi hazırlayan 'verimli' bir zemin oluşturuyor.

Dil kaymalarına dikkat etmek, ciddi olgular gözüyle bakmak gerekir. Şu anda zaten, sol dilde bir çöküş var. Artık Marksist jargonu kullanmaya başladığımızda, bir yerden sonra komik olabiliyor. Yani bunu, ciddi ölçüde yeni bir terminolojiyle değiştirmemiz gerekiyor. Marksist tahlil yaparsınız iktisadi durumu falan, ama politik literatür için, yeni kavramları ön plana çıkarmak lazım.

"Sosyologlar antropoloji yapıyor"

Sosyal bilimlerde şöyle bir dönüşüm oldu; artık sanki sosyolojinin konseptleri geçerliliğini yitirmiş gibi, sosyoloji yerine antropoloji yapılıyor. Çift kutuplu sistemin çöküşüyle birlikte, çoğunluklar azınlıklar problemi ortaya çıktı, etnisite problemleri gündeme geldi.

AB'ye girmek ya da girmemek

Türkiye'de bürokrasi yeni yasaların getirdiği anlayışa direniyor, bu direniş Avrupa'ya dahil olduktan sonra da sürer. Türkiye'nin önünde üç aşama var; standartizasyon, adaptasyon ve bürokrasinin yeniden örgütlenmesi. Şimdi sadece hukuku yeniden örgütlemeye çalışıyorlar. Dışarıdan bakılınca, Avrupa hukuki değişimleri değil, uygulamayı bekliyor. Brüksel bürokrasisi bu konuda Türkiye'ye güvenmiyor.

İlk AB'ci

AB tarzında bir birlik projesini ilk ortaya atan kişi, Rus filozof Aleksandr Kojève. Kendisine ilk AB'ci de diyebiliriz. Güçlü bir Hegel yorumcusu, Fransa'ya yerleşiyor ve 2. Dünya Savaşı yıllarında Fransız vatandaşı oluyor. KGB ajanı olduğu yönündeki söylentiler, ayrı bir tartışma konusu. Ancak çok net bir Akdeniz Birliği projesi atıyor ortaya bu Kojève. Fransız parlamentosunda ve BM'de görüşülüyor.

Tüketimden gelen güç

Alt bölgeleşme kaçınılmaz bir şey, çünkü sermaye global artışını sürdürüyor. Ancak pazar oluşturabilecek yerler de lokalize olabilir. Örneğin Çin tek başına birlik

oluşturabiliyor, Japonya da.

Kapitalizmin geldiği aşamada güçlü ekonomi denen şey, ulusal üretime bağlı değil artık, ulusal tüketime bağlı. Ne kadar büyük bir tüketici pazarı oluştursanız, o kadar büyük ekonomi olarak addediliyorsunuz.

Tüketim aynı zamanda bir üretimdir. Bir yerden gelen hammaddeyi ürettiğinde zaten onu tüketiyorsundur. Dolayısıyla eskisi gibi düşünemiyoruz; sermaye globalleşmesini tamamlamış, ama emek tamamlamamış, hala göç halinde.

Şimdi Marksist bir tahlilde bir kısmını bulduğumuz, iki proleterleşme tarzı var. Biri yerleşik, diğeri göçer. Yerleşik proleterleşme Avrupa'da, kapitalist ilişkilerin kentsel ve kırsal nüfusları proleterleştirmesiyle ortaya çıkıyor. Marks bunu zaten tahlil etmiş. İkinci model, Amerika, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda gibi ülkelerde olan göçmen proleterleşme.

Türkiye'yi aldıklarında otomatik göç artacaktır, dolayısıyla bir paradoks içindeler. Dengeyi bulmaya çalışıyorlar. Bu paradoksu çözmek mümkün değil, ancak gerilimi belli bir dengeyle sürdürmek mümkün. Türkiye'ye baktıkları göz de bu.

Avrupa Ekim'e kadar üç şeyi kabul ettirecek Türkiye'ye. Bunu hükümet de epeydir biliyor, şu an dilini ayarlamaya çalışıyorlar.

- Bunlardan birisi, Ermeniler'den özür dilenmesi.

- İkincisi, Abdullah Öcalan değilse bile, üç bine yakın Kürt militanın serbest bırakılması.

- Üçüncüsü de Türkiye'nin Kıbrıs'tan çekilme perspektifini sunması.

Bu üçü yapılacak, ama tabii bunun için ülkeyi hazırlamaları lazım. Bu nasıl formüle edilecek bilmiyorum. Ama bunlar tabu olmaktan çıktı, geçen yıl bunları konuşmazdınız bile.

Ermeni soykırımı

Osmanlı'da o sırada Alman subaylar var. Almanya'da toplama kamplarından başlayarak, 2. Dünya savaşındaki soykırımı varan süreci organize eden subaylar, 1. Dünya Savaşı'nda Türkiye'de bulunan subaylar. Hatta birkaç Ermenilerden özür diledi. Yani Osmanlı'dan öğrendiler bir soyun nasıl yok edileceğini.

Biz tehcir diyoruz, tehcirin hukuki bir tanımı yok dünyada. Jenosit demeyelim de tehcir diyelim, yani zorunlu göç ettirme. Ancak bu bir soykırım sonucuna varabilir. Önemli olan sistematik oluşudur, arındırmanın sistematik oluşuna soykırım deniyor, uluslararası hukukta kesinlikle belirlenmiş bir terim. Merkezi bir kararla yürürlüğe konulması da temel şartı. Dolayısıyla merkezi karar odağı suçlanabilir o soykırımdan. **[H]**

Alman subaylar, Osmanlı'dan öğrendiler bir soyun nasıl yok edileceğini.

- Kola, yanında çikolata
- Kalın kesilmiş patates kızartması, yanında sahanda yumurta (patatesler yumurtanın sarılarına banılacak)
- Baklava, yanında buz gibi süt
- Pişmaniye, yanında sütlü neskafe ya da Türk kahvesi

📌 G.8 ülkeleri Afrika'nın fakir ülkelerinin borçlarını silecekmiş. Operasyon için IMF'nin altın rezervleri kullanılacakmış. İleri de karşılığında ne alacaklar?

📌 Genelde ilk izlenimler hep yanlış olur.

📌 Yasemin Bozkurt'un sunduğu "Kadının Sesi" programına çıktığı ve başıaçık televizyonda görüldüğü için oğlu tarafından vurulan Birgül Işık öldü. Almanya'nın Weisbaden eyaletinde de Ali Karabey, bir Alman genci ile birlikte yaşadığı için kızkardeşini öldürdü.

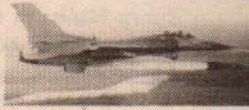
📌 Zincirlikuyu mezarlığına giderseniz Ruhi Su'nun mezarına bir uğrayın. Durumu çok acı...

📌 Türkiye'nin önemli belgesellerinden Beyaz Balina Aydın'ın yakın dostu Haluk Cekan sağlık sorunları nedeniyle bir süre denizlerden uzak kalacak. Acil şifa, geçmiş olsun.

📌 İngilizler AB'ye verdikleri paraları geri istiyor, Fransa ile araları limoni. AB ülkelerinde de bizde olduğu gibi paralar çarçur ediliyormuş.

📌 Edirne'de yeni doğum ünitesinde dokuz bebek yaygın enfeksiyon ve bakteri yüzünden öldü. Sağlık Bakanlığı 'olayda kasıt ya da ihmal yok' dedi.

📌 Amerika, Irak'ta na-palm bombası kullanmış. İngilizler bunu sonradan öğrenip üzölmüşler. Na-

palm uçak yakıtı yani karsen ile yapıştırıcı olarak kullanılan polisitin'in karışımı. Bir yakıcıyla cayırdayan jöle halini alıyor ve II.dünya savaşından beri dokunduğu her şeyi küle çeviriyor.

📌 Haydarpaşa tren istasyonu 2009 da kapatılacak. Proje'ye Manhattan deniliyormuş. Yedi gökdelen, kongre salonları, lüks villalar, alışveriş merkezleriyle dolu yapı, işlet, devret modeli bir yer olacakmış. Karşı çıkalım.

📌 2004'te yürürlüğe giren ve Anayasa Mahkemesi'nden dönen 'Maden Kanunu' kabul edildi. Maden firmaları, doğal park alanları, sit alanları, ormanlar, su havzaları, askeri bölgeler gerekli izinler alındıktan sonraa... Hoop...

📌 Irak Dünya Mahkemesi İstanbul'da toplandı. Üç gün boyunca savaşın her türlü pisliği gerçek tanıklarıyla tartışıldı. Bush, Blair ve şürekasına celp gönderildi

ama adiler gelmediler.

📌 Odanıza dalıyla birlikte kurutulmuş domates yaprakları asmanız, sivrisinekleri uzak tutmanıza yardımcı olur.

📌 Güneydoğu'da hâlâ mayınlar patlıyor, çatışmalar sürüyor. Bu yaz oralar çok sıcak olacağı benzer.

📌 www.keyhole.com sitesine girin yaşadığınız sokağı, ilk aşık olduğunuz mekanı, İstanbul'da denize girdiğiniz yeri, Çin seddinden, Mısır piramitlerine saniyelerle yolculuk yapın kuş misali. Ne kadar küçük yaratıklarız ve bu gezegen ne kadar küçükmüş, görün, şaşırın, tırsın.

📌 Alternatif kedi adları
Erkek: **Mürdüm**
Dişi: **Şappi**

Oku Okut Oku
• Ateş Altında Gazetecilik **Mete Çubukçu**
• Guantanamo **David Rose**
- Eşşegin Fikri **Ferhan Şensoy**
- Devlet Ana **Kemal Tahir**

Nuriyanım'ın Burnu
Ayla Çınaroğlu
Uçanbalık Yayıncılık

Fatih-Harbiye
Peyami Safa
Alkım Yayınları

Maria'nın Yıldızları
Oğuz Dinç
Çitlembik Yayınları

Savaşsız Yirmi Yıl
Konstantin Simonov
Gendaş Kültür

Baadın Bayan'a
Cihan Aktaş
Kapı Yayınları

İmparatorluğun Yeni Av Sahaları
Volkan Yaraşır
Mephisto Yayınları

Ankara'nın Sonbaharı
Ali Akyıldız
İletişim Yayınları

Yoksa Sen mi Diledin
Tezer Cem
İdil Yayınları

Bizde ancak aristokrat ailelerin soyu soppu yazılır çizilir. Oligarşi dışından bir garip kendini, köyünü anlatmaya kalkışmaz bile. Ama biri bunu yaptı. Bu cesaret kırıcı âleme aldırmadan ailesini ve köyünü yazdı. Şimdi onun rehberliğinde bir yolculuğa çıkıyoruz, belki birilerini yazmaya ve okumaya heveslendirir diye.

Orada Sekiz Ay Kış Bir Köy Var Uzakta

ÜMIT BAYAZOĞLU

A nadolu'ya gidiyoruz, Erzincan'a, Erzincan'a bağlı Refahiye kazasının Eskikönak köyüne. Denizden 2 bin 100 metre yükseklikte, sekiz ay kış bir köy burası. Bazen tarlalar biçilmeden ekinin kar altında kaldığı olurmuş. Köy ahalisi Alevi-Bektaşî inancını samimiyetle yaşayan üç aşirete (Şeyh Hasan, Koçgiriler ve Hormekli) mensup. Gündelik yaşamda Kürtçe, ancak Cem ayinlerinde Türkçe konuşuyorlar. Sultan Abdülhamit'in Ermenilere karşı Kürt aşiretlerinden kurduğu "Hamidiye Alayları"ndan korunmak için Kürtleşmişler. (1883'te 36 Kürt aşireti silahlandırılmış, beylerine 'paşa' unvanı verilmişti.)

İklim koşulları tarıma elvermediği için Eskikönak köylüleri geçimini büyük ve küçükbaş hayvancılıktan sağlıyormuş. Meyvecilik, sebzeçilik hiç bilmezlermiş. Yörede çıkan isyan ve fakirlikten 1930'lu yıllardan itibaren köyden göç başlamış. İsyân, Koçgiri isyanı, bu köyde de Koçgiri di-

ye bir aşiret var ama sadece isim benzerliği. Bunlara hiç ilişmemişler. Ama onlara yoksulluk vurmuş. Daha 1930'lardan itibaren göç başlamış. Gümüşoğulları'ndan bir aile önce Haymana'ya gitmiş. Burada 7-8 sene kaldıktan sonra Manisa'ya taşınmışlar. Orada çobanlık, hizmetçilik yapmışlar. Sonra ver elini İzmir. Burada işi at arabacılığına vurmuşlar. Gurbette 2 bin 500 lira biriktirip tekrar köye dönmüşler.

Köyde kimsede saat olmadığından yanlışlıkla gecenin ortasında kalkılıp yeteri kadar dinlenmeden tarlaya gidildiği çok olmuştur.

Bir diğeri Hüseyin dede, yine aşırı yokluk nedeniyle Maraş'a gitmek ister. Eşi Pamuk nine yolluk olsun diye evdeki bütün unu çıkarır, ancak üç tane kete (bir tür ekmek) yapabilir. İkisini eşine yolluk verir, ötekini çocuklara ayırır. Hüseyin dede ağlayarak döner eşine ve çocuklarına sarılır, biraz gider yine döner sarılır, öper, iki keteden birini çıkarıp çocuklara paylaştırır. Gittiği yerde Ermeni isyanı çıkar, pek çok kişi ölür ve bir daha ondan haber alınamaz.

1950'lerde bir göç daha kalkar Eskikönak'tan. Bir kol Bursa'da, bir kol

Adana-Kadirli'de alır soluğu. Bunların çocuklarından bir kol da **Alamancı** olur. Kente göçenler köye dönerken herkese değilse bile en yakınlarına, köyün ileri gelenlerine hediyeler getirirlerdi. Çocuklara ve "hoş geldin" diye gelenlere sarı leblebi ve kuru üzümünden karışık bir avuç yemiş verilir. Bu köyde halkın birbirinin elini öpmesi için aralarında 5-6 yaş fark olması yeterliydi.

Eskikönak'ta kışın evlerin tamamı karlar altında kalırdı. Biri hasta oldu mu herkes ziyaretine giderdi. Ziyarete giderken de yanlarında hastaya vermek üzere bir elma veya bir akide götürürlerdi. Hasta elmaya kıyıp yiyemez, onu kendi gibi bir başka hastaya vermek için un içinde saklardı. Bazen o hasta da yemeye kıyamaz, bir elma köyde elden ele dolaşırdı.

Köyde kimsede saat olmadığından yanlışlıkla gecenin ortasında kalkılıp yeteri kadar dinlenmeden tarlaya gidildiği çok olmuştur. 1960'lı yıllara kadar köyde bakkal da yoktu. Alış-veriş için kasabaya gidecekleri zaman "Hükümete gidiyorum" tabirini kullanırlardı. Çok köylü domates, salatalık gibi zerbavla ilk defa kasabada tanışmıştı. 1940 yılı itibarıyla Eskikönak'ta okuma yazma bilen sadece iki kişi vardı.

Mektup çok önemliydi onlar için. 1970'li yılların sonuna kadar hararetle yazıştılar. Mektupları çok uzundu ama aslında demek istedikleri sadece birkaç keli-

meydi. "Pek kıymetli babacığım, evvela üzerime farz olan Tanrı selamını arz eder, hasretle ellerinden öperim. Annemin, kardeşimin, bacımın hal ve hatırını sorup sual ederim. Beni soracak olursanız, hamd olsun iyiyim. Sizlerden başka derdim yoktur" şeklinde uzayıp giden mektuplar yazarlardı. Şehirden gelen mektup müjdeyle verilir. Köyde birine selam yazılmamış olsa dargınlık çıkardı. Çocukların elleri kalemle mektuba çizilir, bu elin hangisine ait olduğu altına yazılırdı. Asker olanlar çizgili kağıdı yukarıdan aşağı iki parçaya ayırır, birini birine, birini diğerine yazıp aynı zarf içinde gönderirdi. Bir de telgraf vardı ama 'Yıldırım Telgraf' bile bu köye ulaşmazdı. Birinin telgrafı Refahiye'den köye getirmesi gerekirdi. Bunun için de postaneye sürücü ücretinin peşin ödenmesi gerekiyordu.

Köye bir misafir gelse ahaliye eğlence çıkardı. Herkes hoş geldine gider, sonra misafir sırasıyla her eve ziyarete giderdi. Ziyafette kuzu ya da horoz kesilir, tereyağlı bulgur pişirilirdi. Misafire sırayla herkes hoş geldin der, hal-hatır sorardı. Konuşulacak konular sınırlıydı. Çok geçmeden laf tükenince içlerinden halden anlayan biri tekrar; "Eee daha daha nasılsın bakalım, iyi misin, annen baban, çocuk çocuk, mal davar, hâlin hatırın, demin dirliğin nasıl" diye araya girer, uzayıp giden sorularıyla sessizliği bozardı.

Köyün hemen berisinde **Deliklitaş** diye bir yer vardı. Çobanlar bu taşın kutsal olduğuna inanır, hayvan sürülerini bunun içinden geçirirlerdi. Yağmur yağınca da kendileri içine sığınarlardı. Cıvarda ayı, kurt, sansar, yaban keçisi, tavşan gibi yabanıl çoktu. Ama köyde ava ancak açlık tehdit olunca çıkılırdı.

**Eskikonak'ta
sabah güneşe karşı,
gece de aya karşı
dua edilir salavat
getirilirdi.
Çünkü onlar için
güneş Peygamberi,
ay ise Ali'yi
temsil eder.**

Alevi-Bektaşî inancına olan saygıdan ge-yik, keklik, güvercin asla vurulmazdı.

At, öküzden daha değerliydi. Sadece binek için kullanılır, at arabaya koşulmazdı. Bir köye atla gidilse, attan inilir, atın yularından tutarak yürünürdü. Atın üzerinde köye girmeyi saygısızlık gibi görürlerdi.

Kadın ve erkek tarlada, bostanda, ahırda eşit bir şekilde çalışırdı. Kadınlar süslenmezdi. Beline, topuklarına kadar uzun saçları onların tek gösterişiydi. Aralarında otoriter kadınlara "Osmanlı kadını" derlerdi. Çocuklar da yaşlarına göre kız-erkek demeden işe giderdi. Kadınlar erkekten kaçmazdı. Yalnızca yeni gelinler kayınpederleriyle doğrudan, yüzüne karşı konuşmaz, söyleyeceklerini kaynanasına, o da yoksa çocuklara söylerdi.

Köyde çocuklara hep aynı isimleri koyarlardı; Hasan, Hüseyin, Ali, Aliyar, Velî, Hatice, Sultan, Kıymet, Haydar, Gül Mustafa, Gülağa, Gülşehri, Muharrem, Aşur, İmam gibi. İnançları gereği katiyen Bekir, Osman, Ömer, Ayşe gibi isimleri kullanmadılar. Yeni doğmuş çocuklar yalnız bırakılmazdı. Yalnız bırakılırsa kötü ruhların bebeğin ölümüne neden olacağına inanılırdı. Bu tür ölümlere "**Albastı**" derlerdi. Bunu önlemek için çocuğun başında üç gün üç gece eğleneli bir nöbet tutarlardı. Ayrıca bebek kırk günlük olmadan yıkanmazdı.

Köyde bir Karamuk ağacı vardı, hemen bir su gözesinin yakınında. Burası büyüklerin "**Sabe**" dedikleri bir ziyaretgahtı. Aslında bir sel yatağıydı. Ama her yanı silip süpüren seller Sabe'nin Karamuk ağacından bir dal bile koparmazdı. Köylüler önemli günlerde bu ağaca bez bağlar, niyaz kömbesi (bir tür börek) yapar, burada dualar eşliğinde birbirlerine

ikram ederlerdi. Eskikonak'ta sabah güneşe karşı, gece de aya karşı dua edilir salavat getirilirdi. Çünkü onlar için güneş Peygamberi, ay ise Ali'yi temsil eder.

Her Haziranın 23 ve 24'ünde gündüzler uzadı ve her Aralık 24 ve 25'inde geceler kısalmaya başladığı için "**Gündönümü**" törenleri yaparlardı. Deliklitaş'tan üç kere geçerler, niyaz kömbesi pişirirlerdi. Dolu Baba'daki çeşmede hayvanlar sulanırken, bolluk bereket için dualar edilirdi. Yeni yıla girerken; 29 Aralıkta Sarı Saltuk (Bektaşî Noel Baba) Bayramları vardı. O gün buğdayı kavurur, un hâline getirip bundan niyaz kömbesi pişirirlerdi. İsteyen de üç gün oruç tutardı. Her evde ve yetişebildikleri türbelerde mumlar yakılırdı. Bu sıra türbelerden alınan kutsanmış toprak, onların dilinde "**teberek**", hastalara tattırılır, hasta hayvanların suyu-na katılarak içirilir, şifası hâlinde keramet bundan bilinirdi.

Erenler âleminde reel âleme dönecek olursak, bu köyün çocukları dün olduğu gibi bugün de 14-15 yaşlarında bir kat yatak ve yorgandan ibaret denklemini sırtlarına vurup gurbete çıkarlar. Kendisinden önce gitmiş köylüsünün yanına sığınır. Orada yatacak yer ve iş bulurlar. Genellikle İstanbul'da Tophane, Kuledibi, Tarlabası semtlerini mekan tutarlar. 1940'lı yıllara kadar İstanbul'a gitmek için Giresun limanına kadar yürürlermiş. Giresun'dan meşhur Gülcemal vapuruna binerek amacına ulaşanların yanı sıra vapura verecek parası olmayanlar, Kızıldağ, Sivas üzerinden topukladıkları gibi bir ayda İstanbul'a yürürlermiş. Başka örneklerine vesile olmasını umduğumuz bu kitabın yazarı da 1960'ların sonunda İstanbul'a Austin marka kamyonundan bozma bir otobüsle geldiğinde dört yaşındaymış. **İ**

değişen sadece hayvan'ın boyutu değil, daha neler var?

dedikodu cu tan cemal

duydunuz mu ağustos böcekleri
kasım ayına transfer olmuş...

emektar postacı sabri bey,
e-postalara karşı mücadele etmek
için gönüllü hacker olmuş.

digital duygulara son!..

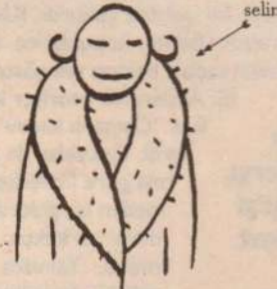
ünlü yazar faruk, yeni sevgilisinde
bazı imla hataları bulmuş.

besteci orhan'ın evinde, kaçak tarihi
müzik eserleri ele geçirilmiş..

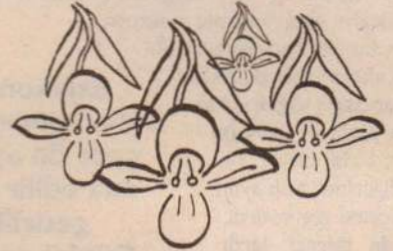

selin, zaman makinesine
atlayıp eski kocasına dönmüş...

selin'in bıraktığı not:
ben bu zamana ait değilim...

ıhlamur ağacı yoğun istek üzerine
2. kez çiçek açacakmış...

yaşasın ıhlamur ağaçları

market erkut, kapıcılara
teşvik primi vermeye başlamış...

akademik kedi mia,
tam altı dilde
miyavlamayı
biliyormuş...

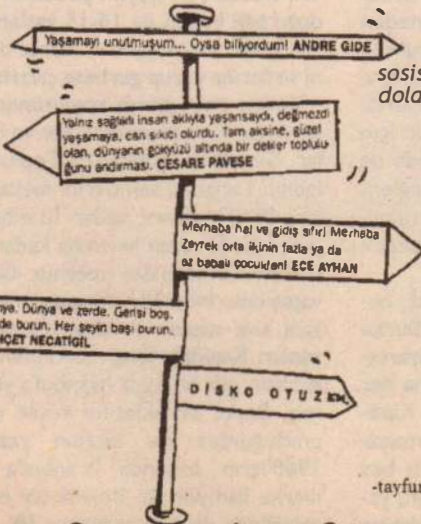

eski sevgiliyle ilgili anıları silen
bilgisayar programı çıkmış...

#unutulmaz beşli

tabelacı osman amca, 54. yaşgününde
yeni tabelalar yapmış...

sosis terzi tayfun, mali sıkıntılardan
dolayı saç dikmeye başlamış..

-tayfun'un diktiği saçlardan bir örnek-

seksi manken fadime'nin
dün gece dna'ları çalınmış,
ruhu duymamış...

En gerilimli ilişkilerdendir baba-oğul ilişkisi. Hele ikisi de yazar olunca acaba nasıl oluyor diye, yanlarına gittik. Amanin, bir de ne görelim; bilek güreşine tutuşmuşlardı. Reşat ve Oral Çalışlar'ın amansız mücadelesini kaydettik.

Kuşak Kapaşması

Tanışma

Oral Çalışlar - Sen doğduğunda ben Aydınlık Gazetesi'nin genel yayın müdürüydüm. 1978'de Çapa hastanesinde. O zaman teyzen de orada doktordu. Doğduğunu iki saat sonra öğrendim. İpek hep söyler. Kara bir çocuktun. Belki de başkasıyla karıştın bilemem.

Reşat Çalışlar - Senle ilgili ilk hatırladığım hapse gitmen, Ankara'ya görüşe gitmemiz falan. Ben 6 yaşındayken kendi kendime hırsız polis oynardım. Senin polisi iyi, hırsız kötü görmeme karşı çıktığını hatırlıyorum.

Oral - Ben hiç hatırlamıyorum. Bursa cezaevindeyken ben, sen 9-10 yaşlarındaydın. Yunus Nadi yarışmasına katılmak için cezaevindeki çocuklardan biriyle röportaj yaptım. Birincilik ödülünü kazan-

dım. Röportajı yapıp size vermiştim. O gün annem de gelmişti. Annem dedi ki, Reşat okurken ağlamaya başladı. Hatırlıyor musun Reşat? Hatta ben almadım, sen aldın ödülü.

Reşat - Biz o zaman Kızıltoprak'ta dedem, anneannem, annem ben kalıyorduk. Sen kaçaktın di mi?

**Kara bir
çocuktun.
Belki de
başkasıyla
karıştı
bilemem.**

Oral - Yok hapisteydim.

Reşat - Tamam hapiste. Ödül töreninde Berin Nadi benim isimimi yanlış söyledi, ben de düzelttim. Ödülü alırken bayağı sinirlenmiştim. O zaman biraz ukalaydım.

Oral - Şimdi yumuşak tabiatlı bir çocuksun. Tabii her tek çocuk gibi evde biraz kabadayısın. İnsan ilişkilerinde oldukça dikkatli olmana rağmen tek çocuk olmanın dezavantajları bunlar.

Reşat - Tek çocuk olmak, bir ke-re ekonomik açıdan çok avantajlı. Onun dışında işin sevgi yönünün çok üstünde durmuyorum. Belki biraz beklentileri üstlenmek zor olabilir.

Oral - O çocuğuna göre değişir. Senin gibi bir çocuktan ne bekleyebilirsin ki.

Kalbinden Vurulan Solcular

Reşat - Epey bir şey bekliyorsunuz bence. Ama benim umurumda değil doğrusu. Benim için önemli olan kendi kendimden beklediklerim ki; bunlar da aşağı yukarı Cem Yılmaz'ın şu anda sahip olduğu şeylerle örtüşüyor. Bu durumda beklentilerinizi fazlasıyla da yerine getirdiğimi düşünüyorum.

Oral - Aslında senin roman için yarattığın imajla romanın hiç alakası yok. Romanın özünde müthiş bir solculuk var. Roman, özgürlükçü, demokrat, kötülüklerle mücadeleleyi anlatan bir kitap. Fakat şöyle bir hadise var, sen sanki arabesk, sabun köpüğü gibi bir kitap yazmışsın gibi konuşuyorsun. İlk okuduğumda ben de şaşırdım.

Reşat - Ben yazarken niyetim sol bir kitap yazmak değildi. Ama bir şekilde ben farkına varmadan sol, roman içine sığmış olabilir.

Oral - Müthiş muhalif bir kere.

Özgür yazar Nil

Reşat - Ben açıkça Türkiye'de edebiyatçı profilinin ciddiyet üzerine kurulu olmasından rahatsızım. Ciddi olmayan yönümü vurgulayarak bunun dışına çıkmak istedim. Siyasetçi civık olabilir bu memlekette. Ama edebiyatçı ciddi olmak zorundadır. Belki biraz abartmış olabilirim. Seninle bir toplantıya gitmiştik hatırlıyor musun? Hiçbir köşe yazarı özgür değildir demiştin. Ben de Nil Karaibrahimgil'i unutuyorsun demiştim. Köşe yazarı ve adı özgür kız.

Oral - O kadar sofistike bir şey ki o. Ben o sırada bir sürü şey anlatıyorum, farkına bile varmadım ne demek istediğinin. Şöyle bir şey var aslında. Bizim kuşağın dominant bir yanı var. Bu bazen boktan bir şey olarak çıkıyor karşımıza. Ezici bir şey. Ne hakkı var 68 kuşağının buna. Sen o kuşakla çok iç içe yaşadığın için belki, tersten bir

ilişki kurup, birinin de bunlara meydan okuması lazım, en iyi de ben okurum diyorsun galiba.

Büyük şair Petek Dinçöz

Reşat - Sadece eski kuşak meselesi değil. Bu kuşaktaki entelektüellerde de aynı şey var.

Oral - Tamam ama benim yorumum bu. Çökmüşsünüz üzerimize ne bu kültür baskısı diyorsun. Demir Özlü'ye Türkiye'nin en büyük şairi Petek Dinçöz demek ne demek?

Reşat - Öyle demedim. Petek Dinçöz bütün Türk şiirine bedeldir dedim.

Oral - Tamam işte. Tersten anlamak

**Türkiye'de
edebiyatçı
profilinin
ciddiyet
üzerine kurulu
olmasından
rahatsızım.**

Çalışlar Ailesi bir arada, dün ve bugün...

çok mümkün. Ulan bu herif amma yoz derler adama. Aslında şok yapıyorsun. Popüler kültüre dikkat çekiyorsun.

Reşat - Petek Dinçöz'ü tanıımıyormuş Demir ağbi, benim bu isimde bir şair arkadaşım var sanmış. Arkadaşın diye öyle söylüyorsun dedi. Ben de yakın olmak istediğim birine beni yaklaştırdığın için teşekkür ederim dedim.

Oral - Tam bir ironi aslında. Desteklemek ya da kösteklemek gibi bir tavrım yok ama çok okuyan araştıran biri olduğun için anlama ya çalışıyorum seni. Seninle birlikte kuşağını da tabii. Muhafazakar olmamaya çalışıyorum. Anlayabilirsem sonuç çıkarabilirim diye düşünüyorum. Bizim kuşağın toplumla ilişkisi kopmuş durumda. Neredeyse MHP'nin peşine takılacaklar. Yeni dünyayı anlayamamaktan okuyamamaktan kaynaklanıyor. Korkunç bir şey. Bu durumda ters konuşanları dinlemek lazım. Mesela Ekşi Sözlük. Bir sürü abuk subukluk var benim açımdan. Ama bir aykırılık. Söylediğin her şeye katılmasam da ne dediğini anlamaya çalışıyorum. Oğlum olmasan da tavrım değişmezdi.

Reşat - Bunda annemin de katkısı var değil mi? Onun çok liberal bir karakteri var.

Oral - Olabilir tabi. Bir aileyiz ve birbirimizi etkiliyoruz sonuçta.

Oral'ın okur profili

Reşat - Ben kendi kuşağımın temsilcisiyim ve sizin kuşağa toptan karşıyım diye bir şey yok baba. Hatta yer yer bizim kuşak sizinkinden daha muhafazakâr bence. Özellikle popüler kültüre bizim kuşak kısmen daha şiddetle karşı. Aşırı abartılı yüksek sanatçı tavrına girebiliyor bizim kuşak kolayca. Sizin kuşağınızdan kendime çok yakın bulduğum insanlar var. Ama gene de sana hayranlık duyan insanlara bakışım çok pozitif değil mesela. Bu enteresan. Senin klasik okur profilin sol geçmişi olan, solla

Küçük Reşat, Yaşar Kemal Amcası ve Cumhuriyet Ailesi ile birlikte...

duygusal bağı hayatında belirleyici olan insanlar. Aşırı elitizm düşmanlığı, zenginlik düşmanlığı falan. Sen böyle değilsin ama okur profilin böyle. Yenilikçi değiller. Biraz küçümserim gibi sanki. Köylü düşmanı falan değilim ama yine de o taşralı okur profiline sahip olmak istemezdim. Okurlarım değilse de hayranlarım kentli olsun isterim.

Oral - Ben okurumun çok muhafazakar olduğu kanaatinde değilim. Bir dönemin sembolü olduğumu düşünen okurlar var tabii.

Reşat - Senin bu konumun da aslında popüler kültür gibi geliyor bana. Solun popülaritesi de bu. Bir tür Deniz Gezmiş gibi. O kadar pop olmasa da klasik solun imgesi bir tür. Yine de sempatik gelmiyor bana. İnsani boyutu da var tabi. Vicdan, namus. O yüzden 'Oral abi' gibi. Tepkilerim belki de sol çevre içinde büyümemden kaynaklanıyor.

Oral - Aslında senin tam dünyayı anlamaya başladığın dönemde Aydınlik'tan çok sert bir kopuş yaşadık. 20 yıl o hareketin öncüsüyken birdenbire sert bir biçimde durdu her şey. Bunun da etkisi var diye düşünüyorum. Bütün o tartışmaları yaşadın.

Reşat - Ben hep o beyaz Türklerin gittiği okullarda okudum. Alman Lisesi'nde benim sınıf arkadaşlarım için Oral Çalışlar diye bir kavram kesinlikle yoktu. Apayrı bir gezegen gibi. Evdeki bütün dünyamı bırakıp giderdim okula. Bu dramatik bir şeydi benim için. Şizofreni sanki.

Oral - Bu bir tercih değildi aslında. Sınavlara girdin ve orayı kazandın. Sen okumayı 3.5 yaşında öğrendin. Banka ilanlarından hem de.

Abazanlık okutur

Reşat - Okumayı öğrenirken yaşadığım mutluluğu kendi kuşağıma aktarabilmek için abazanlık üzerine yazıyorum. Bu şekilde okumayı severler diye düşünüyorum. Abazanlık tam olarak sözlük anlamındaki gibi değil tabi. Eskiden belki daha çokmuş ama, onlar daha tok

gözlüymüş. Gençler aslında daha az abazan olmalarına rağmen tatminsizler ve bu yüzden kendilerini abazan hissediyorlar. Çok güzel kız istiyorlar mesela. Senin dönemindeki güzel anlayışıyla şimdiki güzel anlayışı çok farklı.

Oral - Nasıl yani?

Reşat - Medyanın belirli bir güzellik anlayışını pompaladığına inanmıyorum. Kızlar, erkekler kadar dış görünüşe odaklı değiller. Onlar karizma peşinde daha çok. Aşk artık yok.

Oral - 68 kuşağında önce entelektüeller solcu oldu. O dönem arkadaşlardan çoğu en az bir yabancı dil biliyordu. Daha burjuva kökenli olduğu için ilk kuşak, aşk meşk işlerinde daha rahattı. Bir sonraki kuşak kitleselleşince ve köylüleşince kırsal kesimin önderliğinde ilişkiler güzellikle falan değil, bacım macım oldu. Ahlak öne çıktı. Çünkü 70'lerde kavga sertleşti. Sertleşince entelektüeller çekildi. Ama aşk her zaman vardı.

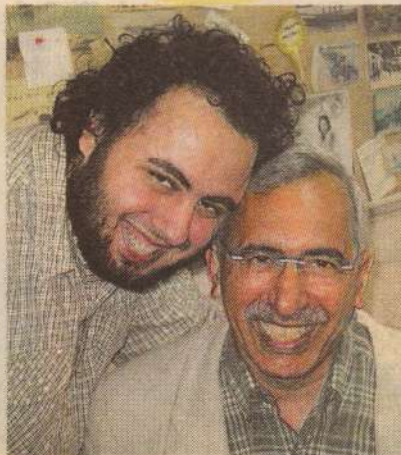
Reşat - Ben de onu diyorum. Aşkın yerini güzellik aldı.

Oral - Bence sen işi abartıyorsun. Çünkü seni biliyorum. Sonuç olarak bir kız arkadaşınla saatlerce felsefe konuşuyorsun. O içi boş güzellerle bunu nasıl konuşursun merak ediyorum. Petek Dinçöz'le yapamazsın bunu biliyorum.

Reşat - Ya herkes manken gibi sevgilisi olsun istiyor. Onu diyorum ben.

Oral - Oğlum bizim kuşak da güzelden etkileniyordu. Deniz bir gün Şule diye bir arkadaşı beğen-

Alman Lisesi'nde benim sınıf arkadaşlarım için Oral Çalışlar diye bir kavram kesinlikle yoktu.

di, 'Tanıştırırsana beni' dedi. Tanıştırdık. Kızın babası müsteşardı. Bana telefon açıp sordu. 'Kız okula gidemiyor, ne yaptınız' diye. Deniz'e sordum, sıkıştırıp öpmüş kızı. Deniz Gezmiş işte. Daha ne olsun.

Reşat - Ece Erken hep Kürt kökenli adamlarla beraber oluyor ya, ben merak ediyorum acaba Kürt milliyetçiliğinin peşine mi takıldı diye.

Oral - Ben anlıyorum tabii seni. Geleneksel değerlerle yetiştiğin için sen, diyorsun ki, 'o kadar da değil hıyarlar, bakın Ece Erken diye biri var', birtakım hesaplar peşinde. Tersten vuruyorsun. Abartıyorsun. Abartınca bizim kuşak ayağa kalkıyor. Ayağa kalksınlar diye yapıyorsun. Bu gerçeğe dikkat çekiyorsun. Sonuçta milyonlar onları izliyor.

Feda etmem kendimi

Oral - 88'de cezaevinden çıktığımda sen 10 yaşındaydın zaten. Ben kaçarken, 83 yıllarında keyifli bir dönem geçirdik. Hafta sonlarında adaya gidiyorduk. Ama bu ruk bir tarafı vardı. Akşam olunca beni bırakıp gitmen gerekiyordu. Bundan hoşlanmazdın. Şimdi şimdi arkadaşlık etmeye başladık. Annen de, ben de senden faydalandık işin doğrusu. Çok okuyan bir çocuk-tun. Her keşfini bizle paylaştın. Necip Fazıl okuduğunu fark ettiklerinde okulundaki edebiyat öğretmeninin paniğini hatırlarım.

Reşat - Annem de yazdıklarını okutur, sen de. Ben de sizle paylaşırım. Annem 'değiştir' der 'şura-

**Abartıyorsun.
Abartınca
bizim kuşak
ayağa kalkıyor.
Ayağa
kalksınlar diye
yapıyorsun.**

sını'. Ben pek değiştirmem. 'Bir daha okumam' diye tehdit eder. Ben sizin yazılarınızı beğensem de en fazla 'olabilir' derim. Her şeyi de beğenmem hemen. Senin ahla ki duruşuna tamamen karşı değilim. Saygı duyduğum tarafları var. Ama yakın değilim o duruşa.

Oral - Ya sen diyorsun ki; 'Siz kendini feda eden bir kuşaksınız, ben feda etmem kendimi.'

Reşat - Etmem tabii. Gençlerin okumamasına derin bir üzüntü duyuyorum aslında. Onun için abazanlık konusunda yazdım. İlgi-lerini çeker, okurlar diye. Gerçekten düşündüğüm bir şey var. Cem Yılmaz'ın Türk insanına yaklaşımını çok ideal buluyorum. İnsana kendinin parodisini yapma özelliği kazandırıyor. Bu bakımdan ciddi bir yoldan yapılmayacak toplumsal eleştiri yapıyor. Bunu mizah yoluyla yapıyor. Üstelik bu eleştiriye sevdiği için severek yapıyor. Bunun bir siyasi oluşumda kullanılabileceğini düşünmüştüm. Yani Türkiye'yi Türkiye'yle dalga geçerek yüceltmek. Ayrıca her kesim insanın bulunduğu bir isim Cem

Yılmaz. Sevmiyorsa bir tek eski kuşak aydınlar sevmez. Senin hayranların mesela. Sürekli böyle söylüyorum ama senden dolayı bir kompleksim gerçekten yok. Ünlü olmak istiyorum. O ayrı.

Oral - Bize benziyorsun aslında. Kendi gerçekliğiyle hayallerin arasında bir şey var. Bizim hayallerimiz de bizden uzak hayallerdi. Gece gündüz çalışıyorsun. Sokak dışındaki bütün zamanında ya yazıyorsun ya okuyorsun. Neredeyse günde 20 saat çalışıyorsun. Yüksek konsantrasyonuna doğrusu hayranım. Ben öyle olamam. O açıdan bizden çok farklısın.

Reşat - O kadar da değil baba.

Oral - Bir kitap istemiştin getirmiştim Almanya'dan. İki üç gün uyumadın. Biliyorum. Kafayı taktığında hiçbir şekilde vazgeçmiyorsun. Deden haritayı öğretti sana. Dünyayı öğrendin, şehirleri öğrendin. Bu okulda sorun oldu tabii. Uzaktan bakarak çalıştırdığımız yılları unutmadık. Grafikler, haritalar yapardık. Ders çalışmayı okumak kadar sevmedin. Mesela romanında mizah var. Mizahı önemserdin.

Reşat - Mizah çok önem verdiğim bir şey gerçekten. Giderek değişik özel mizah biçimleri geliştiriyorum.

Oral - Hayata mizahi açıdan bakmak bizim gibi ülkeler için çok gerekli. Çünkü hayat sıkıcı, acıklı. Dramatik hayata mizahi açıdan bakmak olumlu.

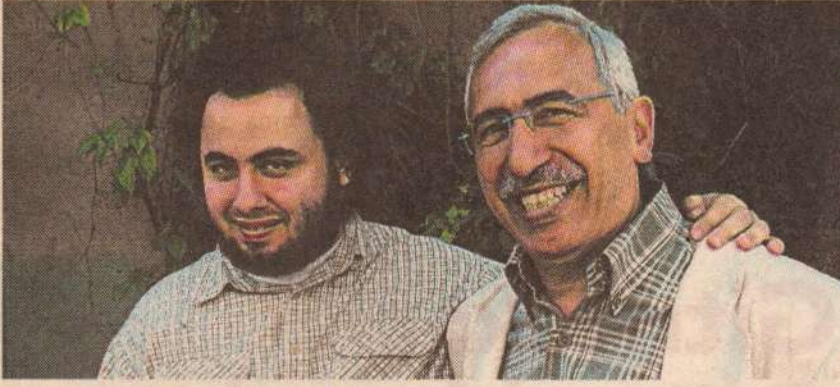
Reşat - Gençler ciddi konuları bile mizah dili temeliyle anlamayı se-

Küçük Reşat, Orhan Pamuk, Berna Moran, Cevdet Bey Ve Oğulları

Orta Reşat, baba ve babaanne ile

viyor. Mizah çok güçlü. Bir yanıyla insanı politik yapabilirken bir yanıyla apolitik de yapabiliyor. Gerçekten koparıp hayal dünyasına sürükleyebiliyor.

Mütevazı olmak benim çok bildiğim bir şey değil.

Farklılıklar

Oral - Ben çok hareketli bir adamım. Hızlı.

Reşat - Gerçekçi, pragmatik.

Oral - Sen yavaşsın. Son derece mükemmeliyetçi. Annene benziyorsun.

Reşat - Ben mesela kafamı takarım edebiyatla ilgili bir konuya. Sen o sırada alakasız bir şey sorarsın. 'Anahtarı aldın mı?' Ayrıca gerçeklikten kopacak derecede kadınlardan yana olmana karşıyım. Anneme biraz maço geliyorum. Sen tabii hiçbir çıkarın olmadan kadınları savununca ben böyle oluyorum.

Oral - Ben senin okuma hızına, inanılmaz hızlı dil öğrenme yeteneğine hayranım. Aykırı çıkışlarını da beğeniyorum.

Reşat - Siyaset Meydanı'nı falan beraber izlediğimizde konuşmacıların arka plandaki geçmişlerini bana anlatırdın ve bu benim görüşlerimin oluşumuna önemli katkılarda bulunmuştur. Mütevazı olmak benim çok bildiğim bir şey değil. Analitik düşünmemi sana borçlu olduğumu söylüyorlar. Olabilir. Yenilikçi olmamı da size borçluyum ama bu konuda yeterli bulmuyorum yenilikçiliğini. Daha yenilikçi olabilirsin. Kaderini kabullenen bir yanın var. Ben öyle değilim.

Oral - Bu doğru. Hapiste, kaçak-

ken hep huzurluyumdur. Moralim bozulmaz hiç.

Reşat - Bense çok saçma sapan şeyler yüzünden bunalıma girebilirim. Sen kimseden nefret etme noktasına gelmezsin.

Ben ederim. Öfke, kin duyabilirim. Beğendiğimiz kadın tipleri de benzemez. Mesela sen Seda Sayan'ın çirkin olmadığını düşünürsün. Benim içinse herkes ondan daha güzeldir. Ben Ece Erken'i beğenirim. Ekşi sözlükte hiç sevmeyiz Ece Erken'i. Çünkü kendinden bahsedilmesini yasaklattı. Onların özgürlüklerini kısıtladı. Herkes sinir oluyor ama ben severim Ece Erken'i.

Türkiye

Reşat - Cem Yılmaz'ı örnek alan bir yurtseverlik anlayışı olsun isterdim. Alevi ve Kürt temeline oturmayan bir sol olmasını isterdim. AB'den yanayım ama aynı görüşteki diğer insanlardan farklı olarak Türk yurtseverliğini savunmaya daha yakınam. Politik olarak milliyetçiliğe karşıyım ama yurtseverim.

Oral - Türkiye 40 yılın inişleri çıkışları içinde yaşadı. Tanık olduklarımız bana gösterdi ki, Türkiye'nin iç dinamikleri ile dış dinamikleri arasında bir uyum olması gerekiyor. AB olur mu olmaz mı bilemem ama demokratikleşmeye, kültürel değişime ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. AB'nin bunun için olumlu bir faktör olduğunu, bir itici güç olduğunu düşünüyorum.

Neler gördüm?

Adet.

Para.

Hayvan.

Maison Française.

Anneannemin komşusu.

Mehtap.

Lise kızlar grubu.

Karşıkı evin perdelerini açık.

Faturalar.

Göbeksiz bir adam.

Araba servisi.

Kapıcı.

Mutlu insanlar.

Doktor.

Belediye ilaçlama ekibi.

Bahçıvan.

Ağdacı.

Kredi kart ekstreleri.

Şişli'deki kırpık köpek.

Gece kulübü.

Sucuklu yumurta.

Hatırladığım rüya.

*Ancak ayda
bir kere
ya da ayda
bir kere
mutlaka*

BAKANGÖR

Serpil'e diyorum ki,
 "Bombok bu dünya."
 Serpil gülümsüyor.
 "Bombok dünyayı güzel
 kılmak istememiş
 miydin" istemiştin...
 İçeriye girip entelektüel
 insanlara bakıyorum.
 Ayşe'nin misafirlerine.
 Türkiye konuşuluyor.
 Türkiye o kadar çok
 konuşulmuş ki, galiba
 hiç yaşanmamış.

Tembel Günce

SELİM İLERİ

Gitmek: Ölüm Hastalığı

22 Ocak Cumartesi

Hikâyeci dostlarımla yine Haydarpaşa Gar Lokantası. Soğuk gecede burası, trenler, peron, bizim masa, konuşmalarımız, her şey Dostoyevski'den bir roman sahnesiydi. Hele onların hikâyeye gönül verişleri!

Her biri ayrı ayrı koza örüyor. Yazdıklarına saygıları büyük. Ama okura, edebiyata, yurdun insanına, Türkçe'ye saygıları daha büyük. Herkesin kolay yoldan kitap satmanın reçetelerine gönül verdiği bir dönemde, bir avuç hikâyecinin derin kaygıları beni bir kez daha ürpertti. Çoğunlukla bile isteye geri planda kalma tavırları ise artık silinen bir şey edebiyatımızda...

**Bedence
çöküyorum.
Ruhum
kapkaranlık.
Yazmaya
çalışıyorum.
Tek kurtarıcı.**

25 Ocak 2005

Bir zamanlar çok sık gittiğim bir meyhaneydi. Az önce öğrendim: Birkaç gün önce patlayıcı maddeyle tahrip edilmiş. Camlar kırılmış. Her taraf cam kırığı içinde kalmış.

"Niye böyle oldu?" diye soruyorum, "Kim yaptı?"

Yanıttan pek bir şey anlaşılamıyor. Birbirine düşman iki grup varmış. Şahsi meseleymiş... Hayır, hiçbir şey anlaşılamıyor.

Afife Jale'nin çekimi sırasında keşfetmiştik orayı. Yedikule'de. İstanbul'un en güzel, en İstanbullu

yerlerinden, mekânlarından biriydi. Yıllarca gittim. Orada birçok hatıra. Birçok hatıra günün birinde beni bıraktı. Tekrar gidemiyordum, acı duyuyordum.

Yedi sekiz yıl önceydi, yaz gecesi, dışarıda havuz başında. Sait Faik'in öyküsünden söz açmıştım, "Öyle Bir Hikâye"den. Bil-

mem sen de hatırlıyor musun? O hikâyeyi

hayatımıza benzetmiştim. Hatırlasan bile, ne anlamı kaldı ki artık. Sait Faik'i de anlatmıştım, resim gibi anlatıyorsun demişti. Şimdi kimbilir kimi dinliyor. Fakat bunun

hatıralar açısından ne önemi olabilir! Beni dinliyordu, yalnız beni, günlerce, aşkla.

29 Cumartesi Ocak

Hayatımda alkolle yarattığım bir kâbus var. Alkol mü? Hayat mı? Kâbusa sürükleyen.

Kâbusa sürüklendiğim muhakkak. Bedence çöküyorum. Ruhum kapkaranlık. Yazmaya çalışıyorum. Tek kurtarıcı.

Beni bunca yıkan neydi? Geri dönemediğim mâzi? Yalnızlık? Yitirdiklerim?

Yitirdiklerim: Beni suçlayarak gidenler. Ama herkes sadece kendisi olabilir.

Bütün cumartesiler bu kadar yalnızdı? Sokaklar yalnız, evler yalnız, kalabalıkta yalnızlık. Daha dokuz yaşımdaydım Cumartesi Yalnızlığı ismini bulduğumda.

30 Ocak

Matinede Çehov'dan uyarlama oyunlar. İki oyun. Kent Oyuncuları'nda. İlki, "Küçük Köpekli Kadın" öyküsünden. İnanılmaz kertede sevdiğim bir öyküdür. Fakat talihsiz bir uyarlama.

Yıllar önce,

başka bir uyarlamayı Meral Taygun ve Müşfik Kenter'den izlediğimi birdenbire anımsıyorum. Sekiz dokuz defa seyretmiştim, İstanbul'da, Ankara'da. Olağanüstüydü.

Meral Taygun şüphesiz ki yüzünün en büyük tiyatro sanatçılarından biriydi. Kör bir siyasetin hışmına uğrayarak Türkiye'den ayrılmak zorunda kaldı. Oyun sürüp giderken Meral'i düşünüyordum. Arkadaşımdı. Meral Taygun'a hayrandım. Müşfik Bey'le yan yana durup, birbirlerinden uzaktaymışçasına oynadıkları son bir sahne vardı, sanat neyse işte oydu...

İkinci perde, Çehov'un oyun kişilerinden esinlenilerek yazılmış yeni bir metin. Tilbe Saran'la Cüneyt Türel göz kamaştırıcıydılar. Sesin, nefesin, küçücük bir kıpırdanışın hep Çehov olup çıktığı, dayanılmaz bir oyunculuk. Bir nöbeti andırırcasına titremeye başladım. Gözyaşlarının geleceğini biliyordum. Sanat, insanları akraba kılıyor: Cüneyt'le Tilbe en yakınlarımdı! Tek yakınlarım!

Tiyatrodan çıktıktan sonra, Anta Toros, Misak Toros, Yaşar Ilksavaş, Yavuz Arlısu, Tünel civarında bir bara gittik. Daha ilk yudum viskide başım döndü. Fakat mutluydum, çok mutluydum, sanat iyileştirmişti.

Anta'yla Misak'ın tiyatro tutkularını, şimdi, bu satırları, hayli geç saat, yazarken düşünüyorum. Bir ömür verdiler. Misak, tiyatro den-di mi, hâlâ küçük bir çocuk masumiyeti içinde. Kır posbıyıkları he-yecanlanıp duruyor.

3 Şubat Perşembe Saat 00.23

Yazmaya başlıyorum. Demin okudum: Cumartesi Yalnızlığı'nı bulduğumda falan yaştaymışım. On sekizimdayken de yazılamamış o hikâye taslaklarını müthiş bir harislikle yayımladım. Ne oldu? Ne-

**Yazar olmak
istiyordun!
Bunu delicesine
istiyordun.
Elli beş
yaşındasın.
Yazarlığın bir
kaygı artık.**

den? Neydi o hırs? Yazar olmak istiyordun! Bunu delicesine istiyordun.

Elli beş yaşındasın. Yazarlığın bir kaygı artık.

"Hayatımı siz kurtardınız" diyordu, boynunda yeşim taşı üstüne altın veya altın taklidi Japon harfleri, şişman, hüzne boğulduğunun farkında olmayan efemine çocuk, seni okumuş. Okumuş mu? Şaşırmıştın. Buz gibi duruyordun. Bütün bir yaşam boyunca durduğun gibi.

"Kimsenin hayatını kurtarmak istemedim" dedin sonunda.

Dinlemiyordun: Kurtarılamamış, korkunç hayatını anlatıyordu.

7 Şubat 2005

Aznavour dinliyorsun. Venedik'in ne kadar hüzünlü olduğunu söylüyor: "Que c'est triste Venise". Bu şarkıyı, her defasında, yeni yeni uydurmalarla Türkçe'ye çevirişin aklına geliyor. O andaki ruh durumuna sivrülüp giderek. Plak aynı, ev aynı. Tercüme edeceğim kimse kalmamış.

8 Şubat

Unutulmuşum unutulmuşum.

Unutuldum.

Unutuldu.

Yılları, ajandaları okuyorum.

Ne çok bulmuşuz!
Günler, hepsi bende.

12 Şubat

Gitmek bir tutkuydu. Bir hastalık oldu.

Takside. İçine kapanmış. Boğaziçi iki yanda. Köprüden geçiyorsun. Gitmek istemiştin. Binip geceyarısı otobüslere. Gitmek istiyordum. Bu şehirden başka nereye olursa olsun. Yaşadığım yerden başka nereye olursa olsun. Tanışmadığım insanlara, denize, açık denizlere. Denize âşıktım. Gitmek istiyordum. Bilinmez. Bugün yarın. Gidemedim.

Hiçbir yere gide-medim.

Kar mı yağıyor?

Ayşe'ye, bir akşam misafirliğine. Bostancı falan. Eski anılar yakamı bırakmıyor. Ayşe'de balkona çıkıyorum. Buz gibi hava. Gitmek istiyordum. Gençken, kırklarımdayken. Balkon çıldırtıcı, intihara çağırıyor.

Gitmek istiyordum.

Gitmek: Ölüm hastalığı.

Serpil'e diyorum ki, "Bombok bu dünya."

Serpil gülümsüyor. "Bombok dünyayı güzel kılmak istememiş miydin" istemiştin...

İçeriye girip entelektüel insanlara bakıyorum. Ayşe'nin misafirlerine. Türkiye konuşuluyor.

Türkiye o kadar çok konuşulmuş ki, galiba hiç yaşanmamış.

Tam o sırada Büyükkada'da olmak istiyordum, Maden'de. Ertuğrul'un eski patronu Lale (Lale Hanım demeliyim herhalde) Lale Hanım'ın evinde. Deniz ve dolunay. Ertuğrul, uzaydan bu dünyaya atıldığına inanıyordu. Yazın güzel gecelerinden birindeydi. Ateşböceklerinin fosforlu ışıltısında.

"Eve dönünce bunları yazacağım" dedim Serpil'e.

Su Gibi Aziz Bir Usta Bruce Lee

32 yıl önce, 20 Temmuz'da şaibeli bir şekilde yitirdiğimiz dövüş ustası Bruce Lee'yi, seviş ustası met üst yazdı.

13 yaşında girdiği bir kavgayı kaybedince dövüş sanatlarına merak sardı.

Yirmi Yedi Kasım 1940'ta, 'Ejder Yılı', 'Ejder Saati'nde 06.00-08.00 San Francisco'da doğdu. Babası Çinli, annesi Çin-Alman uyruklu. Bir yaşındayken ailesiyle Hong Kong'a taşındılar.

13 yaşında girdiği bir kavgayı kaybedince, -ki bunun girip kaybettği ilk ve son kavgadır- dövüş sanatlarına merak sardı. Diğer yandan da dansla ilgileniyordu. Hatta 18 yaşındayken cha cha şampiyonu oldu.

Sonra tekrar doğduğu ülkeye, Amerika'ya döndü. Washington Üniversitesi'nde psikoloji okudu. Bu arada her türlü dövüş tekniğini öğrenmeye çalışıyordu. Bütün tekniklerin kısıtlayıcı ve gerçek sokak kültüründen uzak olduğunu fark edince kendi tekniğini oluşturup, geliştirdi. "Jeet Kune Do" dediği bu tekniğin mantığını 'kişisel keşif' 'aydınlanma' ve 'yüzde yüz işlevsellik' olarak açıklıyordu.

Amerika'da kaldığı 1964'de Linda Cadwell'le evlendi ve ölene dek de onunla birlikte oldu. Henüz üç aylıkken ufak ufak görünmeye başladığı beyaz perde'de asıl şöhretini *The Green Hornet* dizisinde Kato tiplmesiyle yaptı. İlk önemli başrolü ise 1971'de oynadığı *The Boss*'daydı.

Akabinde 1972 yılında Japon lavuklara günlerini gösterdiği *Fist of Fury* filminde oynadığı Chuck Norris ile *Coliseum*'da efsanevi dövüş sahnesini gerçekleştirdiği -ki bu sahne hâlâ aşılamamıştır- *Way Of The Dragon* filmini çekti.

1973 yılında ilk kez bir Hollywood yapımında, kült casus filmi *Enter the Dragon*'da oynadı. O yıl, çok genç yaşta, henüz 33'ünderken beyin ödeminden öldü. Ölümüyle ilgili bir sürü şehir efsanesi ve söylenti çıktı. Hatta onu bir

龍

diğer dövüş ustası Wang Yu'nun zehirlediği bile iddia edildi.

Ölümünden beş yıl sonra *Enter The Dragon* için çekimlerine ara verip oynadığı *Game Of Death* filmi çeşitli montaj ve dublör hileleriyle kotarıp gösterime girdi.

Lee'yi efsane katına yükselten sebeplerin başında karizması, kendine has dövüş tekniği ve maalesef biraz da erken gelen ölümüydü.

Bir furya değil, bir ekol yaratmıştı. Şiddeti şiirsel ve işlevsel bir şekilde kullanıyordu. Şiddete mecbur kalıyordu. Tıpkı Yılmaz Güney'in ilk dönem filmlerinde olduğu gibi kötüler tarafından kuşatılıyor ve son çare olarak o da şiddete başvuruyordu. Yakışıklı, karizmatik, öncü ve 'yenilmez'di. Bir sürü insan 'Bruce Lee'yi dövdük' ünvanına nail olmak için ona kafa tutuyor, çamur atıyor, bulaşıyor, bu yolla tatmin ve meşhur olmaya çalışıyordu.

Ve fakat tüm bu yola başvurup onun önüne çıkanlar telef oluyordu. Hatta bir keresinde *Enter The Dragon* filminin setinde figüranlardan biri ona meydan okuma sembolü olarak ayağını yere vuruyor ve ciddi olarak dövüşmeye başlıyorlardı. Figüranın kısa sürede Bruce Lee'yi yenmek değil de canını acıtmak olan maksadı anlaşılınca Bruce Lee sinirleniyor 'Ya Allah,

Zihnini boşalt. Su gibi şekilsiz ol. Su fincana konduğunda fincan olur. Su ol arkadaşım.

bismillah' diyerek lavuğa bir uçan tekme atıyordu ki lavuk figüran duvara yapışıyordu. Ardından da kaldırıp rolüne devam etmesini söylüyordu.

Bruce Lee'yi diğer dövüşçülerden ayrı kılan sinema yıldızlığı değil kusursuz, mükemmeliyetçi dövüş ustası olmasıydı. O kendi yarattığı tarzla dövüşü bir sanat katına çıkarmıştı.

Öyle ki sinema yıldızlığına hiç önem vermedi. İngilizcesindeki ağır Çin aksanını bile gidermeye çalışmadı.

Lee'nin dövüş öğretileri Hollywood'da öyle geniş bir kabul gördü ki birçok Hollywood sakinine Steve McQueen, James Coburn gibi yıldızlara da hocalık yaptı.

Bruce Lee ölümünden sonra bile birçok sanatçıyı etkilemeye devam ediyor. Mesela Tarantino'nun kung-fu filmi *Kill Bill*'deki Uma Thurman'ın giydiği sarı siyah kostüm Lee'nin son filmi *Game Of Death*'teki kıyafetine bir gönderme.

Ayrıca Lee efsanesiyle birlikte 1970'lerde dünyanın her yanındaki gençler, dövüş sanatlarına ilgi duymaya başladı. Uzakdoğu dövüş sporlu filmlerin hatta Matrix tipi aksiyon filmlerinin geniş yankı bulmasına neden oldu. Ülkemizde onun ismiyle çı-

kan bir 'süper siyah kuşak' dergisi bile var.

Lee'nin alışlagelmiş dövüş tarzlarını redderek rakibinden önce kendini, kendi bedenini, gücünü ve sınırlarını tanımaya, anlamaya çalışan tekniği zamanla birçok başka alandaki insanı da etkiledi. Mesela bir konserinde Carlos Santana, Lee'nin dövüş sanatlarına uyguladığı anlayışı müziğinde uygulamaya çalıştığını söylemişti.

Bruce Lee yeteneğini bir güç gösterisinden çok kötülerin güçsüzlere, mazlumlara reva gördüğü her türlü zulme karşı son bir çare olarak görüyordu. Bir nevi şiirsel

şiddetin Che Guevara'sıydı. Ki yarattığı 'Jeet Kune Do' tekniğini anlattığı şu sözleri her Bruce Lee severin hayat felsefesidir: "Zihnini boşalt. Su gibi şekilsiz ol. Su fincana konduğunda fincan olur. Su ol arkadaşım."

AB ve İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı işbirliğiyle “Seks İşçileri”ne yönelik “Kadın Kapısı” çalışmalarına başlandı. Danışman Şevval Kılıç’la proje hakkında konuştuk.

Kadın Kapısı

ALİ KEMAL YILMAZ

Kadın kapısı neyi amaçlıyor?

- Riskli bir grup gibi tanımlamaları prensip olarak kullanmıyoruz. Fakat çok sık partner değiştiren seks işçilerini hedefliyoruz. Acil sağlık ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar olan, korunma yolları ve materyalleri hakkında gerekli bilgilere bu grubun ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz. Bu proje ile ilgili iki yıl içinde üç bin seks işçisine ulaşmayı hedefliyoruz.

AB’nin maddi katkısı nedir?

- Seks işçilerinin güvenli cinsel davranışlarının desteklenmesi yoluyla HIV/AIDS ön-

Bu kişiler aracılığıyla kondom ve kayganlaştırıcı ulaştırılacaktır.

lenmesi için üç yüz bin Euro’luk destek aldık. Bu fona ayrıca erkek seks işçilerinin eğitilmesi ve giderleri de dahil. Kadın kapısı, travesti, transeksüel ve kadın seks işçilerini hedefliyor. İstanbul’da sınırlı da olsa kadın, travesti, transeksüellerin çalışma koşullarının iyileştirmesi ve HIV/AIDS’e yönelik risklerin azaltılması çalışmaları yapılmakta. Ancak; gece kulübü, bar, masaj salonu, hamam ve sauna gibi mekânlarda çalışmakta olan erkek seks işçileri bu çalışmalardan yararlanamamaktadır.

17-25 yaş arası orta alt gelir grubundan gelen bu gençlerin güvenli cinsel ilişki konusunda bilgilerin az ve davranışlarında risk almaya yatkın oldukları bu gruplara yakın kişiler tarafından bildirilmektedir. Akran eğitimi hedeflenerek, 15 akran eğiticisinin yetiştirilmesi ile 300 kadar kişiye ulaşmayı hedefliyoruz. Bu kişiler aracılığıyla kondom ve kayganlaştırıcı ulaştırılacaktır.

Kadın Kapısı sadece HIV / AIDS bağlamında mı hizmet verecek? İş olmayan yoksul seks işçilerine maddi yardım yapılacak mı?

- Hukuki ve tıbbi danışmanlıkların dışında gelip film seyredip, çayları yudumlayacakları bir ortam. Maddi yardım yapamıyoruz. Sadece yeşil kart çıkarmalarında destek olabiliyoruz.

Erkek seks işçileri ilişkiye girerken önlem almıyor. Kadın, travesti ve transeksüeller daha mı duyarlı?

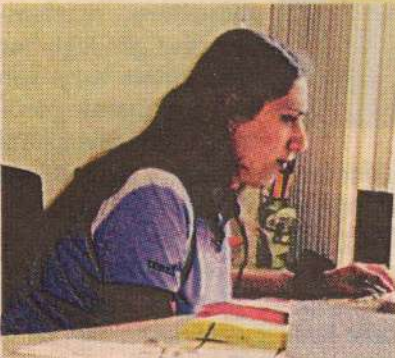
- Toplumun diğer kesimlerinden daha hassas olduklarını düşünüyoruz. Çok fazla aids’le hastalıklarla, özdeşleştirdikleri için heteroların göstermedikleri hassasiyeti gösteriyorlar.

Peki size ulaşmak isteyeneler nasıl ulaşabilirler?

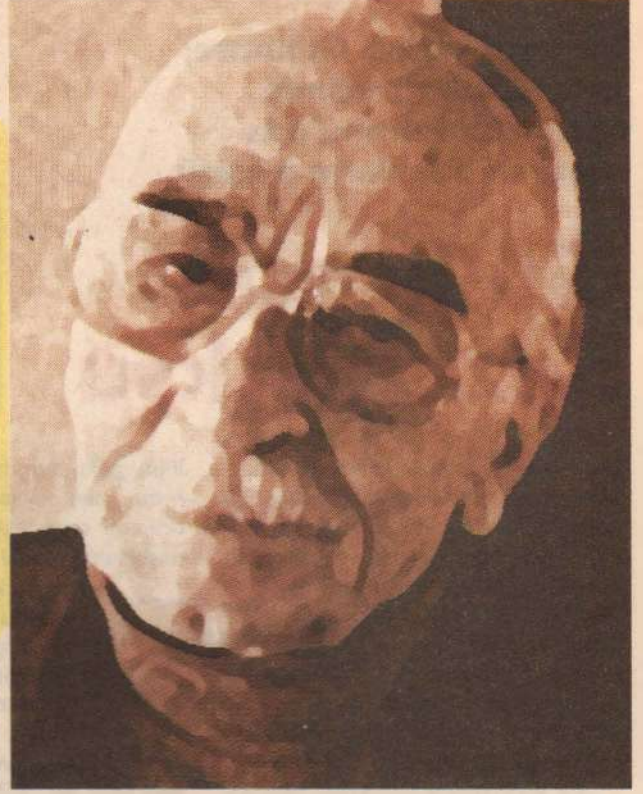
- Bize ulaşmak isteyenler Kadın Kapısı’nın telefon numarasını arayabilirler: 0212 254 92 77

Teşekkür ederiz.

- Biz de.

**Çatık kaşlı
ve her çeşit ithal
sosyalizme karşı,
işçi sınıfının
önderliğinde,
memleket
şartlarına uygun
demokratik
bir sosyalizm
fikirini
ilk dillendiren
insan.**

Mehmet Ali Bey'in Yaşayan Yanı İçin

CAN YÜCEL

Ben Mehmet Ali Bey'i yedi yaşlarında çok çocukken bir atletizm meraklısı olduğum zaman tanıdım. Fenerbahçe Stadı'nda. Dipdiri, uzun boylu, tıg gibi bir ağabeyimi koşarak engelleri aşarken seyrettiğimde, insan güzelliğinin ne demek olduğunu anladım. Mehmet Ali Bey o pistten çıkıp, sosyalizmin maratonuna girdikçe, belki hızını azaltmıştı, ama engelleri bilinçle ve her zaman, uzun mesafeleri bacaklarıyla aşmada hiç geri kalmamıştı.

Yoldaş Mihri Belli, onun için haklı olarak "Her zaman tutarlı idi" diyor. Gerçekten Mehmet Ali Bey uzun koşusunda aşamayıp devirdiği engellere karşı, yine de çok iyi bir koşucu idi.

İllegal bir parti kuruluşundan, legal bir partiye dönüşümü Türkiye gibi bu işlerde yayan bir ülkede

karşılaşabileceği güçlükleri hesaplırsak ve yarıyı da böyle bir girişimin getireceği büyük engelleri göz önüne alırsak, Aybar'ın 1960 başlarında, başını çektiği TİP başarısının değerini büsbütün anlarız. Vebali bir yana bırakırsak, bugün kendine sosyalist demekte direnen insanların, ki çoğunluğu militandır, yüzde sekseni işlerinden sonrasına karşı çıkmış olsalar da, yine söylüyorum çoğunluğu o yuvanın civcivleridir.

Dışa bağımlı bir parti hegomonyasına karşı Türkiye'de demokratik bir sosyalist değişimi, işçi sınıfının öncülüğünde ve samimi olarak yürütme görevini sapına kadar üstlenen tek adam Mehmet Ali Aybar'dı.

Hiçbir zaman hocam Behice Boran'ın son dönemlerde düştüğü

yanılgılara düşmemiştir.

Mehmet Ali Bey'in bu enternasyonalizmi dışlamaya ve sağlam antiemperyalist ve antikapitalist ilkelere dayanan çıkışı, önemle dikkat edilirse, bütün yalpalarına karşın işçi sınıfı öncülüğü doğrultusunu hiçbir zaman yitirmemiştir.

Daha da önemlisi, Mehmet Ali Bey'e karşı, Marksizm'i savunup sonra dönemlik edenlerin karşısında Aybar dönemlik etmediği gibi Marksist ilkelere de bağlı kalmıştır.

Son söz olarak şunu söyleyeyim ki, bir Türkiyeli sosyalist olarak sadece Mehmet Ali Bey'in önderlik ettiği TİP'te militanca çalıştığından ötürü değil, aynı zamanda bu Türkiye cehenneminde Mehmet Ali Bey'le aynı zamanda yaşamının gururunu duyuyormaktayım.

Bir kent şarkısı Gülümse;
kentleşme sürecinde
'Yalnızlar Rıhtımı'nda
yaşayan insanların öyküsü.

Gülümse Sezen Aksu

Bir adam ya da bir kadın, kırk metre kare bir evde, belki bahçe katında, belki de bir evin teras katında... Balkonunda çiçekleri, biriktirdiği anıları, yalnızlıklarıyla yaşıyor. Saatin tik taklarının boşlukta duvara çarpması gibi. Ya da balkonundan gördüğü denizi sayıklaması, göğe yakın durması...

Bir kent şarkısı Gülümse; kentleşme sürecinde 'Yalnızlar Rıhtımı'nda yaşayan insanların öyküsü. 1991 tarih-

li bu şarkı, tam da o en civcivli yıllarımızın, hani darbeden sonraki geçiş dönemi savruluşlarımızın, arada kalmışlığımızın, hani Kramp'in o meşhur şarkısındaki gibi "L'an noldu be!" dememizin, yaşadığımız şaşkınlığın şarkısı biraz da.

Senaryoyu kuruyorum hemen; otuzlu yaşlarını devirmiş, yaşlılık ve yalnızlık telaşıyla, gençliğini geride bırakanın ve bugüne ayak uydurma çabasının sancısıyla bir adam duruyor öyle odanın orta-

sında. Belki de şehre yeni bir film gelir umuduyla... Kaybettiği şeylerin yerine yenisini koyma ya da yeni bir sayfa açma ihtimaliyle... Hani düşerken, gayri ihtiyari bir dala tutunmak gibi. Dalın kırık olma ihtimaline karşı, yine de gülümseme hâli. Ait olma çabası, tekrardan aşık olma, sevmeye cesareti. Her neyse şaire; Kemal Burkay'a bu şiiri yazdırın, pek de bilmiyorum aslında. Bana hissettirdikleriyle yaklaşıyorum şarkıya. Bildiğim tek şey, derin bir adım atıyorum içimdeki uçuruma; Sezen Aksu'nun o kırık, puslu sesiyle.

SEVDİĞİM
BAZI BÖLÜM
ŞARKILAR

Ayın En Güzel Dokuzlusu 9

- 1- Babazula – Özgür Ruh
- 2- Replikas – Dayan
- 3- Kurban – Umut Beni
- 4- Bulutsuzluk Özlemi – Bağdat Cafe
- 5- Kesmeşeker – Ne Zaman Geçti Tren
- 6- Pentagram – Ölümlü
- 7- Zardan Adam – Dibini Gör
- 8- Almora – Şehrazat
- 9- Aylin Aslım – Ah

Özlü Sözler

İnsanlar belli dönemlerde
anti-depresyon geçirebilir.
Ferhat Güzel

Herkes beni örnek alıyor.
Örneğin ilk deri montu
giymiş türkücü benim.
Nihat Doğan

Deniz Seki'nin çok naif yanları var.
Daha önceki hayatında prensesmiş.
O zarafetin karşısında sen de eşek değilsin
ya. Bunun karşılığında sen de çok kibar
oluyorsun, yani asilleşiyorsun.
Emel Müftüoğlu

Tuhaf şarkı sözleri / Dam Üstünde Saksagan

Ismail Yk (Kıt Kıt)
Bırak bir kez e bende,
E bende, e bende,
bende, bende...
Kıt Kıt diyeyim,
O dilini yiyeyim,
Şerbet akıyor,
onu ben de içeyim

Bendeniz (Güzeller Güzeli)
Aşk yuva yapmış konmuş dalıma
Ben zora açan arsız gonca
Sen bana yol ver ömrün boyunca
Gel yanıma yat boylu boyunca
Hey güzeller güzeli
Hey come on shake your body
Hey hey you sexy bunny
Essah mı yani

Petek Dinçöz (Sarı mavi)
Sesim ince kafam dahi
Kalbim saf belki enayi
Sen görmezden gelersen
Neye yarar sarı mavi

R a f l a r d a B u A y (S T A R D I U M)

**Raflarda Bu Ay
Babazula –
Duble Oryantal
(Doublemoon)**

“Sevişe sevişe azalmaz ki tendeki özgür ruh, kopyalayarak çoğalmaz ki gendeki özgür ruh...” diyor Babazula Duble Oryantal adlı çalışmasında. Kulaklarımızın pası siliniyor. Hele de duymayı özlediğimiz bir sesi, **Mehmet Güreli**'nin nefis yorumunu duyunca bu albümde,

şahlanıyor içimdeki bu Özgür Ruh. Babazula, Ruhani Oyun Havaları'nın ardından, içindeki oryantal büyüttmüş, iyice özümsemiş, her zamanki ironisini de katarak büyüleyici, elektronik soslu bir albüme imza atmış. Özellikle cinselliğe dair traji-komik olayları da içine alan, göndermeleri olan bir albüm Duble Oryantal. Üstelik son iki albümüyle, deneysel çalışmalardan daha melodik çalışmalara doğru yol alıyor Babazula.

Onlar buraya ait bir müzik yapıyorlar yapmasına ama hem buralı hem de –duruşlarıyla– öteki olmanın ayrıcalığını da ortaya koyuyorlar. Dolayısıyla hem müzikte, hem de günlük yaşamda bu onları özel ve farklı kılıyor. Özellikle **Murat Ertel** koca bir dünya. Zekâsı, yeteneği, yüreği ve birikimiyle Türk müziğine önemli katkısı olan isimlerden biri. **Levent Akman** da öyle... Sonuçta müzik ekip işi, uyum işi.

Duble Oryantal iyi bir albümün çok daha ötesinde bir önem taşıyor. Replikas, Rashit, Pentagon ve Kurban gibi Babazula da alternatif müzik içerisinde 2000'li yıllara damgasını vuran, yön veren, öncü gruplardan.

Albümü alın, dinleyin, Gerekli Şeyler, Özgür Ruh,

Bir Sana Bir Bana, Sıpa, Galiba Hamileyim adlı parçaları ısrarla dinleyin. İsterseniz piyasada çabuk parlayan ve sünen albümleri de dinleyin, kim karışır! Ama bu albümü özel bir yerde muhafaza edin. Kendi coğrafyanızı, kendi sesinizi, kimliğinizi ve Babazula'nın müziğindeki lezzeti keşfetmek için kendinize dönün. Ama sakın kendinize kapaklanmayın...

Kurban – İnsanlar (Pasaj)

Üçüncü albümü 'İnsanlar' ile Kurban, hiç cover'sız, hiç abartısız bir çalışmaya imza atıyor. Piyasa işi olmadan, ortak beğeni ve kriterleri göz ardı ederek, üstelik kendi istedikleri müziği yaparak kitleselleşme yoluna gidiyorlar. Sanırım buna popüler kültürün nimetlerinden faydalanırken, duruşundan ödün vermemek, yani teslim olmamak deniliyor. Zaten genç gruplardan beklediğimiz de buydu.

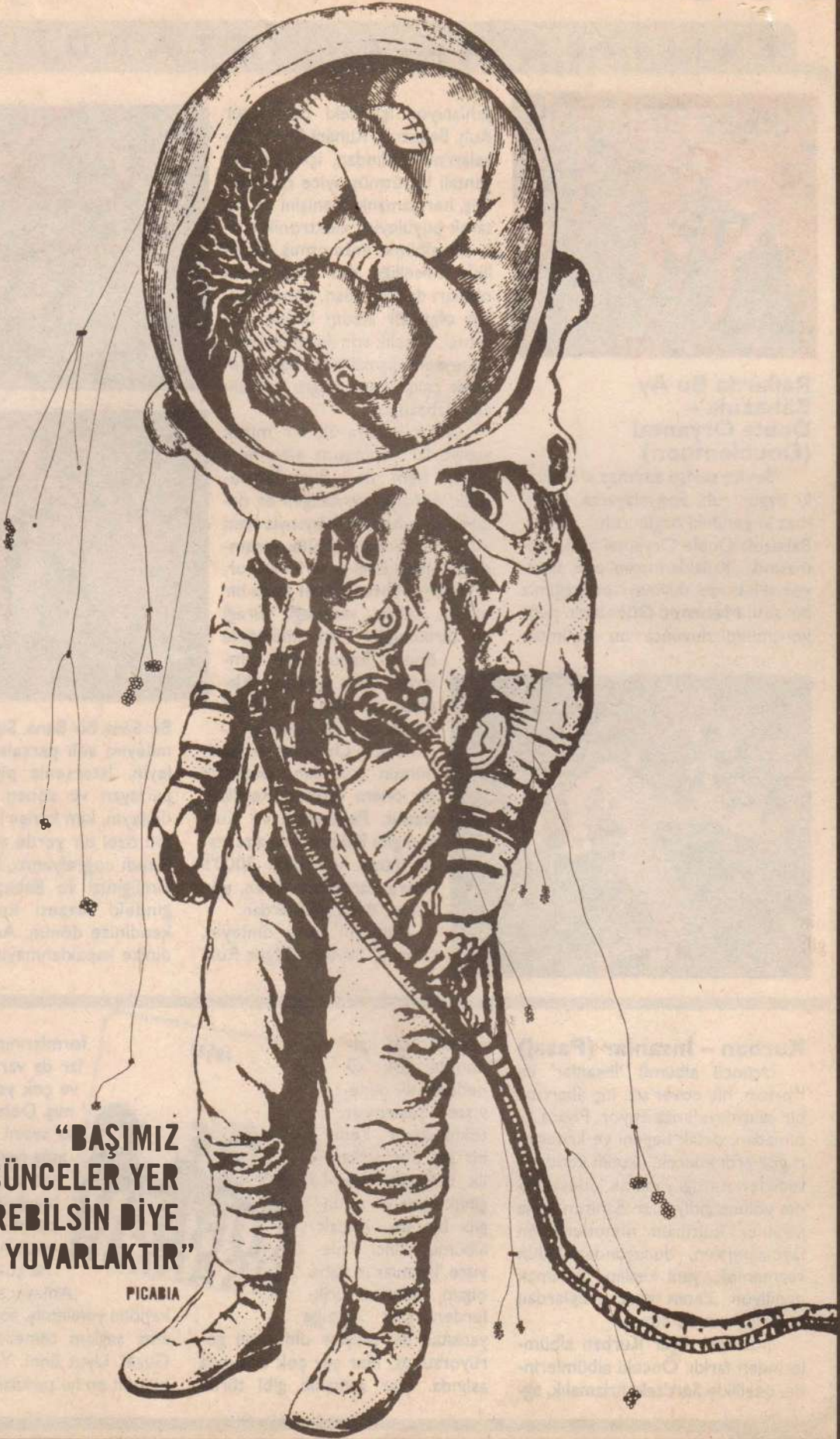
'İnsanlar' diğer Kurban albümlerinden farklı. Önceki albümlerinde, özellikle Sert'teki fırlamalık, ag-

resiflik bu albümde yok. O nedenle ilk dinleyişte şaşırtıyor, tökezletiyor. Yeni bir şey her zaman ilk başlarda tedirginlik verir ya, onun gibi bir şey. Ancak albümü, ikinci dinleyişte 'İnsanlar'ın daha olgun, öfkesini liriklerden çok müziğe yansıtan bir çalışma olduğunu görüyorsunuz. Her şey çok dozunda aslında. Her zamanki gibi türkü

formlarının olduğu şarkılar da var, ama daha az ve çok yerinde kullanılmış. Dolayısıyla Kurban o sesini kaybetmemiş, ama revize etmiş. Distortion'larda kısıtlamaya gitmemiş, tam aksine bolca kullanmış. Ayrıca efektlerde çok başarılı.

Anlayacağınız Kurban kendini yenilemiş, zor olanı seçmiş, ama sağlam temeller atmış. Zor Güzel, Uyum Beni, Yok ve Göç albümünün en iyi şarkılarından. **h**

**“BAŞIMIZ
DÜŞÜNCELER YER
DEĞİŞTİREBİLSİN DİYE
YUVARLAKTIR”**

PICABIA

Tiryakinin İzmirli Olmaz

küçük
ISKENDER

Samsun ya da Maltepe Vatan Yahut Silistre

Sonra kalktım bir fark ettim ki, sabahın olağan kiri, klasik bir yarılsamaya dönüşmüş. Rutinleşen hayatı umuda ve kurulan hayallere peşkeş çekme seansları başlamış bile. Ömrüm yetse, şaşardım. Pence-relerim kapalıydı. Perdeler sıkı sıkıya örtülü. Lise çocuğu nereye bakar ki?! Belki sonraya bakar. Belki 'sonra var mı, yok mu', oraya bakar. Üniversite sınavına bakar. Kahvede oyun arkadaşının eline bakar. Olası bir manitanın hayvanat bahçelerine bakar. Erkekse çüküne, kıza kuku-suna, insana biraz da dönüp dönüp bozulan masumiyetine bakar.

Toparlandım. Ayaklandım.

Annem geliverdi yatak odamın kapısına. Kahvaltı hazırlamış. Erken uyanıp bana cin yurmurtası haşlamış.

-"Bişii olmuş!" dedi.

Olmuş mu dedi, oluyor mu dedi, olmakla meşgul mü dedi. Benim annem Aristo değil; sıfır'ı, bir'i yok. O, "bişi" der. Başkaları "nen". Oğuz Atay, "şey" der. Rasyonalistler "olgu" diyebilir bu duruma; sürrealistler "algı taşırmaları". Herkes, hissedip de adlandıramadıklarına bir ad takacaktır. Türkiye'nin aydınları buna en çok "darbe" diyor.

İskender, dershaneye gidecek. Hazırlanması şart.

Yüzümü yıkadım. İlginç yanlarımdan biridir: Çapakları mı sayarım; kaç çapağım varsa o kadar rüya görmüşümdür.

Babam uyuyor. Babam, uyurken de komünist. Annem dedi ki: 'Rad-yoda duydum. Darbe olmuş. 1980 Eylül'ü. 1980 Eylül'ünün tam on ikisi. Kenardan değil, göbekten on iki eylül. Ciddi ciddi, adamsal, manasal, demokraside reklam arası. Baba uyan! Baba baba kalsana, lambaları yaksana.. Yok, uyuyor.

Uzanıp babamın yedeklenmiş kısa samsun paketlerine, operasyonu başlattım. Sigaranın kıcına gelen tarafından jelatini incitmeden açacağım. Sonrada paketin kendisini, yırtmadan. Üst tarafta, ortadaki sarı etikete denk gelen yerin izdüşümünden iki dal sigara çekeceksin. Sonra yapıştırıcıyla başlangıca döneceksin. Böylelikle, tiryaki

şahıs, paketi normal açtığında, paketten sigara araklandığını anlamayacak. Yabancı sigara yok o zamanlar. Maltepe var, Samsun'un tatlı rekabetçisi. Biraz kimliksiz. Kimliği var da, babam öğretmemiş. Fraksiyonel boyuta taşımak lazım meseleyi.

Madem denge mevzusu. Babam Samsun içiyorsa, Maltepe içenler faşist olmalı. Ama mümkünatı yok. Çünkü esrar içenler Samsun'unkini değil, Maltepe'nin tütününü tercih ederler. Yani narkotik siyasi platformda altkültür Maltepe'den mi yana?! Samsun ne yana düşer usta, Maltepe ne yana?! Biri Kurtuluş Savaşı ayarlı bir ildir; öbürü bütün memlekete yayılmış, hafif varoş, hafif 'dudak izim beyaz filtrede kalma-sın' uyanıklığı taşıyan siyahî semt. O vakit neden bütün devrimciler Samsun içiyordu da, Maltepe içmenin kriteri çapulculuktu?!

Ya uzsarsa bunlar baba?!

Uzun Samsun'u uzun boylu sol-

cular, uzun Maltepe'yi müebbet tehlike alarmları mı içer? Benim hiç uzun Maltepe içen arkadaşım olmadı.

Uzun Samsun'unu da bir tek Zenci Mehmet içer eski köprüaltından. Bulmacaları en iyi o çözer. En iyi tavlayı o oynar. Şiir kitapları çıktı mı en iyi o güler.

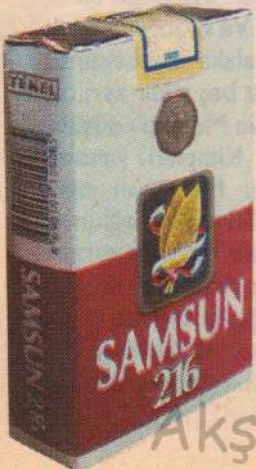
Samsun musun çocuk, Maltepe mi?! Bir savaş mı başlatıyorsun yani, yoksa zaten gizli bir mücadelenin mi içindesin?! Samsun'un paketi hiç değişmezken kaç kez elden geçti Maltepe'nin dış görünümü; bilir misin?! Samsun 216 ta o vakitler Avrupalardan buralara gelir gider, eşe dosta nikotin getirirdi. Yani ortalama bir ulusalcılık; yani ortalama bir CHP lisansı. CHP'yi ortalarsan 'H' kalır elinde: Kâh hüznün ilk harfi, kâh hüsrânın, kâh harbin. Tek başına Hidrojen'in, Eroin'in simgesi. Eyc formatında.

Hâlâ kısa Samsun içerim. Bilen bilir. Evime sinen ağır kokusunu severim. Bakkaldan Samsun aldıkça, Maltepe ardımdan, boynu kırık bakar.

-'Salak, der, tamam, bu ülkede batıcılığı reddediyorsan Samsun iç, buna lafım yok; ancak, Samsun bulamadıysan Maltepe alma. Maltepe'nin de bir şahsiyeti, gururu var. Unutma.'

Hasan Tahsin vurulurken elinde hangisi vardı: Samsun mu, Maltepe mi?!

Samsun: Mustafa Kemal. Maltepe: Nene Hatun. Olay bu. ■

**Samsun
ne yana
düşer usta,
Maltepe
ne yana?!**

Sibelâlem

SIBEL TORUNOĞLU

Mehtap'lı Geceler

Mehtap rüyalarla, yıldız fallarıyla uğraşiyor. Ha bu arada... Bir ara 'Cadı' adında bir kafeterya açmış. Türk erkekleriyle anlaşıyor. İşte böyle. Mehtap da, ben de kısmetimizi bekliyoruz, duyurulur.

Mehtap'la tanıştıgımda on sekiz yaşıdaydı. Ben yirmi altı filan. Sultanahmet günlerimizdi. O zamanlar büyü ve karanlık güçler işimize karışmamıştı. Mehtap güneşlenen bir ayçiçeğine benziyordu. Çok güzel bir kızdı, masada otururken birdenbire göğüslerini açıyordu. Bunu daha sonra ben de yapmaya başladım. Ben ürkünç şiirler yazıyordum. O, Patty Smith dinliyordu. Bir müzik grubunda solist olmayı hayal ediyordu. Sonra olanlar oldu. Benim karanlığım derinleşmeye başladı. Yalnızlaşmaya başladım. O sıralarda yazlık evdeki üst kat komşumuzun abi kardeş iki oğluna aşıkım. Ikisine birden. Resim yapmaya merak salmışım. Yağlıboya resimlerini Sultanahmet'te sergiliyordum. Satın almak isteyenlere yüksek fiyatlar söylüyordum.

Çevremdeki in-

sanların olumsuzluğu beni de olumsuz bir enejyle dolduruyordu. Şimdiki kızlarda gördüğüm gibi ben de vaktin geçmesini bekliyor nasıl bir çıkarla eğlenceye ulaşabileceğimi düşünüyordum, henüz kabuğumun içinde fındık yoktu. Zavalıydım. Mehtap bana göre daha doluydu ve iyi vakit geçiriyordu.

Bir ara Mehtap İngiltere'ye gideceğini söyledi. O sıralarda ben de aşık olduğum iki kardeşten birinin İngiltere'ye gideceğini duydum. Mehtap'ın maddi durumu elvermediğinden herhalde birlikte gidecekler diye şüphelendim. Mumları yakıtım, karanlık güçlerin yardımını istedim. Üzerinde iki erkek bir kadın figürü olan küçük bir biblom vardı.

İçine bir damla gözyaşıımı koydum ve Mehtap'a verdim bibloyu. İki erkekle aşık yaşayacaksın dedim ve başın derde girerse bu bibloyu kır. Sana yardım edecek bir güç var içinde dedim. Küçük bir sihir yapmışım ve eğer Mehtap şüphelerimin aksine suçsuzsa

biblonun içindeki güç ona yardım edecekti. Eğer suçluysa başına felaket getirecekti. Dediklerim olmuş ve Mehtap Türkiye'ye çenesi kırılmış olarak döndü. Eskisi kadar güzel değildi artık ama yine de sevgilileri oluyordu. Sonra bir dönem görüşmedik, nedenini bilmiyorum. Mehtap iki evlilik yaptı, iki-

sinde de mutluluğu bulamadı. Yüreğim acıyor. Keşke bu yarışı kaybetme şansım olsaydı. Keşke yaralanan arkadaşım onu almaya gittiğimde 'geleceğini biliyordum' demeseydi. Şu anda Turuncu kucağımda, yumurtalı biber yedi, biber kokuyor. Nasıl anlatayım, nasıl anlatayım.

Kış bana hep şu an ya da geçen yıl gibi gelir. Kaç yıl önce bilmiyorum ama geçen kıştı. Pangaltı'nda köşede kitap satan adamdan Geyiklerin Büyüsü müdür nedir bir kitap aldım. Borcum kaldı. Hala vermedim ve kitabı okumaya başladım. Tuhaf bir ülkede krala ve kraliçeye yakın kişilerden bahsediliyor. Bir de cinselliği, erkeği ve kötülüğü simgeleyen bir prens var. Kızlardan birini hamile bırakıyor. Ve o doğan çocuk kral olacak. Ne alaka diyeceksiniz. Ben de bu esnada beş yıldır ayrı olduğum sevgilimi ve Mehtap'ı düşünmeye başladım. Kitapları yırttım. Bunu yapmasam, Mehtap'ın oğlu kral olacaktı. Mehtap'ın oğlunun sevgilim gibi esmer değil de sarışın olması beni biraz rahatlattı. İki gün önce Mehtap oğluyla birlikte bana geldi. İkinci eşinden de ayrıldı şu anda. Benim yıldız haritamı çıkarmış.

Henüz kabuğumun içinde fındık yoktu. Zavalıydım. Mehtap daha doluydu.

Dostluk hanemde hiç gezegen, ay, güneş vs. olmadığını söyledi. Bir iki yıl sonra Allah izin verirse Hindistan'a gitmeye karar verdik. Hindistan'a gitmek kolaymış.

Mehtap ona verdiğim bibloyu hatırlamıyor. Geçen gün şöyle bir şey oldu dedim. Hani insan namaz kılarak aklına olmadık şeyler gelirmiş. Benim de aklımdan birdenbire, öleceksin, gitme gibi kelimeler geçiyor. Geçen gün Müesser'deyim, çarşafı katıyoruz, birden bu çarşaf benim olsun diye geçti aklımdan. Allah bunu yapabilir mi bakalım diye düşündüm. Müesser bunları senin makinende yıkayalım dedi. Gece geldi. Çamaşırları yıkadık. Bir baktık çamaşırlara siyah lekeler olmuş. Müesser 'at bunları' dedi gitti. Böylece çarşaf benim oldu. Maddi değeri değil tabii anlattığım. Bu sefer içimden geçenlerin doğru olup olmadığını ya da ben öyle diyorum diye olup olmadığını deneyeyim dedim. Nöbetçi eczane arıyorum Şişli'de. Adliye karşısına geldim. Yok diyorum dedim, ilaç burda olmasın bakalım. İlaç yoktu. Nişantaşı'nda başka bir eczaneye gittim.

Varoluş sorgulamaları ve melan-koli ve öykü. Satürn gezegeninin çevresindeki zar gibi. O gün Mehtap'a bir iki soru sordum, şöyle:

Mehtap – Soruların hazır mı?

Ben – Yoo, beni anlat.

Mehtap – Yanında sıkılmadığım, karşılık aldığım, geniş düşünce kapasitesi olan (ki bunlar benimkileri düzenlemeye yardım eder) ilham ve sanat içinde biri. Beni mutlu da edersin mutsuz da. İlişkimizde doğal bir samimiyet var.

Ben – Benim kendimde neyi değiştirmemi istedin?

Mehtap – Evini toplamayı, temizliğe daha fazla önem vermeni, kendine daha fazla güvenmeni.

Ben – Sence benim kendime güvenmek için neyim var?

Mehtap – Dehan var, ilham alabiliyorsun, birçok gizli boyutlara çıkabiliyorsun, bir ördeğe aşık olup onunla evlenebilecek birisin, evrenin yaratıcı kaynağıyla ilişkiye girebiliyorsun, bir de ilişkilerinde daha tutarlı olsaydın.

Ben – Hindistan'da ne yapacağız?

Mehtap – Ordaki ruhsal okulları dolaşacağız.

Ben – Aşık olacak mıyız?

Mehtap – Daha sonra.

O sırada beni Hatice Meryem aradı. Dergiye gitmem gerekiyordu. Giyinmeye başladım. Mehtap kırk iki kilo. Ben doksan falanım. Mehtap'ın oğluna sordum,

Ben – Özben, sence ben mi şişmanım annen mi?

Özben – Annem de şişman değil sen de şişman değilsin.

Bu çocuğu Mehtap yetiştiriyor, belli. Altı yaşında ama etrafına gönül gözüyle bakıyor. Acaba büyü-yünce benim sevgilim olur mu.

Mehtap iki sene evvel geldiğinde bana bir rüyasını anlattı. Bir köprüden geçiyor. Köprü'nün çıkışında bir Hint fakiri var. Mehtap'ın cebinde de bir milyon var. "Rüyamda o Hint fakirine bir milyon lirayı vermedim" dedi. Ben de "İyi yapmışsın" dedim. Maltepe sigarası almak için bir milyon isteyecektim, istemedim.

Mehtap rüyalarla, yıldız fallarıyla uğraşır. Ha bu arada... Bir ara 'Cadı' adında bir kafeterya açmış. Türk erkekleriyle anlaşamıyor. İşte böyle. Mehtap da, ben de kismetimizi bekliyoruz, duyurulur.

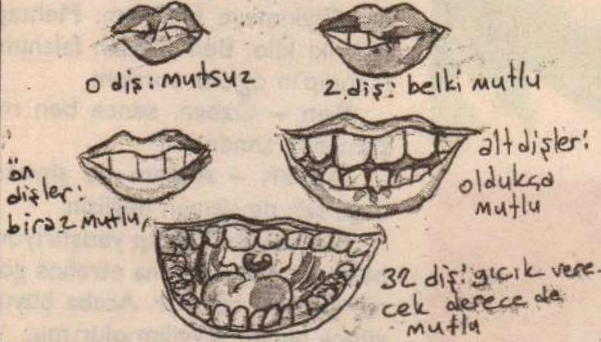
Not: Mehtap gittikten sonra ben de dergiden döndükten sonra akşam Okşan'a gittim.

Televizyonda Sihirli Annem vardı. Okşan'a yaşadıklarını anlattım, dinledi. Kulübe gitmek için hazırlanıyordu. Üstüne çok güzel bir elbise giymiş. "Okşan bu ne kadar güzel bir elbise güle güle giy" dedim. "Aynısından sana da yapayım" dedi. Dolap-tan benim ölçülerime göre elbisenin aynısını çıkardı. Sevindik.

Ben öyle cin min, büyü falan takmam. Sonra dedi ki "Aynı elbiseyi şişman bir travesti olan R.'den aldım. R.'ye bu elbiseyi sen mi bıraktın diye sorma, beter olur-sun" dedi. h

Maltepe sigarası almak için bir milyon isteyecektim, istemedim.

MATEMATİK, FEN, KİMYA... OKURKEN HAYBE
YE GEİR İNSAN.. ZAMANCA YERLEŞİR
HERBİRİ YERİNE HER HUSUSTA...
ELBETTE ÖLGEMEZSİN MUTLULUĞU METREY-
LE... GÜNKÜ MUTLULUK BİRİMİ: GÖRÜNEN
DİŞ ADETİ...

METALLER SONRA... İLETKENDİR BİLİYORSUN.
BAŞKA NE İLETEBİLİR EN ÇOK SEVGİYİ
BU DÜNYADA...

NE DEMİŞ, "HER BÜKÜLÜK HACMI KADAR SABIR TAŞIRIR"
ARŞİMED USTA...

2. SÖZ AÇILMIŞKEN MADDE'DEN; HİÇ
BİRİ YOKTAN VAR, YARDAN YOK OLMAZ
BİRBİRİNE DÖNÜŞÜR

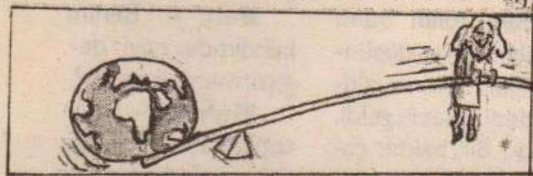
3. HARBİDEN...

İKİ MUSLUKTYAN DOLAN HAVUZ,
KOLAY BOSALMAZ DİBİNDEKİ
KÜSÜK ÇATLAKTAN...

BİR DEĞNEKLE DÜNYAYI YERİNDEN OYNATAN
İNSAN, BAŞKA DEĞNEKLE OYNAMAZMI YERİNDEN?

Hakan Eren, "Ah şu yapılsa... Ah bu yapılsa" diye içinden geçirdikleri bir türlü yapılmayınca ayaklandı ve (Sony gibi güçlü bir firmanın desteği ile) kendi yaptı.

Selam Sana Ossi

Türk popu üzerine kafa yoran isimlerin başında gelen **Hakan Eren** "O çıksa, bu çıksa, şu albüm yapılsa, şöyle yapılsa" demekten sıkıldı ve kalktı kendi firmasını kurdu: Ossi Müzik. Bu firmanın kuruluşunu herkes anlı-şanlı bir biçimde öğrendi: İlk elde altı albüm birden sunuldu piyasaya: Seyyal Taner, Neco, Atilla Atasoy, Coşkun Demir, Güzin ile Baha ve Işıl Yücesoy'un 'En İyileri'... 70'lere ait yeni bir albüm için aylarca beklemek zorunda kalan müzikseverler bu altı albümü büyük bir heyecanla karşıladı; hele hele Işıl Yücesoy'un albümünü.

Bu aralar "Çemberimde Gül Oya" adlı televizyon dizisinde çok sıkı bir karakteri canlandıran Yücesoy'un albümü hem sanatçının eski hayranları, hem de diziyi takip eden genç kuşak tarafından hemen bağırılara basıldı. Albümlerin tamamı çok iyi ve tam da olması gerektiği gibi. Çoğu albümde, ilk defa gün yüzü gören şarkılar yer almakta. Eurovision ve benzeri yarışmalarda seslendirilmiş ama

Bu albümdeki çoğu isim ve şarkı da ilk defa bir CD üzerinde yer almakta.

piyasaya sürülmediği için tamamen kaybolmuş şarkılar da var bu albümlerde. Bu sanatçıların albümlerini çıkarmak başlı başına bir işkence, Ossi ekibine bu da yetmemiş ve albümleri daha çekici kılmak için ellerinden geleni yapmışlar. Çok iyi bir şarkıcı olmasının yanısıra aynı zamanda sahne üzerinde de çok farklı işler yapmış Seyyal Taner, güçlü sesi ile seslendirdiği her şarkıyı kanatlandırmış Coşkun Demir, "Ya Seninle Ya Sensiz" ile popun ritmini çok hızlandırmış Işıl Yücesoy, "Gençlik Başında Duman" ile Türk popunun en büyük hit'lerinden birine imza atmış Güzin ile Baha ve seslendirdikleri her şarkıyı farklı kılabilmiş Atilla Atasoy ile Neco'nun 70'li yılları artık disklerin üzerinde ve rahat rahat dinlenebilir-tadı çıkarılabilir bir durumda.

Bir Pantolon Bir Gömlek

Ossi'nin bu albümler sonrası yayınlanan "Bir Zamanlar..." serisinin ilk albümü ise hit şarkılar ile dolup taşıyor. Başta Yeşim, Uğur Akdora, Serpil Bar-

las, Funda, Erkut Taçkın olmak üzere epeyce popüler şarkı yer almakta albümde. Bu albümdeki çoğu isim ve şarkı da ilk defa bir CD üzerinde yer almakta. Kendi ülkesindeki ilk diski de geçen yıl yayınlanan Anne-Marie David'in "Neşeli Gençleriz Biz" adlı şarkısı bu albümdeki müthiş repertuarın en hoş noktası. Zamanında "Bir pantolon bir gömlek... istediğimiz yere gideriz..." diye çılgınlık atmış Anne-Marie kızımızı artık ciddiye almak mümkün değil (hoş, zamanında da ciddiye alanların sayısı pek fazla değildi) ama gülmek eğlenmek için ideal bir şarkı bu.

Bu albüm, türlü çabalar sonucu mümkün olabilmiş. Şarkıları yaratanların-yorumların izinleri ise en çok vakit alan şey. **Zeynep Talu, Çiğdem Talu** şarkıları için hemen "Ever" diyerek Ossi'nin işini çok kolaylaştırmış. Çiğdem Talu şarkıları yeniden çınlayıp duracak; bunun için her müzikseverin Zeynep Talu'ya teşekkür etmesi gerek... Sıkı bir koleksiyoncu olan Hakan Eren, "Ah şu yapılsa... Ah bu yapılsa" diye içinden geçirdikleri bir türlü yapılmayınca ayaklandı ve (Sony gibi güçlü bir firmanın desteği ile) kendi yaptı. Ona da teşekkür borcumuz var.

POPÜLER ANSİKLOPEDI

Özdemir'in 'öz'ü (Ya da Sözünün Eri): Özdemir Erdoğan

Türk popunun öncülerinden ve en üretken sanatçılarından Özdemir Erdoğan 17 Haziran 1940 İstanbul doğumlu. Özdemir Erdoğan'ın müzik yaşamı amatör olarak 50'li yılların sonunda başlamıştır. 60'lı yılların hemen başında kendi adına bir grup kuran sanatçı daha sonra bu grubu ile birlikte **Zekai Apaydın Orkestrası**'na katılmıştır. 60 ortalarına doğru İsmet Sıral Orkestrası'na girmiş ve bu grup ile birlikte, o zamanlar caza düşkün bütün sanatçıların yaptığını yaparak İsveç'e gitmiştir.

Burada iki yıl süren bir çalışma sonrası memlekete dönmüş ve kaldığı yerden devam etmeye çalışmıştır. Artık şartlar tamamen değişmiş ve Türkçe söylemek şart olmuş olmasına rağmen, Özdemir Erdoğan bu gelişmeye uzun süre direnmiş ve bildiği yoldan gitmeye devam etmiştir. Ancak ısrarlı teklifler sonrası, artık yapacak başka bir şey kalmamış olduğunu gören Özdemir Erdoğan, nihayet Türkçe şarkı söylemeyi kabul etmiş ve 1967 yılında ilk plağını çıkarmıştır. Sahibinin Sesi

firması ve bu firmanın sürekli söz yazarı olan Sezen Cumhuri Önal ile anlaşan Özdemir Erdoğan'ın plakları, bu anlaşma sonrası kısa aralıklarla yayınlanmaya başlandı. "Benim Gibi Sevemezsin", "Nasıl Bekledim", "Bir Matadorun Hikâyesi" adlı ilk plaklar çok sınırlı bir ilgi ile karşılandı. Ancak tam 60'lı yıllar bitmek üzereyken çıkarılan "Duyduk Duymadık Demeyin" adlı plak kısa bir zaman içerisinde yüz binlerce satarak büyük bir hit hâline geldi ve Özdemir Erdoğan'ın önündeki bütün yolların açılmasına sebep oldu.

Bu plak sonrası, Özdemir Erdoğan, sürekli olarak artan bir ün ve performans ile yoluna devam etti. 70'li yılların hemen başında, Sanremo galibi bir şarkının Türkçe versiyonu olan "Bahar Geline" ile Özdemir Erdoğan yine satış rekorları kırdı ve listelerin en tepesine yerleşti. Sonraki yıllarda, Sahibinin Sesi firmasının tasfiyeye girmesi üzerine, Özdemir Erdoğan, Hümeysra ve Engin Bener tarafından kurulmuş Yonca'ya geçti. Bu firma-

dan da "Gurbet" ve "Haydi Bastır" adlı plaklarla epeyce ses getirdi. Ancak sanatçı, asıl gürültüyü Yonca'dan sonra geçtiği ve Ali Kocatepe'ye ait olan 1 Numara'dan çıkan "Keman Öğretmeni" ile kopardı. Bu plak da benzersiz bir ilgi gördü ve "Duyduk Duymadık Demeyin"i bile gölgede bıraktı. Bu şarkı, günümüzde, Türk popunun en 'kült' şarkılarından biri olarak kabul edilmekte. 70'li yılları da zirvede geçiren Özdemir Erdoğan, 80'li yıllar ile birlikte yeni bir yol ayrımına geldi ve herkesin Türk popunu unuttuğu o yıllarda, kendi adına 'Hap' adlı bir firma kurarak gönlünden geçen müziği yapmaya başladı.

Genellikle caza yakın, bir kısmı tamamen deneysel olan epeyce albüm yayımlayan sanatçının; bu döneminden de "Canım Senle Olmak İstiyor" ve "Sevdim Seni" adlı şarkıları çok fazla sevildi. Özellikle "Sevdim Seni" adlı şarkı çok ses getirdi ve Hümeysra ile Ajda Pekkan tarafından da seslendirildi. 90'lı yıllarda, firması 'Hap'ın ismini 'Özdemir Erdoğan' olarak değiştirip yoluna devam eden sanatçı hâlâ çok faal ve hâlâ kendi adını verdiği firmasından düzenli olarak albüm yayımlamakta.

Ayın 'ben'i

Adnan Pekak'ın üst dudağının sol yanında yer alan 'ben', doğuştan gelmeyip sonradan yapılmıştır. Bu 'ben'i Zeki Müren'in çok kıskandığı söylenir. "Altı-üstü bir 'ben' niye kıskanılsın ki?" diyecekler için şunu söyleyebiliriz: 60'lı yıllarda ve o zamanlar her şey mümkündü.

hayvan'ın Şen Profesörler'i Cengiz Güleç ve Ahmet İnam bu ay finaller öncesi şenlik düzenleyen öğrencilerin davetlisi olarak Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'ndeydi. Şenliği önlemek isteyen satırlı saldırganlara ve polis baskısına rağmen, 'şenlik bizim işimiz,' diyerek konuşmalarını ertelemediler. İki milyona yakın gencin üniversite sınavı için ter döktüğü günlerde, 'Nasıl Bir Üniversite' tahayyül ettiklerini anlattılar. Onlar konuşurken hayvan dergisi kayıttaydı.

Üniversite: Ruhü Gitti, Adı Kaldı Yadigar!

Cengiz : Hepinizi sevgiyle selamlıyoruz. (Alkışlar.)

Ahmet : Sevgiler..

Cengiz : Bu sıcak günde, bu söyleşiyi haklı olarak bahçede yapmak istiyordunuz, dekanlık ses düzeni vermemiş. Ama bence böylesi daha iyi oldu. Bahçedeki gürültüde sesimizi duyuramayabilirdik.

Ahmet : Sen eski milletvekilisin abi, her yerde sesini duyurursun ama ben zorlanırdım.

Cengiz : İyi o zaman, söze ben başlayayım. Bir bakıma ben bu fakültenin eniştesiyim.

Ahmet : Cengiz Abimin eşi Ant-

ropoloji'de öğretim üyesidir. Anlat enişte...

Cengiz : Müsaade edersen konuşayım, hangi söyleşiye gelsek böyle yapıyorsun. Eşimle gurur duyuyorum. Bugüne kadar D.T.C.F.'de zaman zaman hoca olarak da ders verdim. D.T.C.F'nin kuruluş dönemlerindeki misyonu ile son yıllardaki varlığının pek bağdaşmadığını söyleyebilirim.

Ahmet : Çok sert girdin abi. Dövmesinler bizi. Öyle demek istemedi.

İhsan Doğramacı'nın üniversite konseptini hayatım boyunca benimsemedim.

Cengiz : Öyle demek istedim

Ahmet : Tanımıyorum seni.

Cengiz : D.T.C.F.'nin kuruluş gerekçesi, beşeri bilimler diyebileceğimiz bilimlerin de en az fen bilimleri kadar önemli olduğunu vurgulamak içindi. Güncel duruma bakalım, Türkiye'de de dünyada da prestijli üniversiteler mühendislik, hukuk ya da tıp. Üniversiteler kurulurken de, işlerken de bu gözletiliyor ve beşeri bilimlere üvey evlat muamelesi yapılıyor. Örneğin OD-TÜ'nün kuruluşu, mühendislik ağırlıklı olsa da, klasik üniversitelerden farklıdır. Kemal Kırdaş hocamız yaşıyorsa...

Ahmet : Yaşıyor.

Cengiz : Ona buradan selam edelim. Bu klasik mantığı kırmıştır. Kuruluşundan beri, hem öğrenci, hem hoca olarak içinde bulunduğum Hacettepe'nin kuruluş mantığı klasikdir. Tıp fakültesi ile başlar. Önce hastane yapılır, arkasından fakülteye dönüşür. Üniversite kurma kanunu gereği, beşeri bilimlerden de birkaç fakülte açılır. İhsan Doğramacı'nın üniversite konseptini hayatım boyunca benimsemedim. Ona göre üniversitenin çekirdeği tıp fakültesidir. Bu anlayış, insan bilimlerinin

deki çok değerli akademisyenleri, 12 Mart tasfiyesi ile budamıştır. O dönemde beşeri bilimler, 'laf bilimleri' olarak bilinirdi. Felsefe üvey evlat olarak doğdu. Hala da böyle. Bugün Hacettepe üniversitesi ne çağırıştırıyor diye sorun, herkes tıp fakültesi der.

Ahmet : Aslında üniversitelerin geçirdiği evrim, yaşadığımız hayatın ya da sistemin geçirdiği evrimle doğrudan bağlantılı. Örneğin, 68 hareketi üniversitenin sorgulanmasıyla başladı. "Tüm bu okuduklarımız ne işe yarar, üniversiteler hayatımızda nasıl bir yer tutar," sorusu mühimdi. Şimdi gençler hukuk mu yazayım işletme mi diye düşünüyor. Bunlar yapıp etme bilgisidir, hayatı anlama bilgisi değil.

Cengiz : Türkiye'de görmediğim üniversite kalmadı. Her gittiğim yerde yüreğim inanılmaz bir şekilde acıyor. Beş altı tane metropol üniversitesi belki dünya standartlarına yakın eğitim veriyor ama onun dışındaki yetmiş üniversitenin altmıştan fazlası yüksek okul statüsüne bile erişemez. Üniversitelerin niteliği, bir ülkenin modernleşmesinin önemli göstergesi ise, biz üçüncü dünya ülkeleriyle kıyaslanacak bir ortamdayız. Bunu bilmekte fayda var.

Ahmet : Bugün çok hızlı şekilde çözülmesi gereken problemler var. Yaşam teknolojiye bağımlı olduğundan, teknolojinin kendini yenilemek zorunda oluşu, üniversiteleri 'aperatif' kurumlar haline getirdi. Büyük fabrikalara, şirketlere bağlı uygulama alanları oldular. Dolayısıyla üniversite, aslında teknolojik bilginin üretim alanından da çıkmıştır. Yani tıp için de böyle. Araştırmaların planlanması, ilaç firmalarının ve çıkar kaygıları güden grupların eline geçmiş. Bugün bize bilim diye kitaplarımızda okutulan şeylerin aslında, dünyanın düzenini sür-

dürmeye çalışan güçlerin çıkarlarına hizmet eden birtakım, üretme bilgileri olduğunu anlıyoruz. Üniversite kaynağından kopalı 150 yıl oluyor ama bu kopuşun hızlanması 1950'lerden sonradır. Bugün üniversitenin adı kaldı sadece. O adın arkasındaki ruh gitti. Ruh gitti, adı kaldı yadigar...

Cengiz : Başka bir moda, bir üniversitenin kalitesi için uluslararası hakemliği kabul görmüş dergilerdeki yayın sayısına bakılması. Bu da önemlidir ama tek ölçüt haline getirildiğinde felaket olur.

Ahmet : Tabi bu sorunlar, sadece Türkiye'ye özgü bir şey değil. Cengiz hocanın anlattığı şekliyle durum çok vahimdir. Biz ruhunu kaybetmiş bir üniversite anlayışının daha daha kaybedilmiş bir biçimini devraldık. Bir de bizim insanımızın çok pragmatik kafalı olduğunu kabul etmek lazım. Yani, "Bunu okuyacağız da ne olacak? Bunda ne vitamini var? Bizi güzelleştirebilecek mi, daha akıllı yapacak mı, cin gibi olacak mıyız? Ben bu bilgiyi öğrenirsem kız arkadaşımı daha iyi ayarlayabilecek miyim,

daha mutlu olabilecek miyim? Daha güzel, daha yakışıklı, herkesin saydığı bir konuma erişecek miyim?"

Cengiz : Bilgi edinme kaygısı, böyle bir kaygı haline geldi. Kötüdür demiyorum ama salt bu hale geldiği zaman bilgiyi bilgi kılan argümanlar ortadan kalkıyor.

Ahmet : Hayatı açıklama, ona soru sorma, bilinmeyenin ardında koşma, bilgi böyle bir şeydir ve üniversite ruhu böyle bir aşkla başlamıştır. Ruh kaybolunca aşk da ortadan kalkıyor ve aşkını yitirmiş bir sürü, deyim yerindeyse fırılama, açıkgoz insan, "Ulan işte okulu bitirdik, bir de burada kürsüden makam ayarlırsak araştırma görevlisi ya da yardımcı doçent olarak, profesör gibi bir unvan da kaptık mı, Allah! Onunla ben şimdi yönetim kurullarına girerim. Avukatsak büro, doktorsak muayene açıp malı götürürüz." Yani bilgi feci bir şekilde kullanılan, hatta ırzına geçilen bir hale geldi. Irzına geçilmiş bilgiyle, çocuklar farkında olmadığı için onların önüne teksirleri koyduk ezberlesinler diye. Ezbere üniversite tercihi yapsınlar. İyi de ne diye yazdınız bu üniversiteyi: "Ya işte, üniversite sınavında bu çıktı. Ben aslında mühendislik okumak istiyordum, sınavda antropoloji çıktı. Artık buradan ne malı götürebiliriz ona bakacağız. Götüremesek de öğretmenlik olur, devlet kapısı."

Cengiz : Bu ruh çok tehlikeli bir ruh. Üniversite kapılarında, dershanede koşturan insanlar, ders hane öğretmenleri, çoğunu çocuğunu gönderen veliler, bütün toplum cümbür cemaat test çözüyor. Bu arada bilgi aşkı da tamamen ortadan kalkıyor, yozlaşıyor.

**Bütün toplum
cümbür cemaat
test çözüyor.
Bilgi aşkı
tamamen ortadan
kalkıp yozlaşıyor.**

Ahmet : Bu, aşkı, tamamen sevişme sanmak gibi bir şey. Çünkü sadece neticeye bakmak istiyoruz. Okuduğumuz zaman elimizdeki diploma bir sonuç olacak ve bu sonuç, 'lafla' değil, parayla ifade edecek kendini.

Üniversite ruhunu canlandırma işi Batı'da çok az üniversitede devam ediyor. Az da olsa 19. yüzyıldan kalma hocalar var. Yolda yürürken, hala yazacağı makalenin ya da laboratuvarında yapacağı deneyin aşkıyla yürüyor.

Cengiz : Ve çukura düşüyor.

Ahmet : Aynen öyle, çukura düşmek lazım.

Cengiz : Zaten bizim özlediğimiz anlamda bir akademisyen yarı meczuptur. Velidir, bir bakıma delidir.

Ahmet : Öğrenci velisi değil tabii oradaki veli. Akademisyenlerin çoğu uyanıktır, kapacağı projeyi, parayı düşünüyor ve aşkını yitirmiş. Akademik çevrelerde özellikle çok fazladır: "Bak işte o yandaki odada iki koltuk var, bizde tek koltuk.

Neden koltuk verilmiyor dekan!" Bu tip salakça kavgalar oluyor. Yani sen burada

odandaki iki koltuk ve masa için mi varsın?! Senin burada hoca olarak bulunmanın gerekçesi nedir.

Aşkı yitirmiş hocanın öğrencisinde de aşkı bulmak çok zor. Hocasına rağmen çıkan birkaç iyi öğrenci, imalat hatasıdır.

Cengiz : Peki, ne yapabiliriz onu söyle?

Ahmet : Sen benden daha iyi bilirsin abi, sen söyle!

Cengiz : Kuruluş amaçlarından sapıldıysa, o amaçlara geri dönmek gerekiyor.

Yani bugünün koşullarını da göz önünde bulundurarak.

Ahmet : Bu bilgiyi tekrar canlandırabilmek için çok uzun süreli bir savaş vermek lazım. Bu savaş yumruk yumruğa kavgayla olmaz, bağırıp çağırmakla olmaz, küsmekle olmaz. Bu savaş gerçekten düşünen, bilgi aşkıyla dolu insanlarla birlikte sabırla ve uzun vadeli yürüyüşü göze alarak olur. Çünkü ben hoca olarak inanıyorum ki, yani kendimde böyle bir aşkı vehmeden biri olarak: Derse girdiğim zaman otuz kişi varsa sınıfta, hiç değilse iki kişiye bir kıvılcım saçabilirim. Dünyanın değişmesi doğrultusunda attığınız kıvılcımlar, bir gün mutlaka yerine varmış ve bir alev haline gelmiş olacak. Dünyanın değişmesi meselesinden umudu kesmemek lazım.

Çok uzun vadeli ve akıllı bir kavgaya ihtiyaç var. Bilgi yoluyla kavgaya. Salak insandan devrimci olmaz. Devrim kesinlikle aşk dolu bilgi işidir, ve çok çok çalışmak işidir, fedakarlık işidir. Ve siz, insanlara omuz verip, onları omzunuzda yükselterek yok olmayı göze almalısınız. Uyuyanlarımız olursa akademisyenler olarak, siz öğrencilerin onu uyandırıp, kendine getirmesi lazımdır. "Adam gibi ders anlat, içimizden canavar gibi sosyologlar, antropologlar çıksın," demelisiniz. İyi geçmiş akademisyenlerin yerini, heyecanlı insanlar almalı. Bilgisayarın başında oyun oynamayı ya da porno izlemeyip hakikaten büyük bir aşkla araştırma yapan insanlar görmek istiyoruz. Bir gün bu olacak.

Cengiz : Sevgili hocam, gençlere ne kadar kıvılcım verdin bilemem ama beni ateşledin.

Ahmet : Zaten hep onun için yaptım.

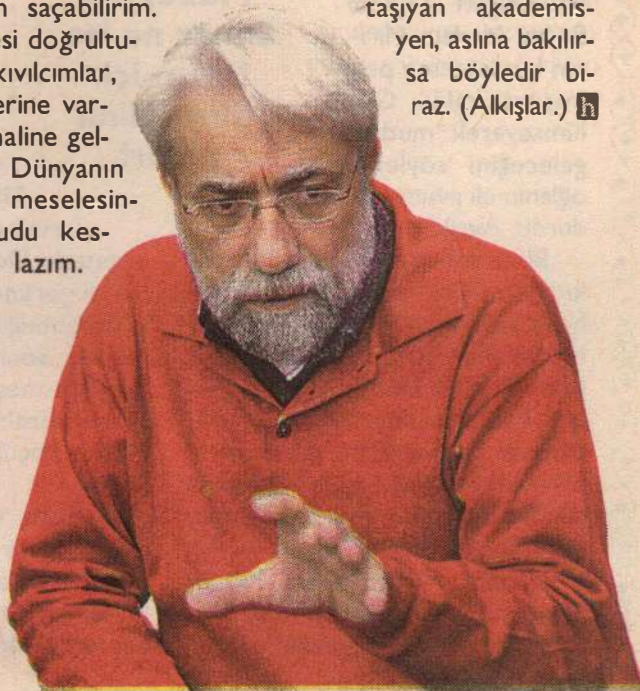
Cengiz : Nasıl bir üniversite derken, önündeki çukura düşen, fermuarı açık hocalar mı diyor-sun?

Ahmet : İlim aşkı işte.

Cengiz : Bilim namusu taşıyan akademisyen, aslına bakılırsa böyledir biraz. (Alkışlar.) h

Bir akademisyen yarı meczuptur. Velidir, bir bakıma delidir.

Devrim kesinlikle aşk dolu bilgi işidir, ve çok çok çalışmak işidir, fedakarlık işidir.

Geçen ay, şair Bejan Matur'un öncülüğünde İstanbul Büyük Şehir Belediyesi tarafından "Doğu'nun Kadınları" adlı bir festival düzenlendi. Sinemacı, müzisyen ve yazar 40 kadının katıldığı bu festivale bir tesadüf sonucu Madam Miriam da gitti. 'Doğulu kadın imgesini sorgulamak' gibi dolgun ve fiyakalı bir mevzu elbette onun gibi sıradan birinin de işi olabilirdi.

Doğu'nun En Sarsak Kadını

HATİCE MERYEM

Çevresi geniştir Madam Miriam'ın. Küçük oğlunun elinden tutmuş Nişantaşı'nda sokakta yürüyordu. Hava günlük güneşlik, oğlanın eli hayli haylazdı. Şair **Bejan Matur** elinde torbalarla geliyordu karşıdan. Selamlaştılar. Durup hal hatır sordular. **Doğu'nun Kadınları - İstarlar Kapımızda** başlıklı bir festival düzenlediğini, ertesi akşam yapılacak açılış kokteyline muhakkak beklediğini söyledi Bejan. Madam Miriam bu davetten pek hoşnut kaldı. Gülmüseyerek mutlaka geleceğini söylerken oğlanın eli avucunda kurdurdu. Ayrıldılar.

Biraz sonra manav tezgahında ki can erliğini, olgun kayısıları, şahane kirazları görünce oğlanın eli Madam Miriam'ın avucunda sakinleşti. O vakit Madam Miriam, Bejan Matur'u düşündü. Şiirlerini okuyup beğendiği bu güzel şairin herhalde festivalin açılış akşamı giyinmek üzere bir giysi bakındığını, düşündü; içi titredi.

Madam Miriam'ın eşi Mösyü Hikmet düzenli gazete okuma alışkanlığına sahip olduğundan eve gi-

ren gazetenin haddi hesabı yoktur. Zamanla biriken gazete yığınlarından Madam Miriam kısmen hoşnut değilse de, iki evladının istikbalini düşündükçe mücrim gibi içi titreyen bir anne olarak evlatlarının gazete sayfelerindeki harflere gözlerinin değmesi ve bu surette dünyanın hal ve gidişatına dair fikir sahibi olma, olabilme ihtimalini göz önünde bulundurduğundan genel olarak mutludur.

**Sizin için
Müzeyyen
Senar ne ise,
bizim için
Sima Bina
o'dur!.**

Gece, uyumadan evvel ortalığı toplamak gibi sıradan ve kederli ev kadınlarına mahsus bir adeti vardır Madam Miriam'ın. Halının üzerine çarşaf çarşaf uzanmış

gazetede Doğu'nun Kadınları haberini görünce eğilip baktı. Gördü ki davet edildiği akşam kokteylden hemen sonra Sima Bina isimli, dünyaca meşhur İranlı bir sanatçı sahne alacak! O vakit hiç oyalanmadan küçük adımlarla telefona koştu.

Tamam, vakit epeyi geçti; ancak o saatte de olsa arayabileceği bir iki arkadaşı yok değildi Madam Miriam'ın. On yıl boyunca komşuluk ettiği, İran örf ve adetlerini

kendisine tanıtan Simin de onlardan biriydi. Hiç de uykulu bir sesle açmadı telefonu Simin. Uydu anten taktırdığından beri geç saatlere kadar ana dili Farsça olan filmler izliyor, çoğu yerli Türk filmlerine benzeyen bu filmlerin sonunda ağlamaktan gözleri şişmiş olarak uyuyor, ertesi sabah eczaneye -eczacıdır kendisi- perperişan gidiyordu. 'Sima Bina' deyince Madam Miriam, dili dışı ke-netlendi arkadaşının. 'Annemi de yanımda getirebilir miyim?' dedi önce; sonra, oğlunu, kocasını, Ferhat'ı, Kasım'ı, Hale'yi

ve İstanbul'da yaşayan tüm İranlılar'ı da getirip getiremeyeceğini sordu.

Madam Miriam festivali düzenleyen kendisiymiş gibi -oysa moderatör demeye dili bile dönmezdi- 'Tabii, neden olmasın!' dedi. Telefonu kapattılar.

Az sonra M.M. lavanta kokulu geceliğini giyinmiş, aklında Doğu'nun genç yaşta anne olan, sokak ortasında burnu kesilen, öldürülen çocuk kadınlarını düşünür ve uykularında deliren iki oğlunun üstlerini kontrol ederken telefon çaldı. Arayan Simin'di. Madam Miriam bu özel akşam için kuaföre gidecek miydi, kendisi de gitmeli miydi, ne renk bir giysi giymek gerekirdi... 'Sen bilirsin' dedi Madam Miriam sakince. 'Olur mu hiç!' dedi Simin, 'Sima Bina çok önemlidir; sizin için Müzeyyen Senar ne ise, bizim için Sima Bina o'dur!' O zaman Madam Miriam 'Peki,' dedi, 'süslen o zaman.'

Kapı çaldı. Madam Miriam karışısında duran kadının arkadaşı olduğunu anlamakta birkaç saniye güçlük çekti. Uçuk mavi elbisesi ve bigudiyle dalgalandırıldığı uçlarından besbelli olan saçlarıyla kötü bir yabancı filmde çıkmıştı sanki Simin ve yanında dikilen annesi Sahra hanım da anneler gününde kızının kendisine hediye ettiği elli dolarla satın aldığı mürdüm eriği renginde ve yakası pul-

larla süslü bir döpiyesin içindeydi.

Belli ki Binbir Gece Masalları'nı aratmayacak büyümlü bir gece bekliyordu onları.

Mösyü Hikmet modern bir beyefendidir. Karısının ardından el salladı; iyi eğlenceler diledi. Çıktılar.

Hava karar-mak üzereyken ve üç kadın Cemal Reşit Rey Konser Salonu'na doğru yürürlerken Madam Miriam, arkadaşının gurklayan bir güvercin gibi badi badi yürüyen annesi Sahra hanımın siyah jarse eldivenlerini o ana kadar fark etmediğine şaşırdı ve nazikçe "Eldivenleriniz pek şıkmiş!" dedi. O dak-kaya kadar kendilerini Sima Bina'nın konseri-ne, hem de tek kuruş ödemedi -çünkü bu sanatçı-nın Almanya'daki konserlerinin giriş ücretinin yüz ile yüz yirmi beş euro arası olduğunu öğrenmişti Simin- götürdüğü için Madam Miriam'a binlerce defa teşekkür eden Sahra hanım asabiyete vurarak karşıladı bu nazik iltifatı. "Biz Allah'a inanmışız ki kapanmışız!"

Madam Miriam şaşkınlıkla bir şeyler gevelemeye kalkıştı ama kadın hiddetlenerek "İnansanız böyle giyinmezsiniz" diyerek konuyu kapattı. Madam Miriam üzerindeki giysiyi unutmuş gibi baktı kendine. Gerçekten de göğüs dekoltesi bir miktar fazlaydı ama kalbinin kırıldığı da aynı dekoltenin rahatlıkla görünüyordu. Doğu'nun bütün kadınlarının Sahra hanım gibi 'iğneleyici' konuşmadıklarını düşünerek kendini teselli etti.

C.R.R. Konser Salonu'na yaklaştıklarında Simin'in bahsettiği tüm İranlı arkadaşların hazır olduğunu gördüler. Simin, Madam Miriam'ı onlara takdim etti. "Arkadaşım Miriam. Bizleri bu güzel geceye davet

eden arkadaşım" dedi. Madam Miriam gurbette yaşayan onca İranlı'ya bir hayrı dokunduğunu yüreğinde hissederek çok iyi bir iş yaptığını düşündü, hatta kendisiyle gurur duydu. Hep birlikte güle oynaya kokteyl kalabalığına karıştılar. Birbirinden güzel garson kızlar ellerindeki tepsiler dolusu top top soğuk köftele-ri, soslu mantarları ikram ettikçe Madam Miriam arkadaşlarını evinde ağırılıyor-muş gibi hissetti kendini. Gö-

nendi.

Bir ara Doğu'nun iyi kadınlarından Bejan'ı gördü. Ayaküstü lafladılar. Bejan, o gece Arap müziğinin önemli seslerinden biri olan Lüb-

nanlı sanatçı Jahide Wehbe'nin sahne alacağını söylediğinde Madam Miriam'ın hali görülmeye değerd. Yüzünün her köşesindeki mutlu tebessümlerin hepsi görkemli salonun ayrı bir köşesine kaçtı. Artık kendi misafirleri haline gelen İranlı dostlarına durumu açıklamadan önce tuvalete koştu. Ay-nada kendine baktı; Doğulu sarsak bir kadın gördü. Batılı hiçbir kadın dostlarına böylesi bir ahmaklığı reva görmezdi.

Az sonra salonun ortasında kendi aralarında hızlı hızlı Farsça konuşan İranlı dostların yanına yaklaşarak büyümlü geceyi sonlandıran konuşmayı yaptı. Hayret, hiç üzülmeler; hayret, müsterih olmalıydı; hiç önemli değildi, önemli olan buraya gelmiş olmaktı, hem Jahide Wehbe'yi de keyifle dinleyebilirlerdi, hem Sima Bina konseri sadece üç gün sonraydı ve yine gelebilirlerdi.

Doğu'nun sıcaklığı Madam Miriam'ın yüzüne vurdu, vurdu, kıpkırmızı oldu. **h**

**Bir ara
Doğu'nun
iyi kadınlarından
Bejan'ı gördü.
Ayaküstü
lafladılar.**

Gordon Matta-Clark'ın mimarlık anlayışı şehir yoksunlarının direnişiyle, onların şehri yeniden kazanma mücadelesiyle yakından ilişkiliydi. Şehir sokakları, meydanları ve parklarıyla bir oyun alanı, mükemmel bir aylaklık mekânı olmalıydı.

Anarşik Mimar

HALİL TURHANLI

Gordon Matta-Clark 1970'lerin sonlarında, yoksulların şehirden kovulmaya, komünitelerin dağıtılmaya çalışıldığı bir dönemde mülkiyeti sorgulayan anarşik bir mimarlık anlayışını hayata geçirmişti. Modern sanatın bir diğer öncü adının, **Dan Graham**'ın da belirttiği gibi, Matta-Clark'ın gerilla sanatçılarından oluşan **Anarchitec-**

tura (Anarşimimari) adlı grupla gerçekleştirdiği bu çalışmalar aynı zamanda, "bir tür şehir arkeolojisi"dir.

Gordon Matta-Clark, Le Corbusier'in stüdyosunda teknik ressam olarak çalışan gerçeküstücü sanatçı Roberto Matta'nın ikiz oğullarından biri olarak 1943 yılında dünyaya geldi. İkizlerin doğumundan sadece birkaç ay sonra Roberto Matta

karısını ve çocuklarını terk etti. Gordon Matta-Clark bütün ömrü boyunca babasını çok az gördü, ondan söz etmeyi de sevmiyordu.

Roberto Matta, 1930'larda Paris'te, Le Corbusier'in Taylorist anlayışından etkiler taşıyan "ışın yayan şehir" projesinde ona yardım etmiş; ancak daha sonra gerçeküstüçülere katıldıktan sonra Le Corbusier'in modernist mimarisine karşı tavrı almıştı.

Gerçeküstüçülerin *Minoture* dergisinde yayımlanan bir yazısında bu mimariye egemen olan "matematiksel akıl" ve "geometrinin aşkın güçleri"ni eleştirmişti. Gordon Matta-Clark'ın mimarlık anlayışının olgunlaşmasın-

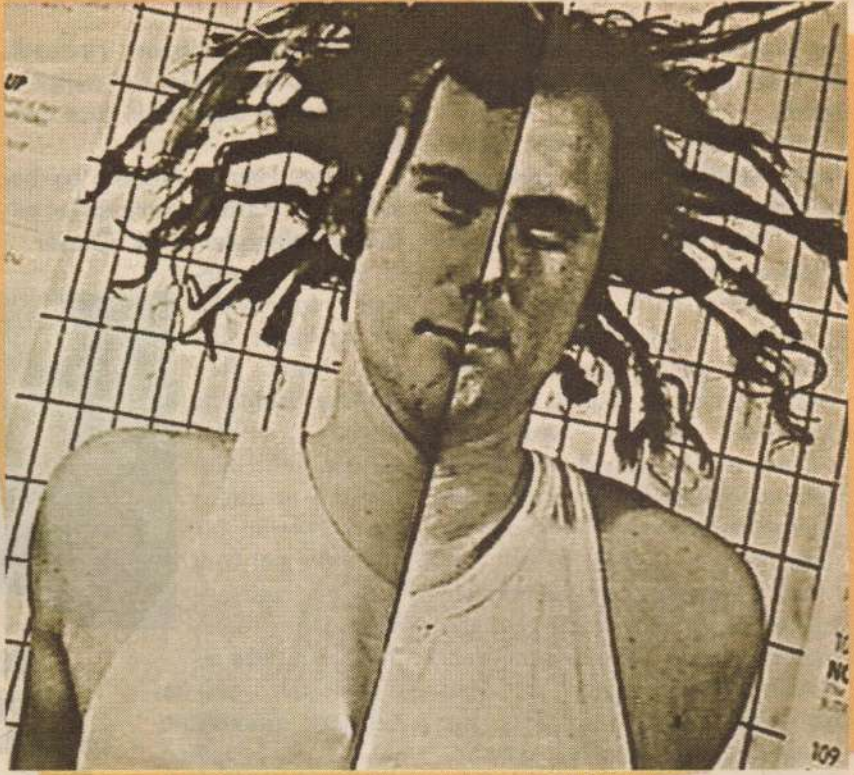
da babasının Le Corbusier'e karşı geliştirdiği tezlerin etkisi vardı; fakat o, babasına duyduğu kırıngınlık dolayısıyla bu etkiyi kabul etmedi.

Gordon Matta-Clark, 1960'larda Cornell'de mimarlık eğitimi aldı. O yıllarda birçok ABD üniversitesinde olduğu gibi Cornell'de de Le Corbusier etkisi vardı. Colin Rowe, "bağlamcılık" (contextualizm) olarak anılan yeni şehircilik anlayışında Le Corbusier'in anti-ütopyacılığını Karl Popper'in "açık toplum" teorisiyle birleştiriyordu.

Gordon Matta-Clark'ı Le Corbusier'in görüşlerini gözden geçirerek yeniden canlandıran ve yaygınlaştıran bu görüşler değil de, Cornell'deki öğrencilik yıllarında tanıştığı Robert Smithson'ın entropi ve sanat ilişkisine dair düşünceleri etkiledi.

1960'ların sonlarında, galeri ve müze geleneğine karşı çıkan Robert Smithson, yeryüzü sanatının (earth art) önde gelen temsilcisi ve kuramcısıydı. Doğada kayalık alanlarda, çöllerde ve şehirlerin kıyılarındaki metruk sanayi bölgelerinde gerçekleştirdiği çalışmalarını siteden alınan jeolojik örneklerle (örneğin, toprak ve kaya parçaları), fotoğraflarla belgeliyordu. Kalıcı olmayan çalışmalarından geriye sadece bu kanıtlar, belgeler kalıyordu.

Termodinamiğin ikinci yasası olarak da bilinen entropi, evrenin

**Yoksulların
şehirden
kovulmaya
çalışıldığı
bir dönemde,
mülkiyeti sorgulayan
anlayışı hayata
geçirdi.**

Akşamsefası

inde dağıtıcı ve savurgan bir güçtür. Evrende her an bir miktar enerjinin mekanik enerjiye dönüştürülmez duruma gelmesini ve evrenin tükenişe doğru sürüklenişini, dünyanın sonuna doğru gidişini ifade eder. Bozulan ekolojik denge, tahmin edilemeyecek ölçüde büyük doğal felaketler ve doğadaki başka olaylar da böyle bir süreci doğruluyor.

Robert Smithson, 1966'da yazdığı Entropi ve yeni Anıtlar başlıklı yazısında yeni sanatın görevinin "entropiyi cisimleştirmek" olduğunu belirtmiş ve genelde organik malzemelerle yaptığı çalışmalarında entropinin bir süreç olarak işleyişini görünür kılmıştı. Smithson'ın formüle ettiği ve hayata geçirdiği entropik sanat anlayışı onu dönemin önde gelen kavramsal sanatçılarından (örneğin, Robert Morris'den ve Richard Serra'dan) ayıran bir özelliğidir.

Smithson'ın entropik sanat, yıkım süreci olarak sanat yaklaşımından önemli ölçüde etkilenen Gordon Matta-Clark, çöküş süreci içinde mimari yapı nosyonunu temel alan bir mimarlık anlayışına, daha doğrusu, "mimarizsizleştirme" (de-architecture) anlayışına erişti.

Batı mimarisinde yapı anlayışı egemendir, herşey tamamlanmış bir bütün olarak düşünülür. Gordon Matta-Clark öncelikle bu bütünselliği sorguladı. Onun mimarlık anlayışında yapıya yer yoktu. O, yapı kurmuyor; tam aksine, estetik sonrası (post-estetik) olarak adlandırılacak bir tavırla kurulmuş yapıları yıkıyor, kesiyor, ikiye biçiyordu.

Gordon Matta-Clark'ın mimarlık anlayışı şehir yoksunlarının direnişiyle, onların şehri yeniden kazanma mücadelesiyle yakından ilişkiliydi. Şehir sokakları, meydanları ve parklarıyla bir oyun alanı, mükemmel bir aylıklık mekânı olmalıydı. Bir yandan Lower Manhattan'ın modernizasyonuna ve bugün SoHo adı verilen yörenin oluşturulmasına karşı çıkıyor, berr yandan steril banliyö kültürünü eleştiriyordu.

Şehirdeki yan yana komşu evlerinin yerini banliyöde sınırları çim tarhiyla çizilmiş izolasyon bölgeleri alır. Orada, şehirdeki karmaşık ve çok renkli kültür ortamının aksine kültürel kuraklık, sterillik egemendir. Banliyö kültürel açıdan tam bir çorak ülkedir.

Anti-entelektüelizm banliyö yaşantısının en belirleyici özelliğidir.

Evlerinin ve garajlarının kapılarını sınıksız kapatan, evlerinin önüne çim tarhından duvar ören banliyö sakinleri, perdelerinin gerisinden komşularını gözetlerler. Aslında, banliyöde herkes birbirini gözetler. Orada röntgencilik çok yaygındır.

Gordon Matt-Clark, 1970'lerin ortalarında tahliye edilmiş banliyö evlerinin ön yüzlerini ikiye bölerek evcil hayata ve nükleer ailein en güvenli mekânına saldırdı. Gerçekte banliyölerde mahremiyetin varolmadığını gösterdi. NYC yakınlarında, Englewood'da başladığı bu mimari otopsiyi Avrupa'da sürdürdü.

Nükleer ailenin yarı kutsal sığınağına, oradaki evcil hayata saldırıyor ve banliyö evlerinin verdiği ontolojik güvenlik duygusunun gerçekte temelsiz olduğunu ortaya koyuyordu. Yapıları yıka, yapıları ikiye bölme ya da yapılarda gedikler açma bütün bir düzeni, bütün bir sistemi yıkmanın metaforuydu.

1975 yılında Paris'te, Beaubourg kültür mer-

**Aslında,
banliyöde
herkes birbirini
gözetler,
röntgencilik
çok yaygındır.**

kezi inşa edilir ve Les Halles (Hal) çevresi yeniden düzenlenirken gerçekleş-tirdiği Konik Kesişme adlı çalışmasında onyedinci yüzyıldan kalma iki binayı birleştirdi, düğümledi.

Gordon Matt-Clark'ın "Gaullist temizleme yılları" sözleriyle tanımladığı o dönemde şehrin tarihsel dokusu tahrip ediliyor, modernleşme adına eski ve tarihsel olan ortadan kaldırılıyordu. İkinci imparatorluk döneminde Hausmann'ın yaptığı düzenlemelerden bu yana şehrin tarihsel dokusuna ve yapılarına karşı en büyük saldırı gerçekleşiyordu.

Şehrin en eski köşelerinden biri olan Les Halles ve çevresinin geçmişi onikinci yüzyıla değin uzanıyordu. Önce açık hava pazarı olarak kurulmuş, on-dokuzuncu yüzyılda cam ve demir pavyonlar inşa edilmişti. Burası yaya trafiğiyle, pazar tezgâhları ve küçük dükkanlarıyla Paris bohemyası için mü-kemmel bir aylıklık sitesi olagelmişti.

Gordon Matta-Clark, Les Halles yakınlarında ki yan yana iki eski binayı bir delik açarak birbirine düğümledi. Yoldan geçenler Paris'in geçmişini cisimlendiren bu binalara baktıklarında içeri-sini sanki bir teleskopla bakıyormuş gibi görüyorlardı. İçeriden sokağa ise bir periskopla bakıyormuş duygusu ediniliyordu. Dahası, binalara girenler yön duygularını kaybediyorlar, bu duygunun kaybı baş dönmesine yol açıyordu.

Konik Kesişme hem sağdan, hem soldan eleştiriler aldı. Fransız sağ, Gordon Matta-Clark'ı Paris'i modernleştirme projesiyle alay ettiği için eleştirdi. Dar görüşlü marksistler onun bir burjuva sanatçısı olduğunu ileri sürdüler.

1976'da, Gordon Matta-Clark'ın ikiz kardeşi Batan, bir gün onun stüdyosunu ziyarete geldiğinde birden kendini pencereden aşağıya bırakarak intihar etmişti. Bir yıl sonra Paris'te açtığı sergide kardeşinin anısına ithaf ettiği **Batan İçin Aşağıya İnen Merdivenler** adını verdiği bir çalış-

ma gerçekleştirdi. Sergi boyunca her gün galerinin zeminini kazdı, orada giderek derinleşen bir çukur oluşturdu. Geleneksel olarak beyaz bir mekânda derin ve kirli bir çukur.

Gordon Matta-Clark bunu izleyen çalışmalarında şehrin altındaki daha derin, daha karanlık ve çok daha kirli yerlere de indi.

Burjuva toplumunun altında görünmeyen, gizli bir dünya vardır. Toplum tortuları, en sefil unsurları lağımlarda ya da lağımlara yakın yerlerde yaşarlar. Bakunin'in "**proletaryanın çiçeği**" olarak tanımladığı insanlardır bunlar. Mülksüz ve mirassız bir kesim. Evcilleşmeyen, uysallaşmayan bir yığın. Bakunin'in sözleriyle, "burjuva uygarlığı tarafından neredeyse hiç kirletilmemişlerdir". **Burjuva toplumunun içinde kirlenmektense lağımların pisliğinde yaşamayı tercih ederler. Yeraltında ve yenilmez bir içgüdüyle hareket eder, gizliden gizliye burjuva toplumunun altını oyarlar.**

Paris'in kanalizasyonları direniş siteleri olarak da tarihsel bir önem taşır. Komünardlar yeraltına inerek son direnişlerini kanalizasyonlarda sürdürmüş, nazi işgaline karşı savaşıran direnişçiler mücadelelerinin bir bölümünü oralarda yürütmüşlerdi.

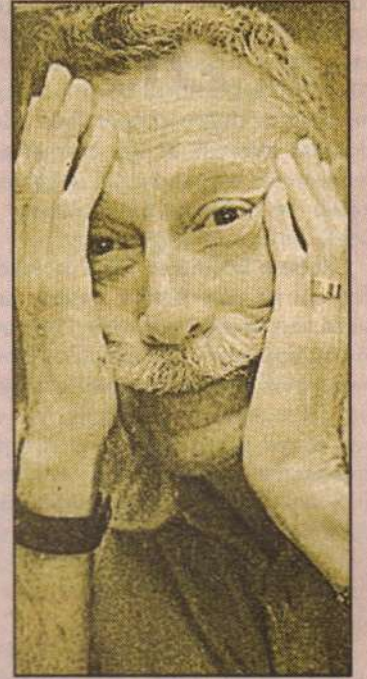
Yapı yıkan anarşist mimar Gordon Matta-Clark ölümünden önce ger-

çekleştirdiği son önemli çalışmasında Paris kanalizasyonlarına inmiş, proletaryanın çiçeğinin büyüdüğü mekânlarda, direniş sitelerinde yukarıdaki dünyanın düzenini bozacak yeni yollar açmaya çalışmıştı. **h**

Kaynaklar:

LEE, Pamela M., *Object to be Destroyed: The Work of Gordon Matta-Clark* (Tahrip Edilecek Nesne: Gordon Matta-Clark'ın yapıtı), MIT Press, Massachusetts 2000 RAVETZ, Alison, *The Government of Space* (Mekanın Yönetimi), Faber and Faber, London, 1986

SADLER, Simon, *The Situationist City* (Durumcu Şehir), MIT Press, Massachusetts, 1998

Çocukluğumda yılın ilk günü annem, 'tembellik etme sakın, ders çalış, yaramazlık etme, kimseyi kızdırma, yoksa bütün yıl tembellik, yaramazlık edersin' derdi. O günlerden kalma bir duyguyla, kimi yılın ilk gününü 'aman bir şeyler yazayım, bir şeyler okuyayım, eşe dosta birkaç mektup atayım' diyerek geçirdiğim oluyor. O sırada aynaya bakarsam, ağzımın köşesinde çarpık bir gülümseme de görebileceğimi bilirim.

Çocukken inanılanın tadını insan bir daha bulamıyor.

BİLGE KARASU

İkiz kardeşi, kendini pencereden aşağıya bırakarak intihar etmişti.

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM

altayoktem@yahoo.com

Bir kişinin Alzheimer olup olmadığını anlamak için kullanabileceğimiz bazı kriterler var elbette. Şimdi bunları ele alalım ve tanıdığımız birinin, mesela babamızın Alzheimer olup olmadığını anlamaya çalışalım.

Bunama

Bunama, kişinin entelektüel işlevlerindeki azalma ya da tamamen kaybolmadır, diye bir tanımlama yapacak olursak, ister istemez herkesin kafası karışır. Herkes birbirinin entelektüel işlevi olup olmadığını sorgulamaya başlar. Politikacısından bakkalına, öğretmeninden otobüs şoförüne, doktorundan simitçisine, hatta simit sarayı sahibine, borsacısına, bankacısına, ayakkabı boyacısına kadar çevresinde kim varsa şöyle bir değerlendirir, tartar, biçer ve "Tamam, buldum!" der Arşimed gibi... "Bizde toplumsal bunama var." O yüzden entelektüel işlevi falan karıştırmayalım. Genellikle, yaşlılıkta ortaya çıkan, 65 yaşın üstündekilerin yaklaşık yüzde beşinde görülen bir durumdur bunama, deyip geçelim...

Eski Türk filmlerinde kaza geçirenlerin çoğunun kör olduğu, geçirdikleri ikinci bir kaza ya da ani şok neticesinde yeniden görmeye başladıkları bilinen bir gerçektir. Filmlerde, körlüğe oranla daha az görülmekle birlikte, kaza

sonrası şuurunu kaybeden, yani travmaya bağlı bunama geçirenlere de rastlıyoruz. Hastanede gözünü açar açmaz "Neredeyim ben, burası neresi..." diyen, yıllardır kahrını çeken, onun için saçını süpürge eden zevcesine hitaben "Siz de kimsiniz hanfendi, neden elimi tutuyorsunuz..." şeklinde kırıcı cümleler kuran badem bıyıklı adamlarla karşılaşmışlığımız vardır.

Alzheimer, kaybolmalarla kaybetmelerin iç içe geçtiği bir hastalık.

Bir de son dönemlerde keşfedilen, çok da yaygın olarak rastlanan Alzheimer tipi bunama var. Alzheimer, kaybolmalarla kaybetmelerin iç içe geçtiği bir hastalık. Bir kişinin Alzheimer olup olmadığını anlamak için kullanabileceğimiz bazı kriterler var elbette. Şimdi bunları ele alalım ve tanıdığımız birinin, mesela babamızın Alzheimer olup olmadığını anlamaya çalışalım:

1) Tuzluğu eline alıp, "Ya bu dümbüğün içindeki beyaz şey de ne?" diye sormaya başladıysa; nesneleri adlandırmada güçlük çekiyor demektir.

2) Her kadayıf yiyişinde "Bakalım kadayıfın altı kızarmış mı," diye bir espri yapıyorsa, üstelik bu espriye gülüyorsa, üstüne bir de "Şu televizyonu açın bakalım, Başbakan Erbakan bugün neler yumurtlamış," diyorsa, üstelik bunları her kadayıf gördüğünde söylüyorsa, tekrarlayıcı tarzda konuşuyor demektir.

3) Ben Hamdi Bey'le tavla oynamaya gidiyorum diyerek evden çıkmışsa, tüm aramalara rağmen

ne Hamdi Bey'lerde, ne de baş-
ka bir yerde bulunamamış-
sa, üstelik, o akşam
'Herkes Bunu Konu-
şuyor' programın-
daki konuklardan
biri olarak karşını-
za çıkmışsa, yer ve
zaman oryantas-
yonunu sahiden
kaybetti demektir.

4) 80 yaşındaki an-
nenizi hırsızlıkla suçlaya-
rak çoraplarını çelik kasaya ki-
litliyorsan, üstelik annenizin kapı-
cıyla aşk yaşadığına inanıyor, bu
yüzden yatak odasına gizli kamera
yerleştiriyorsa kişilik yapısında de-
ğişmeler ve şüphecilik baş göster-
miş demektir.

5) Ayakkabılarını buzdolabın-
daki fasulye tenceresinin yanına
koyuyorsa, hele bir de üstüne ka-
pak örtüyorsa, artık nesnelerin
yerini de karıştırıyor demektir.

6) Bu yaşına rağmen hafızası-
nı zehir gibi olduğunu iddia edi-
yor, 1920'nin rüzgârlı bir Eylül gü-
nünde, Marduk gezegeninde dola-
şırken Kazım Karabekir Paşa'yla
karşılaştıklarını, beraber kılıç kal-
kan oynadıklarını anlatıyorsa du-
rum vahim demektir. Üstelik sizi
Kazım Karabekir sanıyorsa, eyvah!
Marduk sanıyorsa, o daha fena.
Babanız Alzheimer'in dibine vur-
muş demektir. Paniğe kapılmanı-
zın tam vaktidir!

Peki tedavisi yok mu bu illetin?
Tam bir tedavisi yok aslında. An-
cak bazı ilaçlarla bunamanın art-
masının engellendiği, hastalığın
ilerlemesinin durdurulduğu iddia
ediliyor. İspanyol uzmanlar da ma-
rihuananın aktif maddesi olan
"cannabinoid" in Alzheimer için
yeni bir umut olabileceğini iddia
ettiler mesela. Bu gidişle ihtiyarlar
çift kağıt sarıp üfleme, üfledikçe
dinçleşmeye başlayacaklar gibi gö-
rünüyor. Haydi hayırlısı!

Tabii bunama, Alzheimer fa-
lan için en uç noktaları. Eskiden

**Bu gidişle
ihtiyarlar
çift kağıt
sarıp üfleme,
üfledikçe
dinçleşmeye
başlayacaklar gibi
görünüyor.**

hafif ya da güçlü, bütün bu
hafıza kayıplarına Di-
mağ Bozukluğu der-
dik kısaca. **Ferit
Edgü'nün Yaz-
mak Eylemi**
adlı kitabında
**Muhyiddin-i
Arabî Haz-
retleri'nin**
yazdığı bir ki-
taptan ve bu ki-
tapta önerilen, di-
mağ bozukluğunu iyi-
leştiren 25 çeşit derman-
dan söz ediliyor. Bunlardan bir-
kaçına göz atalım:

Üzerlik, ihtilej, behlilej, eblej,
soğan, yumurtanın iç derisi, afyon,
sekbinej, mihdar, günlük, toprak
otu, seka, sarımsak, katran, avrat
saçı, yemen sapı, sakız, sumak,
zencefil, poy, esi otu, hindistan ce-
vizi, miskiamber, ölü otu... Bunla-
rın en az yedisi balla karıştırılıp
hastaya verilecek... Gene balla ya-
pılan ve içinde üç tür ottan bulu-
nan merhem, tazenin bedenine
sürülecek...

Eh, tazeye ne olur bilmem
ama o merhemi tazenin bedeni-
ne kim sürecekse, onun dimağı
açılır tabii... **h**

Her balık kendi kaderine yüzer

Bir zamanların sıkı edebiyat fanzinlerinden Düş Kent, geri geldi.
B Vaat edilmiş sayfalar dolduruluyor karakalemle ve yollanıyor
mahallenin fotokopisine. İyi oluyor; çünkü hepimiz biliyoruz ki,
her balık kendi kaderine yüzer. Kafasında çizgili
boynuzlar taşıyan bir keçi de katılıyor kervana.

Çünkü sahaf, ama gerçek sa-
haf sevmez boş oturmayı.
Donmuş sayfalardan geçer ve
şafağı bir vagonun içinde kar-
şılar. Sanat da renkli, uzun in-
ce ve keyifli bir fanzin. Sanatın
her türüne açıyor kucağının
sıcak, endişesiz ve zarif yumu-
şaklığını. İçinde **Yusuf Atıl-
gan**'ın aylak aylak dolaşmaya

hak kazandığı, aylaklığın, bütün erdemlerin
tacı olduğuna inanan, inandıkça çoğalan Aylak dergisi için de şap-
kamı çıkarıyorum, pipomu yakıyorum kapaktaki iskelet gibi...

Uzayan, uzadıkça ısınan bir temmuzda içime su serpmeye ada-
nan sözcükleri görünce serpilıyorum hayata. Kısaca eğilip öpüyo-
rum yanaklarından. **İdil Kızıoğlu**'nun rüyalara sunduğu bir ara ke-
siti yaşıyoruz hepimiz, hızla...

"Uzun bir uykuda, yapıştırılan tokatlar ve dudaklar ara kesit-
ler sunarken rüyaya, yeniden uykunun kucağına
düşmek, raydan çıkamayışı yıldırımları okşayan
trenin.

Yosun.

Toprak dalgalar sinirlendirmedikçe kavırıyor
Beş harfli bir kelime.

Tükür yüzüme aşık kılmak için"

Teşekkürler İdil. Teşekkürler Sahafın Keçisi, Sa-
nat, Düş Kent, Aylak. Hayata attığınız çentik için!

“Yeni başlayanlar için Hallac-ı Mansur”, “Erkek Japon bildiricilerin cinsel davranışlarında gözlemsel öğrenmenin etkileri” ve “Caerleon lejyonundaki Hun tipi yay atölyesi” hakkında bilinmeyen gerçekler... Uzun kovalamacalar sonunda Kahveci Mustafa Amca’nın Hazzopulo Pasajı’ndaki tabureleri, Cihangir Kahve ve Karamuk Çayevi’nde yakalayarak konuşturduğumuz Murat Menteş ve “dublörleri”nin çarpıcı açıklamaları yalnızca hayvan’da.

Dublörün Dilemması
Murat Menteş
İletişim Yayınları /
155 sf

Cümle Kuramazsak, Hayat da Kuramayız

ACAR MÜLAKI

Edebiyat işleri ile arkadaşlık işlerini birbirine karıştırdığın söyleniyor. Bu adamların kitabın kapağında işi ne?

- Edebiyat, bir bakıma estetize edilmiş şamata. Sohbet, hasbıhaldir, hoşbeştir, muhabbet. Edebiyatı, sevap katına yükseltmiş

sözler oluşturur. İnsanı insana yaklaştıran, bir merhamet yoğunluğu, bir itimat, sağlamlık, emniyet, kardeşlik duygusuna zemin teşkil eder edebiyat. Onun bir ucunda serserilik, şaklabanlık, alemcilik, uçarılık, fırlamalık, muziplik, gerillalık varsa; diğer ucunda tasavvufi bir derinlik, ermişlik, gönül ehli olmak, hikmet, hakikat arayışı, bilgelik, şehitlik vardır. Hayat gibi yani.

Konudan kaçma, kitabın kapağına diyor, arkadaşlarını koymuşsun, nedir bu?

- Tamam tamam. Kaçmıyorum. Romanımın kapağındaki

Edebiyatı bir ilgi odağı, bir sevinç kaynağı haline getirebilmeliyiz.

adamlar, benim hayatımda da başrolü oynayan adamlardır. Benim gönül bahçemde açan en nadide çiçeklerdir. Şaka bir yana, edebiyatla hayatımız arasında böyle göze çarpan kesişmeler, geçişmeler, örtüşmeler tabii ki olacak.

Konuyla ilgili son sözün bu mu yani?

- Edebiyat, işin içinde yazardan başkaları da olunca anlama kavuşur. Ben otuz tane roman yazsam hiç kimse okumadıktan sonra, yayınlamadıktan, satın almadıktan sonra ne işe yarar? Hakiki bir cazibe üretebilmek gerek. Edebiyatı bir ilgi odağı, bir sevinç kaynağı haline getirebilmeliyiz. Roman-daki Nuh Tufan ile İbrahim Kurban arasındaki dostluğun benim hayatımda bir karşılığı var. Çok sevdiğim arkadaşlarım var. Nasıl ki Nuh, İbrahim’in yaptığı maskeyi takıyorsa, onlar da işte benim yazdığım kitabı şereflendiriyor. Bu, bence isabetli bir konumlanma. Bir de şu var: Berbat derecede yakışıklılar!

Seninle yapılan söyleşilerde hep aynı sorular soruluyor: “Romanın film gibi, sinema hakkında ne düşünüyorsun”, “kitapta İslamî motifler var”, “mizaha yer vermişsin”, “kurgu çok iyi, nasıl yaptın” filan gibi. Niye böyle?

- Bu aslında iyi bir şey. Demek ki romanımın belirgin, fark edilmesi kolay, aşıkare nitelikleri var.

Şu İslamî motifleri konuşalım hiç olmazsa?

- Bütün romanlar, hikayeler, şiirler... çağdaş yaşamı desteklemek zorunda değil. Dublörün Dilemması'ndaki kahramanların Müslümanlıklarında aslında pek sıradışı bir yoğunluk yok. Cuma namazına gidiyorlar, Nuh dua ediyor, İbrahim Kurban biraz daha dindar gibi. Geri kalanı alkolik, katil falan. Ama onlar da Müslüman. Hatta bir bölümde, İbrahim'in ailesi onun uyuşturucuya başladığından filan şüpheleiyor. Çünkü İslami vecibelerle uyuşturucu kullananların halleri arasında birtakım paralellikler varmış meğer! Ben şahsen İslam'ı seviyorum. Çok görkemli, ferah, incelikli, macera dolu bir din İslam. Müslüman olmak bana heyecan veriyor.

Romanda ideolojik propaganda mı yaptın, böyle bir şeyin var mıydı?

- Hayır, romanda öyle bir şey yapmadım. Fakat şimdi burada

Gökdemir İhsan Gürsoy: "Hayırlısıyla 'piyasaya' çıktık"

Dublörün Dilemması'nın kapağında, tam ortadasın. Kitapçı vitrinlerinde fotoğrafını görmek nasıl bir duygu?

Vitrinlerde arz-ı endam etmenin duygusal yönünden ziyade meslekî faydalarıyla ilgileniyorum. Yani mesele-ye tamamen profesyonel bakıyorum. Hayırlısıyla 'piyasaya' çıktık. Yarın bir Orhan Pamuk, bir Kürşat Başar dese ki "Gel kitabımın kapağında oyna", elli bin dolarımı ödedikleri takdirde neden olmasın!

Nuh Tufan'ı mı temsil ediyorsun?

Kapakta bir temsil, tekabülîyet kaygısı güdülmese de bir nebze öyle. Ama benim asıl adamım İbrahim Kurban. Hatta beni sadece hakkımdaki fiyakalı "entry"lerden tanıyan biri, İbrahim Kurban'ın atası olduğumu vehmetmiş.

edebiyatın propagandasını yapmak istiyorum. İzninizle. Edebiyat, bütün toplumsal, siyasi, psikolojik, kültürel meselelerimizi kuşatma gücüne sahiptir. Artık insanlar kendilerine sohbet arkadaşları bulamıyorlar. Aşıklar birbi-

riyle konuşamıyor. Siyasi tartışmalar giderek yavanlaşıyor. Kavgaların tekniği zayıf. Kavuşmalar, ayrılıklar,

hasretler, hak aramalar, itirazlar isyanlar... hepsi tutuk. Yarım yamalak. Edebiyat, hayatla sürekli bir alışveriş, etkileşim içinde olmalı. O zaman, edebiyatın tadına varmak, müstakil bir kazanç anlamı taşıyor. Edebiyat, kabalığı, sinsiliği, kötülüğü yatıştırır. Onun yerine centilmence, çelebice, şövalyece, bilgece bir iletişimi, diyalogu getirir. Haber bültenleri, paneller, tartışma programları, analiz yazıları, yorumlar... şunlar bunlar hiçbir şey edebiyatın sağladığı zihin açıklığını ve gönül ferahlığını temin edemez. Edebiyat, diğer sanatlardan da farklı olarak, hayatı kavramamıza, yoğurmamıza destek olur. Hatta, diyelim resmin, müziğin, sinemanın da hem edebiyata ihtiyacı vardır, hem de bunlar edebiyatın konusu olabilir. Edebiyattaki canlılığı, coşkuyu, heye-

Alper Canıgüz:

"Jenerikte yer almak mutluluk verici"

Bir romancı olarak, başka bir yazarın romanının kapağında yer alıyorsun. Türk kitap tarihinde ender görülen bir olay.

Murat Bey'in fikridir; netice de pek güzel olmuştur kanaatindeyim. Ah Muhsin Ünlü ve Gökdemir Bey'le Dublörün Dilemması jeneriğinde yer almak benim açımdan mutluluk vericidir. Peki ilgili kompozisyonun bunun ötesinde bir anlamı var mıdır? Onu da edebiyat tarihçisi bulsun derim.

Herkes senin gizli ajan Habip Hobo'yu temsil ettiğini düşünüyor. Öyle misin?

Bir erkeğin hayatında bazı soruları yanıtsız bırakması gereken bir an vardır.

Dublörün Dilemması'nın arka kapağında da senin sözlerin var. Kitabı çok beğenmişsin besbelli. Nedir bu? Bir arkadaş dayanışması mı yoksa edebiyat adına yapılmış bir iş mi?

Kendim dışında hiçbir şey ve hiçkimse adına konuşmuyorum. En azından beni sarhoş görmesinden rahatsızlık duymayacağım arkadaşlarım dışında kimseyle. Dayanışma meselesine gelince... Edebiyat söz konusu olduğunda, gurur duymayacağım hiçbir şeyi yapmamak gibi bir düsturum var. Belki bu zamanla değişir, hatta inşallah değişir ama şu an için durum bu. O kitabın çok iyi yazıldığını düşünüyorum, durum bundan ibarettir.

canları açığa vurmaliyiz. Edebiyat bize bir yaşama azmi, yaşama sevinci, yaşama kolaylığı sunar. Bunu anlamazsak, ister istemez içten pazarlıklı tipler haline geliriz. Çünkü pazarlık, münazara, çekişme, tartışma... bunların sahih, temiz ifadeleri ancak edebiyat yardımıyla bulunabilir. Cümle kuramazsak, hayat da, yuva da, devlet de kuramayız.

Yani sen Dublörün Dilemması'nda da edebiyatın propagandasını mı yaptın?

- Öyle umuyorum. Yani iyi yazılmış her hikaye, her roman edebiyatın fiilen fakat zımnen yapılmış bir propagandası sayılabilir herhalde.

Edebiyat, ilişkilerimizi güçlendirir, şekle sokar, estetize eder.

Kitabın kurgusu çok enteresan. Bunu nasıl başardın?

- Genel olarak kitabın okuyucuları etkileyen tarafı da bu. Fakat söz konusu, anlatımdaki akıcılık ve kurgudaki yakıcılık olunca...

"alem bana bën Alper Canıgüz'e hayran", diyorum. Gülmeyin, ciddi dim. Alper, bizim kuşağımızın en yetkin, sağlam romancılarından.

Roman, romancı patlaması diye bir şey var. Bunu neye yoruyorsun?

- Biraz karışık bir husus bu. Holdinglerin desteklediği yayınevleri, popüler kültürün edebiyat alanını kuşatması, yazarlık hakkındaki fikirlerin karmaşılaşması, sosyal psikoloji, maliyet meseleleri, korsan kitap yayını,

paraya ve üne kavuşma telaşı, edisyon şartlarının farklılaşması, ucuza getirilmiş sansasyonlar, medya faktörü, kitap yayınlamanın teknik olarak kolaylaşması... Bir yığın etken var, romanların, romancıların çoğalmasında. Bütün bu romanları kimler okuyor? Hangileri, neden çok ya da az ilgi görüyor? Kaçı gözden kaçıyor? Mesela ben, bunca roman içinde gözden kaçırdığım esaslı metinler var mı diye endişe ediyorum. Ömer Türkeş ve Ahmet Kekeş dışında, yayınlanan her romanı okuyan var mı, ondan da emin değilim. Ben halkın edebiyata koşmaya başlayacağına inanıyorum.

Ciddi misin?

- Evet. Edebiyat, sinemadan, resimden, müzikten, operadan, baleden daha çok malzeme sunar bize. İlişkilerimizi güçlendirir, şekle sokar, estetize eder. Shakespeare'den bir cümle, Yunus Emre'den bir beyit, Karacaoğlu'dan bir mısra, Nasreddin Hoca'dan bir fıkra, Evliya Çelebi'den bir hikaye, Oğuz Atay'dan bir espri, İsmet Özel'den bir şiir, Nihat Genç'ten bir pasaj... ile neler yapılmaz ki! Bunları kullanarak iş kur, yuva kur, dostluk kur... Giderek, bu ve daha birçok yazar, şair, edebiyatçı senin dostun olur. Terminatör'le dost olamazsın, Rambo'yla, Süpermen'le işin olmaz, olamaz yani. Bir yönetmeni uzaktan izlersin. Onlar stardır. Yazar öyle değil. Tam anlatamıyorum. Fakat edebiyat metni ile de, yazar ile de aramızdaki bağın daha sağlam olma özelliği var, ondan söz ediyorum. Sonuç itibarıyla, insanların yazıyı, edebiyatı yeniden keşfedeceğinden ümitliyim. Yazı karşısında, edebiyat karşısında sinema, süper kahramanlar, mahalle bakkalı... herkes eşittir. Herkes, canlılığını korumak için edebiyata şu ya da bu biçimde ihtiyaç duyar. Gerisi hırgür, ağız dalaşı ya da insanlık dışı şeylerdir işte. **h**

Ah Muhsin Ünlü:

"Michael Schumacher'in bu romanı okumasını isterdim"

Bir romanın kapağında olmak nasıl bir duygu?

Geçen gün Cem Mumcu'nun son kitabının kapağında bir kız resmi gördüm. Nişantaşı'nda kapı komşumdu. Çok şaşırdım. Aynı şehirde iki insan, aynı dönemde çıkan iki kitabın kapaklarında. Menteş'in kitabının kapağında olmaktan memnunum.

Dublörün Dilemması'nı nasıl buldun?

Dahiyane. Bütün Türkiye'deki yazarların, toplumda ulaşabileceği hızdan daha hızlı olduğunu düşünüyorum. Hızın edebiyat için ne kadar önemli bir faktör olduğunu anlamamızı sağladı bu roman. Daha önce farkında değildik. Hatta bunun tam tersinin makbul olduğu söylenirdi. Michael Schumacher'in bu romanı okumasını isterdim. Ama Türkçesinden.

Romandaki hangi tipe tekabül ediyorsun?

Bunu Murat Menteş'e sormak lazım. Ama şunu söylemeliyim ki, çocukluğumdan beri Rıza Silahlı gibi biri olmak isterdim. Ama ne yazık ki sadece bir tane Rıza Silahlı var. O da ben değilim.

Küçük Sinema Dükkanı

SABRİ KILIÇ

Tırıvırı Gerçekler

“**Batman Başlıyor**” filminin anısına bu ayki sinema tırıvıları gelmiş geçmiş Batman filmleri üzerine:

• 1943 yılında çekilen ilk Batman filminde savaş kuralları gereği (hatırlayın, dünya 2. Dünya Savaşı'nı yaşıyordu) Batman ve Robin başına buyruk kahramanlar değil de FBI ajanı olarak resmedilmişlerdi...

• Hatun kısmı boş durur mu! 1967 yılında ilk

Batgirl (Yarasa Kız) filmi TV filmi olarak çekildi.

• 1989 yılında çekilen yeni seri Batman'da da 1960'lı yılların TV dizisinde Batman'ı oynayan **Adam West** Batman olmak istemişti, ama karakterin yaratıcısı

Bob Kane onu emekli ederek yerine **Michael Keaton**'i aldı.

• 1989 Batman'ın film gelirinden yüzde alarak çalışan “Joker” **Jack Nicholson**, filminden yaklaşık 60 milyon dolar kazanmıştır ki, bu bugün için bile bir oyuncuya ödenmiş olan en yüksek ücretlerden biridir.

• 1992 tarihli “Batman Returns” filminde Penguen'i oynayan **Danny De Vito** sözleşmesi gereği, ailesi dahil hiçkimseye Penguen'in giysisinin nasıl olduğunu söylemedi. Herkes onu ilk kez perdede gördü.

• Film setinde Danny De Vito'nun çevresinde gezinen gerçek penguenler film için özel soğutmalı uçaklarla sete getirilmişler ve çekimler boyunca setin ısısı onlara göre ayarlandığı için çekim ekibindeki birçok kişi sette nezle olmuştu.

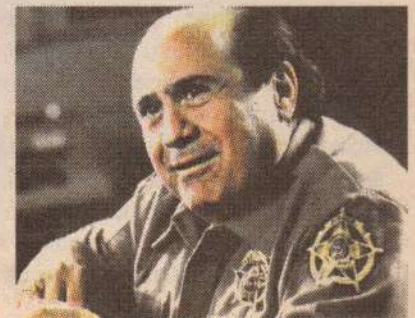
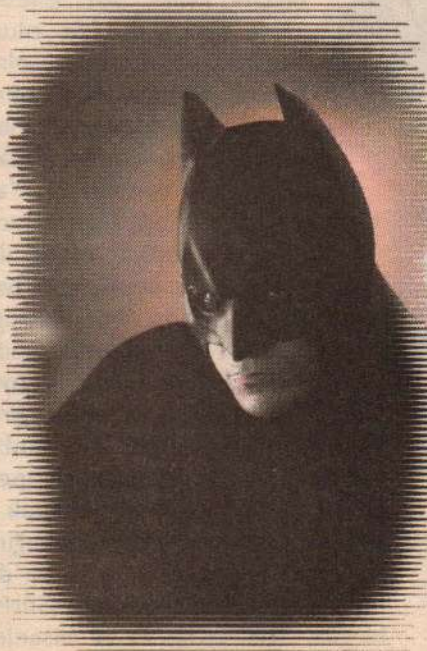
• 1995 tarihli Batman

Dönüyor filminde Robin'i kimin oynayacağı son ana kadar kesin değildi ve yapımcılar ile **Leonardo Di Caprio** arasında kararsız kalmıştı. Sonunda bir gün 10-12 yaş arası

çocukların takıldığı bir çizgi roman mağazasına gidip oradaki çocuklar arasında ayak üstü bir oylama yaptılar ve seçimi açık farkla kazanan **O'Donnell Robin** rolünü kaptı.

• Christian Bale son Batman olarak seçilmeden önce bu rol için aralarında Guy Pearce, Ashton Kutcher, David Boreanaz, John Cusack, David Duchovny and Hugh Dancy'nin bulunduğu birçok isim düşünülmüştü.

• Son Batman filmi 100 milyon dolarlık reklam bütçesiyle bu alanda bir sinema tarihi rekoruna sahip. Sonucu göreceğiz...

Yeşilçam ve Hollywood Klişeleri

Yeşilçam:

• **Hain Ağa, Puşt Ağa:** Şener Şen Züğürt Ağa filminde kendi de bir traji-komedi kültü olan garip ağayı canlandırana kadar ve ondan sonra da Türk sinemasındaki tüm ağalar abartılı derecede kötü tiplerdir.

• **Kadrolu Kız Kurusu:** Ne büyük bir oyuncu olduğu ancak kırklı yaşlarında ortaya çıkanı dek, Ayşen Gruda yüze yakın filmde ailenin, şirketin, köyün vs. evde kalmış kızını canlandıracaktır.

• **Senoryo Ne ki?:** Şerif Gören'in Orhan Gencebay'la çektiği bir-iki film müstesna, şarkıcıların başrol oynadığı filmler kısaca "hiçbir şey" anlatmazlar. Doksan dakikalık filmin 50-60 dakikası şarkıyla, kalan zaman da bir yerden bir yere gitmeyle geçer.

• **"Enternasyonal Prodüksiyon" :** Çoğu Türker İnanoğlu yapımı olan 20-25 tane Türk filmde başrolde Cüneyt Arkın vardır, yan rollerde ise biri Amerikalı veya İtalyan ve biri de İranlı iki adam bulunur.

• **Kayhan Yıldızoğlu Sendromu:** Kayhan Yıldızoğlu her filmde Avrupalı kötü adamı, Feridun Çölgeçen her filmde eski İstanbul efendisini, Cihan Ünal her filmde karizmatik şehirli aydını, Kadir İnanır her filmde sert maço

erkeği, Müjde Ar her filmde cinselliği uyanmış genç kadını canlandırır ve bu klişe roller listesi hababam uzar gider...

• **Unutulmaz Yeşilçam Replikleri:** "Fakat ben... ben bu sesi bir yerden tanıyorum gibiyim!"

Hollywood:

• **Okumuş Uzaylı:** Filmlerdeki tüm uzaylılar İngilizce'yi gayet iyi

konusur, hatta o dilde şakalar bile yaparlar. Tek istisna Spielberg'in Üçüncü Türlle ilişkiler filmindeki müzik-ile iletişim sahnesidir.

• **Geri Teknoloji Amerikalılar:** Cep telefonu yaygınlaşalı bu kadar zaman geçmesine rağmen, birçok Hollywood filminde asıl karakterin evinde hâlâ teleskopter kullanılmaktadır.

• **Hijyen Şartı:** Kusanacak olan biri mutlaka banyoya gider ve klozete kusan. Durumu ne kadar kötü olursa olsun arabasına, evdeki halının üstüne veya bardaki masaya kusan biri olmaz.

• **Hayırsever Oto Sahipleri:** Ne zaman biri araba çalacak olsa, o arabanın benzin deposu tamamen doludur ve araba çalan biri film boyunca benzin almaya gerek duymaz.

• Hack'li Olan Kazansın!:

Hollywood filmlerindeki bilgisayar korsanları en üst düzeyde korunan sitelere bile kolaylıkla girer ve en fazla üç denemede şifreyi kırarlar.

• **Unutulmaz Hollywood Replikleri - 7:** "Soruşturma tamamlanana kadar şehirden ayrılmazsanız iyi olur."

(Yeşilçam ve Hollywood klişelerini göndermeye devam edin. İlginize teşekkürler : filmman@mynet.com)

Ünlülerin Asıl Adları

Natalie Wood
(Natasha Gurdin)

Max von Sydow
(Carl Adolph von Sydow)

Ginger Rogers
(Virginia McMath)

Jack Palance
(Walter Jack Palanuik)

Chuck Norris
(Carlos Ray)

Demi Moore
(Demi Gynes)

Ava Gardner
(Lucy Johnson)

Jodie Foster
(Alicia Christian Foster)

Bisiklet kullanırken, hayatı sindire sindire yaşadığımı, nefes aldığımı hissediyorum. Zihnim açılıyor.

Bisikletim ve Ben

ALPAY ERDEM

Bisiklet, her şeyden önce bir sevgi işidir. Doğayı sevmek gerekir. Hayatı sevmesi gerekir. Eğer olduysa, önceki bisikletlerinin hepsini sevmesi, hikâyelerini hatırlaması gerekir.

Benim çok bisikletim oldu. Esasında her şey, ilk doğum günümde amcamın bana üç tekerlekli bir bisiklet almasıyla başladı. Ben bütün bisikletlerimin hikâyelerini hatırlar, onları çok severim. Ama ne yalan söyliyim, şimdiki bisikletimi daha bir başka seviyorum. Hidrolik disk frenli, ömür boyu gövde garantili, harika bir şey. Corç Buş da aynısından kullanıyormuş.

Corç Buş'u bilmem ama ben, bisiklet kullanırken kendimi, gerçekten çok iyi hissediyorum. Çok doğru bir şey yaptığımı düşünüyorum.

Esasında, bisiklet kullanmaya hazırlanırken başlıyor mutluluk hissi. Kaskımı, gözlüğümü, eldivenlerimi, çantamı, bisiklet ayakkabılarımı kuşanırken, havaya giriyorum. Bir an önce yollara düşmek, kilometrelerin haktan gelmek istiyorum.

Eğer herhangi bir mazeretim yoksa ve hava şartları da elverişli ise o gün, bisiklete binmemezelik etmem. Standartım kırk kilometredir.

İstanbul hakikaten çok güzel bir yermiş, bunu anladım. Son bir sene içinde bisikletimle İstanbul'un hemen hemen her yerini gezdim. Daha önce hiç görmediğim yerlerini gördüm. Ormanlarına girdim, otoyollardan geçtim.

Yakın zamana kadar da hep tek başıma yaptım bunları. Artık arkada-

şalarım var. Her zaman olmasa bile en azından haftada bir kez beraber çıkıyoruz. Daha güvenli oluyor. Çelimsizliğime aldanıp beni dövmeye yeltenen araç sahipleri arkadan hızla gelen 120 kiloluk (110'a indi gibi bir şey)

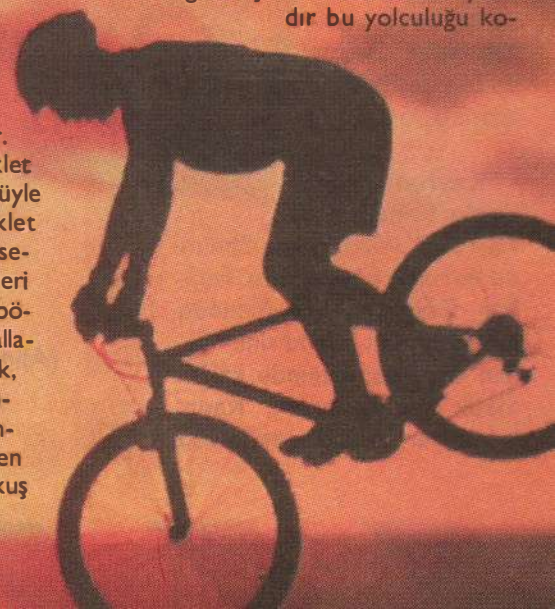
Lütfü'yü görüp, telaşla gaza basıyorlar. Lütfü de o kadar acayip bir adam ki, hiç sorgusuz sualsiz kafa göz yarmaya hızla gelen bir adam. Neyse konuyu daha fazla dağıtmayalım.

Bisiklet kullanırken, gerçekten,

hayatı sindire sindire yaşadığımı, nefes aldığımı hissediyorum. Zihnim açılıyor. Penguen, Lombak ve Kemik'teki köşelerimin sayfalarımın konularının birçoğunu bisiklet üzerindeyken bulurum. Bulduğum herhangi bir deneyi, bir espriyi anında telefonuma kaydedip yoluma devam ederim. Esasında işimiz (yazmak-çizmek) hayatı kopmayı gerektirir. İşte bisiklet tam da bu noktada benim için hayati bir önem taşıyor. Zamanının büyük bir çoğunluğunu, hayattan kopmuş bir şekilde geçiren adamı tekrar hayata döndürüyor. Hem de tam anlamıyla. Bisiklet organik bir şeydir. İnsan gücüyle çalışır. Bence bu yüzden bisiklet son iki yüzyılın en güzel icadı seçildi. Havayı solumak, çiçekleri koklamak, kuşları duymak, böcekleri görmek, coşkuyla el sallayan çocuklara selam vermek, güneşi hissetmek (güneşli günleri severim), bir köy kahvesinde çay içmek, ille de belirlenen yerlerde yemek yemek, yokuş

inmek, yokuş çıkmak, bisikletin herhangi bir yerinde bir şey olduğunda uyanamamak, duş almak, soğuk bir şey içmek, koltuğa uzanmak... Bütün bunlar, benim bisikletsiz bir hayat düşünememem için sadece şu an aklıma gelen birkaç harika sebep. İyi ki bisiklet diye bir icat var.

Ben bisikletsiz gittiğim hiçbir yere kendimi gitmiş saymam. Ben ve iki çocukluk arkadaşım; Kenan ve Lütfü, çok yakında bisikletlerimizle birlikte İstanbul Avrupa yakasından Çanakkale'ye doğru yola çıkıcaz. Bugüne kadar hiç Çanakkale'ye gitmedik. Utanç verici bir şey. Biz de, öyle bir gidelim ki, bunca gitmemişliğimizi biraz olsun affettirsin diye düşündük. Siz bu yazıyı okurken biz belki de Çanakkale'ye doğru, hayatımızın en güzel, en anlamlı yolculuğunu yapıyor olucaz. Çanakkale'de görülmesi gereken 93 noktayı da görüp, havalalarını ciğerimize çekip, büyümüş bir şekilde İstanbul'un Anadolu yakasından doğru dönerek bu çok özel yolculuğumuzu bitiricez. Çanakkale'ye belki de gidilecek en güzel şekilde gidicez ve en güzel şekilde dönecez. Aylardır bu yolculuğu ko-

nuşuyoruz. Ufak ufak hazırlıklarımızı yapıyoruz. Umarım çok büyük bir terslik çıkmaz ve bu rüyamızı gerçekleştirebiliriz.

Bir de, ilk iki tekerlekli bisiklete binmeyi kapı komşumuzun çocuğunun kırmızı, frensiz, dolgu lastikli bisikletini "izinsiz almak suretiyle kaçıra kaçıra" öğrenmiştik. Annesinden izin alıyor, çocuğu görmeden bisikleti kaçırıyorduk. Çocuğu gördüğü zaman izin vermiyordu çünkü. Hem kendi kullanmıyor (kullanamıyordu), hem de benim kullanmama dayanamıyordu. Çocuk işte. Öyle ya, ben o bisikleti, izin al-kaçıra, izin al-kaçıra en sonunda iki tekerlekli bisiklete binmeyi öğrendim. Bisikletin bir de böyle güzel bir tarafı var. "Bir insan ömründe kaç kez, bir daha asla unutamayacağı bir şey öğrenebilir ki?". **h**

Bisiklet Üzerine Vecizeler

• Bir bisiklet alın. Hayatta kalabilerseniz, pişman olmazsınız."

Mark Twain

• Bisiklet sürüşünün verdiği sade zevk hiçbir şey ile kıyaslanamaz.

John F. Kennedy

• İki kişi için yapılmış bisikleti kendi başıma sürmekten hoşlanıyorum

Harry S. Truman

• Bırakın kişi bulsun kendini, diğerlerinden farklılaşarak, zinciri olan iki tekerleğin üzerinde en azından Rusya gibi yoksul bir ülkede ve azameti şişmeye başlasın lastikleri gibi."

Leon Troçki

• Bisikletimi parçalara ayırıp tekrar bir araya getirerek rahatlıyor ve yorgunluğumu atıyorum"

Michelle Pfeiffer

• Heyecanların azaldığı, günün karanlık gibi görüldüğü, çalışmanın monoton hâle geldiği, umut etmenin çaresiz kaldığı anlarda, bisikletine bin ve yollarda gezintiye çık, yaptığın sürüş dışında hiçbir şey düşünmeksizin..."

**Scientific American
Sir Arthur Conan Doyle**

Çalışkan Amelie'ler

• Bu akşam kaç eve gelen misafire ayakkabılarını çıkartması konusunda ısrar edilecek acaba?...

• Kaç erkek bebeklik fotoğrafındaki pipisinin ebatlarını fotoshop'la büyütmeyi düşünüyor dur acaba?...

• Şu anda şu dakkada herhangi bir televizyon programına telefonla katılan kaç kişinin ismi ya da soyadı televizyonun altında yanlış yazılmıştır. O kişi de bunun düzeltilmesi için yoğun çaba harcamasına rağmen sunucunun daşağına maruz kalmaktadır...

• Şu anda kaç kişi "Yarın" kesin olarak diyet yapmaya başlama kararı almıştır?...

• Bugün kaç kişi diyeteye başlama kararı almış olmasına rağmen bunu daha sonraya ertelemiştir?...

• Şu anda kaç pilot Kule'den iniş izni istemektedir?...

• Mesela bu ay tipi beğenilmeyen kaç erkek; "İçerisi çok dolu..." bahanesiyle bara alınmadı?...

• Şu an şu dakika kaç kişi, "Belgesel" cezası alan bir kanaldaki belgeseli gayet keyifli bir şekilde izlemektedir...

• Acaba bugün kaç kişi; "Da Vinci Şifresi gibi, bizde de İbrahim Çallı Şifresi olabilir mi acaba?..." diye kıldırdı?...

• Peki, kaç kişi normalde kedi sevmesine rağmen çizgi filmler-

deki kedilerin kötü gösterilmesine bozulmayıp, onların fareler tarafından hırpalanmasına kahkahalarla gülmektedir?...

• Kaç iri yapılı deliye XL deli gömleği giydirilmesi gerekirken, M beden giydirilerek daha da delirmesine yol açılmıştır?...

• Şimdi, şu anda kaç kişinin hakkında eski eşi, eski sevgilisi, eski iş yerindekiler ya da bir şekilde kuyruk acısı olmuş ekşi sözlük yazarı tarafından hınç dolu şeyler yazılıyor ki?...

• Kaç kişi hapsurduğu halde ya- nındaki kendisine "çok yaşa" demediği için kılınıp, huzursuzlanıyordur?...

• Uçağa ilk kez bindiği ya da türbülansla iken kaç kişi adakta bulunmuştur acaba?...

• Hangi gazetenin hangi doktoru "Penisim şu kadar santim, normal mi?..." diye gelen soruya beş milyonuncu kere "Önemli olan boyu diil, işlevi..." cevabını vermektedir. **h**

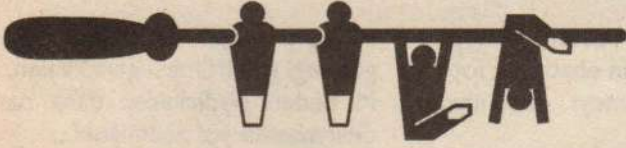

AYŞE ÜLKER SAYGAN SOLMAZ
FATİH SOLMAZ

Dingbat

Cemil Cahit
cemilcahityavuz@yahoo.com

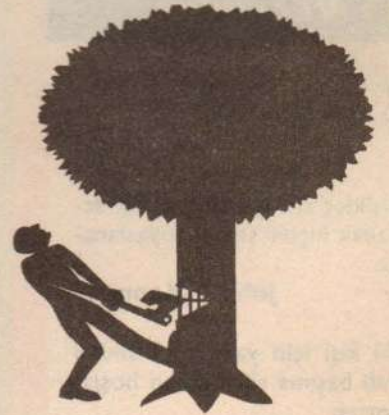
Antrenman

Empati

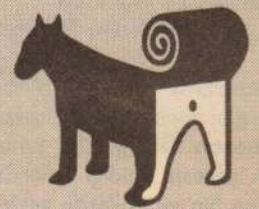
Nikah töreni

Direnç

Ufku geniş

Teşhirci

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (XXIX)

İnsanın Zerrin Egeliler gibi karısı olur da ıssız ormanlık alana götürür mü? Ben olsam, birincisi; Zerrin gibi bir kadınla evlenmem. İkincisi; hadi evlendim diyelim, ormana gitmem.

Şehvet Uçurumu

Zerrin evlidir ama yapayalnızdır. Kocasının iş seyahatleri yüzünden hep başka yerlerde. Bu yüzden Zerrin bir boşlukta yüzmektedir. Kendini eski hayalleriyle avutmaya çalışır. Kocasıyla bir gün tatile giderler, orada üç kişinin tecavüzüne uğraşlar. Kocasının gözleri önünde olan bu olaydan sonra Zerrin psikolojik olarak olumsuz

Şehvet Uçurumu

OSMAN CAVCI

“Zerrin evlidir ama yapayalnızdır, kocası iş seyahatleri yüzünden hep başka yerlerde. Bu yüzden Zerrin boşlukta yüzmektedir. Kocasıyla bir gün tatile giderler ve orada üç kişinin tecavüzüne uğraşlar. Kocasının gözleri önünde olan bu olaydan Zerrin psikolojik olarak olumsuz yönde etkilenir” diyor cd’nin arka kapakındaki Zerrin’in çıplak verdiği pozun üstündeki yazıda. Ama biz yine de biraz farklı okuyabiliriz bu başyapıtı:

Zerrin aniden mastürbasyon yapmaya başlar, üç kez üst üste, boğucu bir müzik eşliğinde.

Zerrin’in kocası tıpsız bey, işi gereği eve hiç uğramamaktadır. Ne iş yaptığını bilemeyiz. Ankara’dadır? Zerrin bir sigara yakar, sıkıntılı sıkıntılı içer sigarayı... Kül tablasını görürüz silme doludur, yani sigara üstüne sigara içmektedir. Yönetmen Zerrin’in sı-

kıntılı ruh hâlini gayet iyi vermiştir. Zerrin aniden mastürbasyon yapmaya başlar, üç kez üst üste, boğucu bir müzik eşliğinde. Yönetmenin anlatmak istediği; Zerrin kocasını çok özlemiştir (Acaba kocasını mı çok özlemiştir, yoksa bir erkeğe mi ihtiyacı vardır?).

Zerrin Egeliler’in bütün çıplaklığı seyrinin beklentisi doğrultusunda verilmiştir. Kocasını nihayet telefon eder. “Seni seviyorum.” “Ben de, ben de seni çok özledim, her an içimde hissediyorum...” gibi telefon sapığı kıvamında konuşurlar. Ve Zerrin sonunda psikoloğa gider.

Psikolog Zerrin’i dinlemektedir. “Gece uyuyamıyorum, gözüm uyku girmiyor. Kötü kötü rüyalar görüyorum. Ormanlar, uçu-

rumlar... Sıçrayarak uyanıyorum” der. Psikolog “Hımmmm” der. “Tatile çıkmam lazım” (Bu arada psikolog rolündeki abi tanıdık biri; küçükken Rumelihisarı’ndaki karşı apartmanda oturan Şaziye hanımın oğlu Müfit abi. Müfit abi prodüktördü; muhtemelen bu filmin de prodüktörü. Sürekli batır çıkardı, annesi çok yanardı. “Sine-macılık uğruna ne evler gitti” dedi. Ben ilk senaryoyu onların çöplerini karıştırırken bulup okumuştum. Şu anda yazdığım film de onun filmi olduğundan, masraf olmasın diye psikolog rolünü kendi üstlenmişti anlaşılan). Zerrin’in bunalım geçirdiği ev de Müfit bey-

lerin evi. Hiç de yabancı gelmemiştir doğrusu. Yani Müfit bey, her şey ucuza gelsin diye elinden geleni yapmış. Bütün film iki üç günde çekilmiş. Zerrin'in evi, bir de ormanlık alandaki tecavüz sahneleri, hepsi bu. Erkek star da yok, hiç tanınmamış baltalar. Sadece dönemin en geçerli yıldızı Zerrin Egeliler almış parayı. Bugünün parasıyla 25-30 milyar para. Ama Zerrin'in filmlerinin iş yapma garantisi kesin.

Neyse, kocası yani bizim Enişte Ankara'dan gelir ve Zerrin'le birlikte Abant'a tatile giderler. Onları uzun planlarda ormanlık alanda mutlu mutlu, el ele koşarlarken görürüz. Bu arada üç tecavüzcü de koku almış, kurbanlarına doğru yaklaşmaktadır. Hep sinir bozucu bir müzik. Her an bir şey olabilir. Ulan insanın Zerrin gibi karısı olur da ıssız ormanlık alana götürür mü? Ben olsam, birincisi; Zerrin gibi bir kadınla evlenmem. İkincisi; evlendim diyelim, ormana gitmem.

Kötü adamlar, Enişte çişini ağacın dibine yaparken Zerrin'e saldırır. "İmdaat!" İki kişi de Enişte'yi bohça yapar. Enişte direnmektedir; bu arada saçmalar.

"Hayvanlar, eşşölueşşekler, medeniyet dışı bir davranış bu..." Kötü adam cevaplar, "Aylardır kadın yüzü görmüyoruz." Zerrin de küfürü basar. "Eşşölueşşekler..." Kötü adamların öz güvenine bayılırım, asla sarsılmazlar. "Soyun ba-

**Erkek
star da yok,
hiç tanınmamış
baltalar.
Sadece dönemin
en geçerli yıldızı
Zerrin Egeliler
almış parayı.**

kalım yavrum. Alt tarafı üç kişiyiz, hepimiz birer kere..."

Ellerindeki tüfeği kocasına doğrulturlar, adamı ağaca bağlamışlardır. "Üçümüze de bir kere vereceksin ya da kocan ölecek." Zerrin çaresizlik içinde başını evet anlamında sallıyor. Enişte bir kötü olur ki sormayın. Kadını kulübeye götürürler, sırayla becerirler. Zerrin çığlık atmakta, biz de Enişte'nin

acılı suratını görmekteyiz. Seks filmi niyetine çekilen bu filmde nasıl zevk almamız beklenebilir ki? Burada erkek seyirci tabii ki Enişte ile empati yaparak acı çekecektir. Zerrin ile empati yapılması biraz sakat bir ruh hâli yaratabilir seyircide. Tecavüzcülerle empati yaparsan, gidip ormana doluşman lazım. Çık işin içinden bakalım.

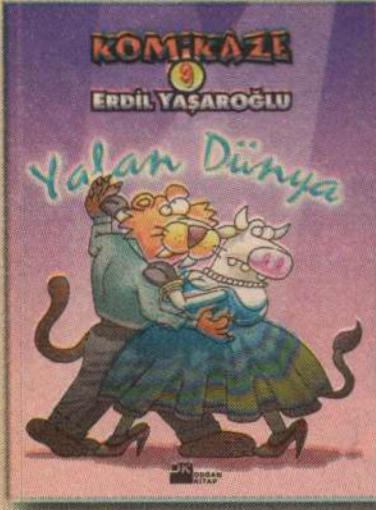
Zerrin evde, kocasından ayrı, erkek özlemiyle yanıp tutuşarak bunalıma girdiğinden, psikolog tavsiyesi ile ormanlık alana tatile git diye tavsiye almıştı ya, belki de kasıt buydu. Zerrin tecavüz sırasında bağırılmaktadır ancak bu dümendir, kocasına karşı yaptığı bir kandırmacadır aslında. Adamlar işlerini bitirir, giderler.

Zerrin ağlamaktadır. Enişte yıkılmıştır. Komiser şöyle der, "Üzülmeyin... Ülke içinde ve dışında bizi medeniyet dışı gösteren bu şeyleri yapanlara gereken ceza verilecektir". Yani tecavüzcülerin, medeniyet dışı davranmalarının dışında hiçbir suçu yoktur. Zerrin'in düzülmesi, Enişte'nin onurunun kırılmasının hiç bir önemi yoktur.

Zerrin hastahane yataktadır. Enişte intihar eder. Zerrin annesine sorar, "Kocam nerde. Kocama ne oldu?" Annesi rolündeki abla cevap verir, "Suçlular aramızda." **Burada, bu filmin yapımcılarını ve yaratıcılarını mı kastetmektedir?** [1]

Çizginin genç ustaları Doğan Kitap'ta!

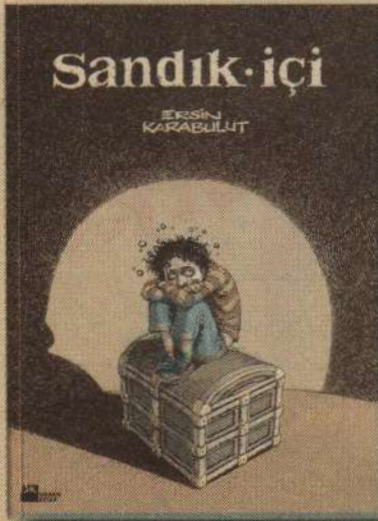
Erdil Yaşaroğlu

Yiğit Özgür

Emrah Ablak

Ersin Karabulut

Cengiz Üstün

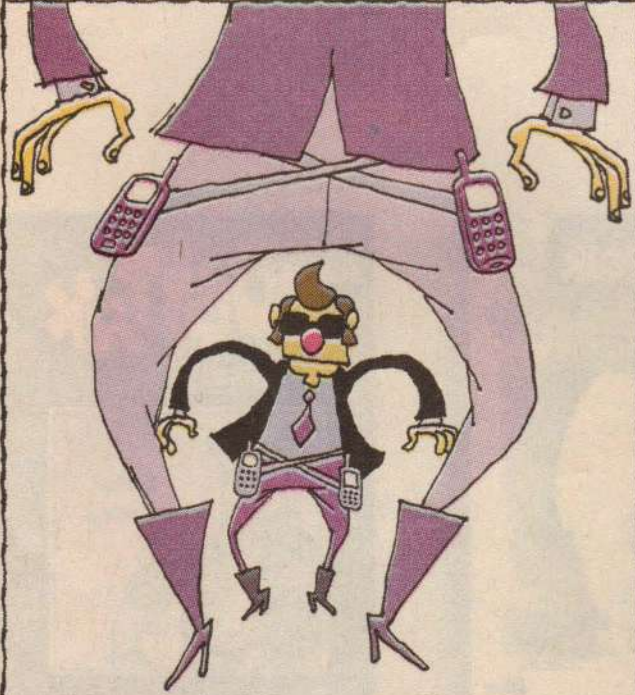
DK
DOĞAN
KİTAP

www.dogankitap.com.tr

Akşamsefası

TELEFON

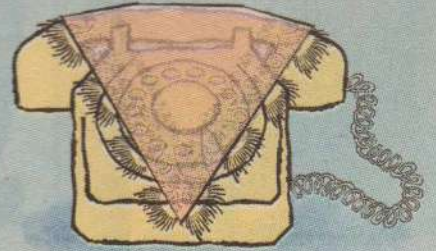
Mikrofon ve kulaklıktan oluşan, kapalı bir elektrik devresi yardımıyla birbirine uzak iki kişinin konuşmasını sağlayan aygıt.

Şu aralar cep telefonlu, mobil işadamları tipi pek yaygın. Belki işadamları tipi değişiyor ama kapitalizmin vahşi rekabet kuralları hep aynı...

leventgonenc@yahoo.com

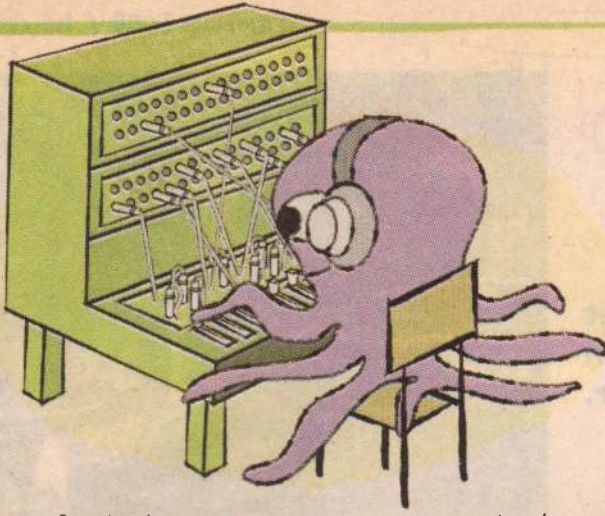
Cep telefonlarının yaygınlaşmasıyla birlikte bir de yan üretim alanları ortaya çıktı; kılıflar, askılar, kulaklıklar... Eskiden en fazlasından telefonun üzerine dantel bir örtü örtülürdü, o kadar.

Bazen gece yarısı acı acı telefon çalar. Genellikle gece gelen telefonlar pek hayırlı olmaz.

Bazen işyerinde telefonlar susmak bilmez. O zaman bütün telefonların fişlerini çekip sadece sessizliğin sesini dinlemek istersiniz...

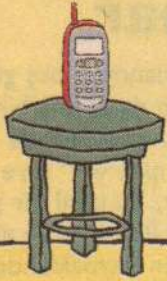

Santral memuru veya memuresi olmak herkesin harcı değildir. Hafıza ve göz-el koordinasyonu gerekir.

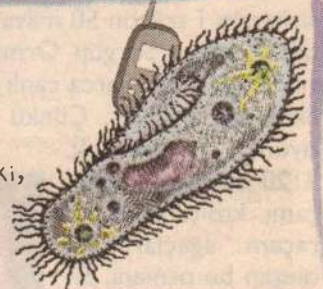

Cep telefonu hayatımıza o kadar girdi ki, sanki bu teknolojik nimet evvel ezel elimizin altındaymış gibi davranıyoruz. Şahi biz cep telefonu icad edilmeden önce ne yapıyorduk?

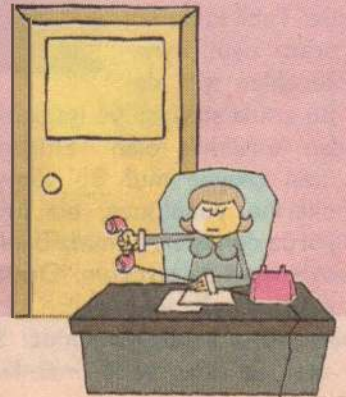
Yakın gelecekte sesli telefonların yerini görüntülü telefonlar alacak. Herhalde o zaman telefon sapıklığının da biçimi ve içeriği değişecek...

Günümüzde cep telefonu kullanımı o kadar yaygınlaştı ki, insan bazen şaşıyor...

Aradığınız yerin nasıl bir yer olduğunu sizi bekletirken dinlettikleri müzikten üç aşağı-beş yukarı çıkarabilirsiniz. Bir dikkat edin bakın...

Cumhurbaşkanlığı
Senfoni Orkestrası

Canlı Hakları

PANTER EMEL

İki yüz bin ağaç kesiliyor. O cinayet sahasında golf oynayacak golfçülerin tümü bir ağaç değerinde bile değildir.

Sorgun Ormanı

Ormanlar doğa katili sermayenin karşısında asla duramaz. Netekim Sarıyer Ormanı Koç Üniversitesi'ne feda edildi. Yüz binlerce ağaç kesildi, dolayısıyla barındırdığı canlılar telef oldu. Formula 1 yarış pisti için gene binlerce ağaç kesildi. Şimdi de Side'deki Sorgun Ormanı golf sahasına tahsis edildi. İki yüz bin ağaç birileri golf oynayacak diye kesiliyor. O cinayet sahasında oyun oynamayı içine sindirebilecek golfçülerin tümü bir ağaç değerinde bile değildir eminim.

Ama olsun, TURAB adlı turizm şirketine 1 trilyon 50 milyar liraya tahsis edilen Sorgun Ormanı barındırdığı milyonlarca canlı ile birlikte yok ediliyor. Çünkü birileri oyun oynayacak.

3120 dönümlük fıstık çamı, kızılçam ve karaçam ağaçlarından oluşan bu ormanı, Side Orman Gönüllüleri canlı düşmanlarından korumaya, seslerini duyurmaya çalışıyor. Bağır bağır bağırlıyorlar, duyuyor musunuz? Tabii ki bu soru orada oyun oynayabilecekler için değil.

Bu arada sanayici ve işadamlarından kurulmuş olan TEMA'nın hiç sesi çıkıyor mu? Bu soruyu kendilerine yöneltince, biz ağaç dikiyoruz demişler. Tam da bunları söylemeye çalışıyorum. Orman bir ekosistemdir ve binlerce yılda oluşur. Kimi kandırıyorsunuz? Sizin para ile fidan satıp, insanlara

bunları dikin "Türkiye çöl olmasın" demeniz bir aldatmacadır. Çünkü Türkiye çok istese, özel çabalar harcarsa, çırpınsa da çöl olmaz. Buna coğrafi konumu müsait değildir. Olsa olsa bozkır olabilir. Bu çok kötüdür ama doğrusu bu-

dur. Muayyen günlerde televizyonların köşelerine ve insanların yakalarına yaprak takarak, binlerce canlının barındığı orman meydana getirilemez. Ama merak etmeyin Türkiye ne çöl olacak, ne de sizin çiftliğiniz.

Avcılık: Ahlâki İntihar

Merkez Av Komisyonu haftada üç gün olan avlanmayı beş güne çıkarmış. Avcılık ve Atıcılık Federasyonu'nun da başına bir silah sanayicisi seçilmiş. Yakışır. Bu konu günlerdir gazetelerde çeşitli şekillerde yer alıyor, ancak hiçkimseden "av niye var" diye bir soru gelmiyor. İnsanlar bir canlıyı neden öldürür, bu nasıl bir psikolojidir? Cerrahpaşa'nın doktorlarından Mansur Beyazyürek avcılığın bir rahatsızlık olduğunu, cinsel yetersizlikten kaynaklandığını yazıyor. Başka bir düşünür "penisiyle sorunu olmayanlar hiçbir

canlıya zarar veremez" diyor. Osmanlı döneminde esnaf loncalarına 12 kategorideki kişiler alınmıyordu: Hırsızlar, pezevenkler, gammazlar, avcılar... liste böyle sürüyor.

Geçen yıl Hürriyet gazetesinde şöyle bir haber vardı: Adamın biri, ertesi gün arkadaşlarıyla ava gideceğinden, karısına kendisini erken uyandırmasını söylüyor. Kadın uyuyup kalınca adamı uyandıramıyor. Sabah kalkan koca, ava gidemediği için karısını tüfekte vurup öldürüyor. Yani sonuçta avcı avsız kalmıyor. Birbirimizi öldürmemek için avlanmak da bir yol olabilir belki, ancak doğadaki canlılar birilerini öldürme veya diğer duygularını tatmin edecek kadar sonsuz değil ve hızla tükeniyor. Sonra sıra eninde sonunda insanlara yönelecek. Bu durum hümanistler veya önce insan diyenler için belki önemli olmayabilir. Her türlü ayrımcılığa karşı olduğundan bence hiç mahsuru yok insanlara yönelmesinin, çünkü her iki durumda da netice değişmiyor. Yaşam hakkının hiyerarşisi olmamalı, umarım anlaşılır.

Köftecinin Kuzuları Meeeeeeee Meeeeee

Geçtiğimiz günlerde caddelere büyük boy bez afişler asılmıştı. Beyoğlu Belediyesi çevre gününü kutlayacağını, Şişli Belediyesi ise doğaya saygı yürüyüşü yapılacağını yazmıştı afişlere. Sonra bu kutlamalar televizyon haberlerinde de magazin boyutunda yerini aldı. Şişli'de eskiden köfteci dükkânı işleten gül-lü belediye başkanı katmış önüne develeri, elinde zincirinden tuttuğu bilmem ne cinsi köpeği, ağzı kulaklarında, beton binaların arasında, asfalt caddelerde doğaya saygı yürüyüşü yapıyor. Böyle günlerle hiç ilgim yok, tümüne karşıyım o yüzden, bilmiyorum dünya kara mizah günü de var mı? Yoksa mutlaka olmalı. Kucağında kuzuyla yürüyen adama muhabir soruyor; "Bu kuzu-yu büyüyünce ne yapacaksınız?" adam manalı manalı gülüyor. Kadının biri çıkmış devenin üstüne bu şekilde kendisini doğaya daha yakın hissettiğini söylüyor. Bakar mısınız, doğaya saygıdan neler anlaşılıyor. Doğaya bu kadar saygılı başkan, seneye asfaltın üstüne birkaç kamyon kum döktürerek develeri öyle yürütebilir, benden söylemesi. Yürüyüşe katılanların ellerinde kedileri, köpekleri var, arada bir de eşek. Çünkü o develerin önünde olmazsa develer yürümezmiş. Doğaya saygılı başkanın gösterisi böyleydi. Doğa ona "yürü ya kulum" demiş, o da yürüyordu işte.

Çevre yürüyüşü yapan Beyoğlu Belediyesi hakkında bilgim yok. Zaten çevrecilik son dönemde çok popüler. Bir tarafta sermayenin katlettiği doğa, diğer yanda onların yaptıklarını gizlemek için kurulmuş paravan çevreci örgütler. Bence çevrecilik ancak doğa karşıtlarının genel adı olabilir. Çünkü merkezde kim var! **h**

Post-World Manifesto

*Kedim patisiyle kalbimin üzerine dokundu.
Yeşil bir sinüs dalgasıyla, flaş gibi atan
pembe bir yürek gönderdi bana,
Bir alacakaranlık kuşağında.*

*Filistin ile İsrail arasında da böyle bir
Pembe yürek belirdi...
Bir anarşistin uyuyan yüreğine
Yumuşacık bir pati girdi.
Sen de dokun bana öyle
Bir serçe kalbimi dinlermiş gibi*

*Çünkü o zenginlerin darbeleriyle
Çok yaralı...*

*Sadece bana değil yaptıkları,
Doğayı da onlar katlediyor
Ağaçlar şok ve sarsıntıya
Uğramış gibi oluyor
Ve zengin olmak için bir lazımlığa
Oturmak zorunda kaldıklarını unutuyorlar.*

*Ama sen yine de onları
Cehenneme sürme Salvador
Ama korkarım ki Nuh'un
Kadrosu doldu ve son çok yakın...*

.....
LALE MÜLDÜR

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

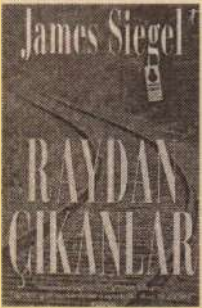
Cumhuriyet'in Divası - Müzeyyen Senar Radi Dikici Remzi Kitabevi

Müzeyyen Senar; kendine has ses rengi, üslup özeni, görev ciddiyeti ve sorumluluk anlayışıyla, gerçek anlamda bir usta ve örnek alınan seçkin ve saygın bir sanatçıdır. Radi Dikici'nin Müzeyyen Senar'la birlikte 4 yıl süren bir çalışma sonunda hazırladığı bu biyografi, sanatçının hayatını büyük bir açık yüreklilikle gözler önüne sererken, aynı zamanda Türk musikisinin Cumhuriyet dönemi serüvenine de ışık tutuyor.

Raydan Çıkanlar James Siegel Artemis Yayınları

New York merkezli reklam ajansı BBDO'nun ödüllü yaratıcı yönetmeni olan James Siegel, Raydan Çıkanlar isimli romanı ile ilk kez Türk okur ile buluşuyor. Artemis Yayınları'nın yenilenen ve yelpazesini genişleten yeni yayın programı içerisinde yerini alan yazar, romanlarında, popüler kurmaca türlerinin heyecan dozu yüksek bir sentezini yaratırken Amerikan neo-noir'inin da akrabası hikâyeler çıkarıyor ortaya. Yaratıcı yazarlığın farklı alanlarında başarıya ulaşmış James Siegel'in Raydan Çıkanlar'ı, Amerika'da heyecanla karşılanan, kıvıma-

nı nefis tutturduğu bir cinayet, hıyanet ve intikam romanı. Raydan Çıkanlar'ın film hakları da Miramax tarafından satın alındı. Psikolojik savaş ortamında sahip olduğu her şeyi riske atmak durumunda kalan Charles Schine rolünde Clive Owen'i, Charles'in hayatını mahveden Lucinda Haris rolünderse Jennifer Aniston'ı 2005 sonunda beyaz perdede izleyebilirsiniz. Artemis Yayınları, yazarın Raydan Çıkanlar'dan sonra yazdığı Yoldan Çıkanlar'ı da yayımlamaya hazırlanıyor.

Zaten Yoksunuz Meltem Arıkan Everest Yayınları

Geçen yıl Şubat ayında Meltem Arıkan'ın toplatılmasına karar verilen romanı 'Yeter Tenimi Acıtmayın'ın serbest bırakılması beni "edebiyat" adına çok sevindirmişti. Meltem Arıkan'ın yeni romanı Everest Yayınları tarafından yayımlandı. Meltem Arıkan'ın son kitabı "Zaten Yoksunuz" gerçeküstü bir dil ve kurguyla yazılmış, 'değişik' bir aşk romanı. Aşk mantıksızlık değil mi? Ya insanların sürekli büyüttüğü yücelttiği duygular? Duyguların matematiği ve akılabilir mi? Aşık olduğun için beynini bir kenara bırakıp bedenine esir olmak mümkün mü? Karşısındaki adamı mutlu etmek için onun hayatını yaşayan ve sonunda hep hüsrana uğrayan kadınlar. Onu mutlu etmek için onu ondan iyi tanıyan, onu ondan iyi anlayan, ona hak ettiğinden daha fazla değer veren ve kendini bitiren, adamın istediği gibi

olurken kendini yok eden kadınlar... Kadın olmaktan korkan kadınlar.

Kule Stephen King Altın Yayınlar

Stephen King, 'Kara Kule' serisini tamamlıyor. Son kitabın adı 'Kule' olan seri, yedinci kitap ile bitiyor. Stephen King, Kara Kule'nin açılış cümlesini 1970 yılında yazmıştı. İlk romanı Göz'den sonra King, tüm dünyada en çok satan kitaplar listesine giren 40 roman daha yayımladı. Romanlarının büyük bir bölümü Türkçeye çevrilen ve Kara Kule Serisi'nin tamamı Altın Kitaplar tarafından yayımlanan yazar, bu kez, Kule - Kara Kule 7 ile okurla buluşuyor.

Erotik Mitler ve Efsaneler Shahrukh Husain İnkılap Yayınları

Günümüzün okurlarına antik dünyadan uzanan etkileyici bir erotik mitler ve efsaneler antolojisi. Zevk almayı ve baştan çıkarıcılığı bu antolojide bir araya getiren Shahrukh Husain böylece farklı kültürlerin bu konudaki zengin birikimini de ortaya çıkarıyor. Bu incelikli tekrar yazım, orijinal metinlere bağlı kalınarak ama yeni bir anlatım belirlererek hazırlandı. Inanna'nın coşku dolu cinsel keşifleri, Krishna ve

Radha'nın acı ve tatlı ihtirasları, Hera'nın sıkıcı evliliğine heyecan getirmek için Zeus'a oynadığı oyunlar, Lancelot ve Guenevere'nin tutkulu ilişkileri... Kimi kutsal, kimi ateşli; kimi yasak, kimi zorunlu; kimi bedensel, kimi komik... Ama hepsinin ortak özelliği cinselliği barındırması.

Bay İlişki

Mike Gayle

Gendaş Kültür

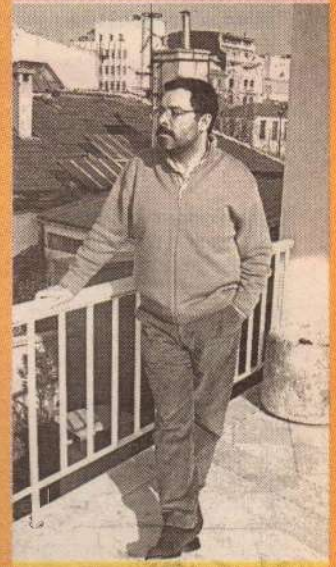
Çevirmen: Solina Silahlı

İngiliz yazar Mike Gayle, Bay İlişki'de evlenmekten ödü kopan bir adamın hikâyesini anlatıyor. Stand-up'çı olan Benjamin Duffy'de de her erkekte olduğu gibi ciddi ilişki fobisi vardır. Dört yıllık sevgilisi artık sıradanlaşmakta olan ilişkilerinin "adını koymakta" ısrarcı olmaya başlayınca Benjamin kendini, roman boyunca sürecek bir "evlenecek adam mıyım, değil miyim" sorgusunun içinde bulur; ya büyüyecek ya da hayatının aşkını kaybedecektir. Sevgilisi, mobilya alışverişine çıktıkları sırada Benjamin'in aslında evlenmeye hiç de hazır olmadığını anlar ve Benjamin'i terk eder. Roman işte tam da bu noktadan sonra okuru çok acı ve komik bir hikaye örgüsünün içine alıyor. Benjamin'in İngiliz televizyonlarının en seksi simalarından biri olan Alexa'yla ilişkiye girmesiyle de tipik bir bekar erkeğin haline gül-mekten kendimizi alamıyoruz. Üstüne üstlük sevgilisi de yeni birini bulunca işler hepten içinden çıkılmaz hâle geliyor ve günümüz kadın erkek ilişkilerinin aslında ne olduğunu farklı bir bakış açısıyla görme şansına sahip oluyoruz. Mike Gayle'in yarattığı bu karakterin pekala erkek Bridget Jones olduğu söylenebilir; onda adım adım büyüyen ve evliliğe hazırlanan bir erkek çocuğunu görme fırsatını yakalıyoruz.

Edebiyat Dünyasından Haberler

📖 **Ahmet Ümit'in** Sis ve Gece adlı romanı, önümüzdeki aylarda Almanya'da yayınlanacak. **Sis ve Gece** Almanca dillerinde kitap yayınlayan, önemli yayınevlerinden biri olan **Unions Verlag** tarafından yayınlanıyor. Kitabın yayınlanmasının ardından yayınevi Ahmet Ümit'i toplam bir ay kadar sürecek tanıtım ve kitap okuma günleri için Almanya'ya davet ediyor, bu gezinin kapsamında Frankfurt Kitap Fuarı da yer alıyor. Sis ve Gece'nin kapağı **Selçuk Demirel** tarafından hazırlandı. Ayrıca yazarın diğer romanı Beyoğlu Rapsodisi'nin Yunanca çevirisi de sürüyor. Beyoğlu Rapsodisi ise **Kedros Yayınevi** tarafından yayınlanacak. Ahmet Ümit'in, daha önce yayınlanan öykülerinden aşına olduğumuz Başkomiser Nevzat karakteri, çizgi roman kahramanı oluyor. Ahmet Ümit'in "Karanlıkta Koşanlar" ve "Şeytan Ayrıntıda Gizlidir" öykülerinin kahramanları Başkomiser Nevzat ve yardımcısı Ali'nin serüvenleri yakında "Komiser Nevzat" adında bir çizgi roman olarak okurun karşısına çıkacak.

📖 Türk edebiyatının aykırı ve uçarı şairi-yazarı **küçük İskender**'in bütün eserleri bundan böyle Sel Yayıncılık tarafından yayımlanacak. küçük İskender'in Sel Yayıncılık'tan çıkacak ve ilk kitabı **Burç Hikayeleri** adını taşıyor ve temmuz ayında kitapçılarda olacak. Yine kendine has yazı ve çizgisiyle bir marka olmuş **met-üst'ün Pazar Sevişgenleri III** adlı karikatür albümü de temmuz ayında **Sel Yayıncılık** tarafından yayımlanıp okurla buluşacak.

📖 Yazarlar internet siteleri üzerinden tercihlerini ortaya koyuyorlar ve daha önemlisi, okurlarını imza günlerinden, röportajlarından, yeni projelerinden haberdar edebiliyorlar. Reşat Çalışlar'ın (www.resatcalislar.com) internet sitesi, klasik yazar sitesi formatının dışına çıkan mizahi, absürd ve yaratıcı özelliklere sahip. Girişte "Neden Reşat Çalışlar?" diye bir yazıyla karşılaşılıyor ve Reşat Çalışlar'ın gerekli olup olmadığını tartışan bir metne yer veriliyor. Bir diğer popüler yazarın, Tuna Kiremitçi'nin sitesi ise (www.tunakiremitci.com), Galatasaray Lisesi döneminden bir fotoğrafıyla açılıyor ve yazarın nostaljiye verdiği önem dile getiriliyor. Reşat Çalışlar'ın kine kıyasla daha profesyonel bir tasarıma sahip olan sitede, Kiremitçi'nin etkinlikleri de duyuruluyor. Artık internet sitesi sahibi olmak, yazarlar açısından hayati önem taşıyor.

📖 **Everest Yayınları**, yeni bir diziyeye başlıyor. **Yaşam Kitapları** adlı bu serinin ilk kitabı **Gökhan Akçura'nın Zaman Makinesi** adlı üçlemesinin birinci cildi olan **Ay'a Seyahat** adını taşıyor. Dizide **Hıfzı Topuz'un Fikret Mualla** adlı kitabı, **Naim Dilmener'in Eleştirmenin Günlüğü** adlı yazıları da yer alacak. Yaşam Kitapları, görsel malzeme ile metnin birbirini tamamladığı kitaplardan oluşacak. Anılar, günlükler, arşiv derlemeleri, popüler kültüre yönelik yazılar bu dizide yer alacak ve bu kitaplar günlük yaşamımızda dikkatten kaçabileceklerin bir tür tutanağını oluşturacak. 📖

düdü'ten sıkı-sık

olsa da durumlar sıkışık
bizim kızlar her zaman sık

Merhaba kızlar... Nasılsınız, şık mısınız?

Beni soracak olursanız iyiyim, hatta bomba gibiyim.
Derseniz ki niye, "Yaz geldi kızım aşk zamanı aşk!" derim size...
Başımıza gelecek var gibi ama, hadi neyse...

DÜRNEV KIRAC

Kafes kafese kaldım yaaa!

Canım canım canım, üzülme sen üzülme. Akşam çıkarken ne giyicem ben şimdi diye ağlanır mı ya? Düdü'tü ne güne duruyo, ben ne güne duruyorum, kimim ben nerdeyim, burası neresi? Bak sana öyle güzel bir gece kıyafeti yapıcak ki, şu melul melul bakan gözlerenden akşama ışıklar saçarak çıkacaksın evden. Git eline yüzüne iki onda sekiz litre kadar su çarp. Bi sigara yak. Aç şu müziğin sesini de. Gel şöyle yamacıma otur. Bak akideşin sana neler anlatacak? Şimdi süzgün manolyam, evde giymediğin eski bir tişörtün vardır herhalde. Git bana onu getir. Çi'irken bir kuble de nesgayfe yapıve. Çi'irine. İçelim güzelleşelim. Evet, önce tişörtü elimize alıyoruz ve sırtını çeviriyoruz. Kuru sabunla veya kurşun kalemle boynundan aşağıya, 2'şer santim arayla beline kadar çizgiler çiziyoruz. Diğer elimize aldığımız jilete pis pis bakıp burnumuzu çektikten sonra, dalıyoruz çizgilere... Çizdiğimiz çizgileri kesiyoruuuz. Dikkat! Çizgileri sakın olaki tişörtün sonuna kadar kesme. Belinden 3 parmak yukansına kadar kes, karışmam bak! Evet papatyam noldu şimdi gördün mü? Tişörtünün arkasından parmaklıklar oldu. Sırtını kafeslemişsin gibi yani. Bak üzülme ne değer miymiş? İki dakikada hallettik. Enfes bi tişörtün oldu akşama giyeceğin, yok yok giyeceğin. Sırt dekoltesi, hem de en şahanesinden. Altına tak bir kot pantol, at kendini sokağa. Sana bakan tüm erkekleri o kafese hapsetmezsen, ben de Düdü'tü değilim. Cezan da göz hapsi ona göre. Eee ne demiş şair; Çeken çektirmiş güzelim.

İğnele beni Behçet!

Bugünlerde giyim tarzını beğendiğim hemen hemen herkesin yakasından düşmeyen bir aksesuar görüyorum. Çok sık ve çok değişik duruyo, hemen göze çarpıyo. Gerçi benim gözümünden kaçmaz ama, diğerlerinin de bakışlarını çektiririnden eminim. Neyse, ben gene böyle bir gün dikkatli dikkatli esas kızımızın ceketindeki, bahsi geçen aksesuarı

inceliyorum. Artık nasıl incelediysem, gördüm ki yapması çok kolay. Hatta daha güzelini, daha özelini bile yapabilirsin. Yani kendinden bi şeyler katabilir ve senden başka hiç kimsede olmayan bir tane yapabilirsin. Söylüyorum, bu bir yaka iğnesi. Broş bile denilebilir ama iğne demek daha doğru olur. Doğrudan da şaşmamak gerekir diye salık etti bize hep ninem. Aslında sadece cekete de takılmaz, aksine çantaya, şapkaya, tişörtlere hatta kotun arka cebine bile takılabilir. Şimdi gelin hep beraber iğnemizi yapalım Gerekenleri sayıyorum; bir tane büyük çengelli iğne, ama en büyüğünden ve genellikle şu İskoç eteklerini yandan tutturmaya yarayanlardan. Ve evde ne kadar ıvr zıvr eski küpe kalıntısı, kolye ucu ve hedö hödü varsa onlardan. Sonra alıyoruz bu hedö hödüyü ve iğnemize geçiriyoruz. İster hepsini geçir, ister bir bölü üçünü. Sana kalmış. Ne istersen geçirebilirsin iğnene. Sallantılı küpelerin kopanları, kolyelerin kopan kısımları acaip güzel duruyo. Ama dedim ya ne istersen onu tak. Yani geçir iğnenin ucundan ve sonra kapat ucunu. Oldu mu sana şık bir aksesuar. Kızlar çatır çatır çatılyacak valla ne diyim. Ama unutmamalısınız ki; iğneyi kendine çuvaldızı başkasına...

Süper bir mağaza! (Başka şubemiz yoktur)

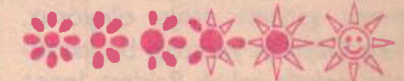
Arkadaşım aradı geçen gün. Nevracımcım. "Biz tükkanı açıyoruz, sen de gel", dedi. Gittim bir de ne göreyim? Acaip güzel çantalar ama acaip kelimesi az kalır, yani başka bir kelime bulamıyorsam kesin benim hatamdır. Kelime dağarcığımın suyunu az koymamdandır. O ne müthiş ayakkabılar. Tavana vurdu kafam deyim yerindeyse... Hele o takılar bitirdi beni yaa. Daha önce hiçbir yerde görmemiştim böyle enteresan, böyle özel, bu kadar tasanmıtrak çeşitler. Nasıl anlatsam bilemiyorum yani. Zaten hemen hemen hepsi tek. Ve hepsi de mutlaka enteresan bi özelliğe sahip. Mesela piyano ve gitar şeklinde çanta var. Üzerinde kirazlar bulunan ayakkabı var. Üzeri illüstrasyon karikatürlerle bezeli cüzdan var. Yani neler var neler. Başka şubeleri de yok. Bu yüzdendir ki bizim iki kafadar cici mağaza sahibi kızımız, üşenmemiş bir de güzellik yapmışlar. İnternette sipariş olanağın

sağlamışlar özel olmak isteyen herkese. Bitmedi! Yanında ev ve hediye eşyalar da var. Misal sevgiline hediye alacaksın. Ama artık parfüm almak istemiyosun. Bak güzelim BlissKiss'e, aradığın şeyi mutlaka bulursun. Masaj çorabı tam seninkine göre mesela bence. Bayıla bayıla giyer yaniii. İstanbul için alışveriş vakti: Mağazanın yeri Nişantaşı'nda. Rumeli Pasajı'nda. Hani şu Zeki Triko'nun bulunduğu pasajın alt katında. Sakın yanlış anlama, öyle uçuk fiyatlara da değil bu özel şeyler. Hepsi uygun, hepsi cep yakmayan paralar. İnternet siteleriyle İstanbul dışında ikamet eden Hayvancılar'a birebir, ya da tembel İstanbullular'a. Çok da tatlı bir site. Bizim cici kızlar ve BlissKiss hakkında bir çok bilgiye ve ürünlere kolayca ulaşabilirsin. Siparişlerin 3 ile 7 gün arasında kapıda. Hemen gir bence, gerçekten kaçırma istemiyceğin şeyler var bu mağazada. Bak sonradan pişman olacağın bi hareket yapma. Ya hemen tık'la, ya da doğru pasaja!

BLISSKISS

Sık Sık Öneriler

- A) Eski soket çoraplarını bilek kısmından 4 parmak uzunluğunda keserek, yepyeni eldivenler elde edebilirsin. Tabi file olan çoraplar tercih sebebidir.
- B) Bol bulüzlerinin beline ince bir kemer takarak yeni bir hava yaratabilirsin.
- C) Eski tişörtünün üstüne makasla delikler açarak, yeni eski modasına uyum sağlayabilirsin.
- D) Saatinin kayışına doladığın kolyeyle çok daha enteresan bir saate bakabilirsin.

**Bir dahaki Hayvan'a kadar
mutlaka gldin, yapın, giyin.**

Düdü'ten sevgiler. Görüş, istek ve eleştirileriniz için
dudut1@hotmail.com

Akşamsefası

hayvanARTbahçesi

Mektup: İstiklal Cad. Turhal Han. No:373 D:7 Beyoğlu / İST e-posta: hayvandergisi@yahoo.com

Kalem

Ben ne kalemlerle yazdım
adamım, bu da bişey mi?
Ne insanların yaladım envai çeşit
yerini, bilsen şaşarsın.
Bu bakımdan epey bi kaşarım.
Belki sen de kaşarsın!
Neredeyse bi çakaldım
sakatata tamah eden.
Ya da kokmuş kapuskaya saldıran
falancanın kapısında it.
Ne kalemlerle yazdım bi bilsen.
Ne karbon vardı içinde
ne de grafit.

Hekim Ali Babacan / İzmir

Kan

Akıt damarlarındaki bütün ka-
nı. Sevgilin aybaşı olmamış. İçinde
senden bir parça taşıyor. Akıt da-
marlarındaki bütün kanı. En keskin
bıçaklarını al yanına. Doğra sevgili-
ni, karnını deş. O canlıyı çıkar dı-
şarı. Bir leğene doldurduğun ka-
nında boş o canlıyı. Akıt damarla-
rındaki bütün kanı. Hakaret et ka-
nına. Sevgilinin .mına ettiğin gibi.
Akıt damarlarındaki bütün kanı.
Beyaz gülleri sula kanınla. Bütün
güller kırmızı açsın.

Erol Uçar / Balıkesir

İnanırdım Ben

Gördüğüm her kırmızı arabada
pür dikkat kesilirdim
sensindir belki diye
Sanki çok olasıymış gibi
koscaca şehirde
Aldırmazdım yine de
İnanırdım her seferinde
Tıpkı beni sevebilmendeki
küçük ihtimale aldırmadan
İnanabildiğim gibi beni sevdiğine

Burcu Ercan / Ankara

Mihenk

Fatma Güneş Ertaş için
Bir koridor mudur, eninde so-
nunda? Sığınsa labirentine pamuk
ipliğine dönecek. Atacak kördüğü-
münü çözüldüğünü gördükçe ya-
lanlarmış kendini, anlar mısın? Son-
rası tecrübesiz hikâyelerin biriki-

Berran Tözer

Kazım Koyuncu

Uğur Canköçak

Mehmet Ulusoy

Anılarıyla hep hayatımızda olacaklar...

miyle ertelenmiş bir hayat. Yut-
kundukça yoksa duyumsadığını mı
sanırsın? Viraneliğe ayarlı o hayali
sahne belirir. Derken bekleme-
diğin ücrada tenhaya gerili ipinin
üzerinde sır cambazı. Seyredalişla-
rının en buseliğiyle izlersin sen.
Baştan savma artıracaklarının do-
kunup arasözüne geçmekle yetinen
oyunların ilk gölge isteyen bu de-
ğildi ki! Örmekten vazgeçersen yıl-
dız tozlarıyla belleğini, yine de
anımsayamaz mısın? Bezirganlıkta
kararlı mecazlar tutup bırakmaya
değilken gönüllü, yükünü; tesadüfi
gerçeklerin bin mecaz içindeki bir
gerçeğin esrarına, sen yazgılı kal-
makta hâlâ ısrarlı mısın? Bugünün
anaforunda dün, çıkmaz sokak
bezgini kelimelerin ebruli kasveti-
ni taşıırken dörtüylağzına, eşliğinde
durduğun sabrın, rahminden ihti-
ras düşürerek yaklaşan yarın, ek-
lendi işte gecikmeden küflü ziynet
zincirine yenisi. Sıyırarak varlığını
yokluğundan soluklanacakmış, iyi-
ce, alacakaranlıkta.

Bıçaksırtı yolların menziline
çöpten terazisiyle ulaşan asi sarra-
fın, tıknafes umutlanışlarını tered-
düt köprüleriyle karşılayan sakın
rehberi. Meşgaleyi hicrana bağlayan
bir rüyayı daha kurtarıp karabasan-
dan, doğdu, sancısız, gönül gözü
şehla kahraman. Yenilgiden payına
düşeni çıkarsan da aradan, yine acı-
sını acıtınca azalanların provasına,
artık kaybedince kazananları müj-
delemek için mi katılacaksın?

Mehmet Akif Ertaş / Erzincan

Fason Öğütler Kitabı 2

Doğmanın da bir adabı var:
İlk intiba

Kundaktaki bu hırpani görünü-
şünüz doğrusu sempatiklikten çok
uzak. Şurada bir kere dünyaya ge-
liyorsunuz, insan kendine bir çe-
kidüzen verir öyle doğar, yanlış
mıyım? Hayır bir de özel klinikte
doğuyorsunuz, tarlada değil ki.
Traşınızı olup, talk pudrasını sü-
rüp misler gibi kucağa gelseniz, iş-
te o zaman doktoru da takdir
eder, hemşiresi de hayran kalır.
Dokuz ay orada yan gelip yatmak
zor değil, onu kedi yavrusu da ya-
pıyor. Geçti artık, geçti, nereye
dönüyorsun, göbek kesildi bir ke-
re! İki dakkada boğulup gidersin
saftirik. Bu arada anneniz bu kadar
koca kafalı olacağınızı bilseydi sa-
nırım sezeryan ihtimalini tekrar
gözden geçirirdi.

Severyus / İstanbul

Oyuncaklarımı Alıyorlar Elimden

Yaşamın örselenmesiyle ısınan
Buz ve ateş arasında geçen ömrüm
Geceleri eskilerini
giyiyorum yalnızlıkların
Gündüzleri yenilerini
taşıyorum üstümde
Her gece kapımı çalan dostlar
Oyuncaklarımı alıyorlar elimden
Acemice dikiyorum içimin
söküklerini
Dikiş izleri yüzümün çizgilerine
karışıyor

Bedriye K. / Mersin

Kısır ile Döngü

Bir kadın ve adam varmış, karı-kocalarmış, adam marangozluk yaparmış küçücük atölyesinde, kadın da uğraşmış sabahtan akşama kadar küçücük eviyle, önce bir çocukları olmuş erkek, çok sevinmiş adam, kadın da sevinmiş, ama adam daha fazla, sonra çok geçmemiş üstünden bir de kızları olmuş, adam sevinmiş, kadın da sevinmiş, ama daha fazla.. Adam yanına alıp gidermiş küçücük oğlunu, kadınınsa yanındaymış hep küçücük kızı. Sonra bir gün kadın balkonda halı silkelirken bir şey olmuş, aynı şey, aynı anda atölyesindeki adama da olmuş. Kadın durduramadığını fark etmiş kendini, durmadan halı silkeliyormuş, kolları kopacakmış neredeyse, adam da durmadan bir tahtaya çivi çakıyormuş. Kadının üzerinde gökyüzü değişmiş, önce gece olmuş, sonra sabah, yağmurlar yağmış, kar tutmuş kadının omuzları, küçücük kızı onu izlerken büyümüş, adamınsa kocaman olmuş çivi çakan kolu, sakalları uzamış, kolu o kadar büyümüş o kadar büyümüş ki kendinden bile büyük olmuş, yanı başında duran çocuğu da büyümüş babasına baka baka, sonra birden kadının elinden kayıvermiş halı, önce halı balkona düşmüş, sonra kendisi, aynı anda aynı şey adama da olmuş, önce kolu kopup tahtaya düşmüş, sonra kocaman bedeni. Kadının kızı gelmiş kaldırmış annesini, adamın da oğlu. Almış kadının kızı halıyı yerden, adamın da oğlu çiviye, devam ettirmişler onların kaldıkları yerden. Kızın adı Kısır'mış, çocuğun adı Döngü.

Nezaket Kartal / İstanbul

Kim Bilir?

Suskun geçti kiraz mevsimi.
Sesim çıkmadı, çıkamadı.

Ne zaman sonra anladım;
kendimi superisi sanmıştım.
Aslında bir kiraz yaprağıydım,
kimbilir hangi bahardan kalma

Ulaş Güneş Kacargil / İstanbul

Ey Sevdığım İnsanlar Uzun Zaman Düşündüm ..

Ruhumu tıkışmışım sanki içime ve artık utaniyorum çıkarmaktan, göstermekten. Anladım konuşarak anlatamıyorum ben derdimi ya da farklı bir dil konuşuyorum. Belki de insanlar kendilerince okşayarak seviyorlar ama tırnakları çiziyor beni. Kim bilir belki huyusuzum, uyumsuzum, lüzumsuz bir çibanbaşı olmuşum ama gerçekten yorgunum, yani. Yorulmuşum. Ağzımı açıyorum ve yüzler asılıyor askılara, üzüliyorum. Yalan söyleyemem, insanların mutsuzluklara tahammülü yok ve dinlemekte istemiyorlar onları. Haklılar, ben haksızım.

Kendi ruhuma tecavüz ediyorum ben, ve hiç zevk vermiyor. Nedeni; yollar bitmiyor çünkü, tüneller bitmiyor.. bir sonsuzluk çizgisi gibi, ben veya herkimse o, o beyaz noktayı görmek için can atıyorum.

Hani şu maskeli balo var ya hani şu herkesin davetli olduğu, en güzel maskelerle en güzel kıyafetlerin bulunduğu. İşte o var ya en güzel şarabı içmiştik biz orda, en güzel yemekleri yemiştik, en romantik sözleri söyleyip en kral dalgamızı geçmiştik, çok ama çok konuşmuştuk. Sonra zaman geçti; yalanlarımız gerçek, gerçeklerimiz yalan oldu birden. Birbirimizin gözlerine bakmamıştık, gözbebeklerinden yansıyan kendimize bakmamıştık. Sonrası kısır döngü, sonrası düğüm. Burda

yanlış bişeyler yok muydu. Son anına kadar beklettim limanda gemilerimi, yakmamak için direndim, işte o beyaz noktayı görmek için direndim ama biraz fazla beklemişim, galiba çok sert bir rüzgâr itti beni limandan aşağıya. Baktım beni beklemiyorlar, gidiyorlar ben de yaktım, gözlerinin yaşına bakmadım.

Çok garip. İnsan birşeye üzülmüyor, birşey oldu mu içinde biriktirdiği herşeye birden üzüliyor, ertelediği hesapların hepsi o anda ödeniyor. Yükler yükler yükler... Belki hepimiz birer hamil ve hamileyiz. Yeni görünmez dertlere, kederlere gebeyiz. Birşeyleri oturup didinip kendi başına yapabilenlere hep gıpta etmişimdir, hiçbirşeyi doğru dürüst tamamlamadığımdan olsa gerek. Başarılı olabilmek, tatmin olabilmek, mutlu olabilmek. Hep öyle dediniz; her şey elindedir insanın. O zaman ey tatmin olanlar, ey siz kendi başına mutlu olanlar. Saklamayın, açık edin yüzünüzü. Çıkarıp maskenizi bir köşeye fırlatın da, çünkü ancak gerçekten "mutlu" insanlar görerek mutlu olan bir "insan" var karşınızda ve ey sevdiğim insanlar, mutlu sabahlar, mutlu öğlenler ve mutlu akşamlar.

Mustafa Koca

3 Ay'da

Rodrigo'nun gitar konçertosunu "Gitar"la çalmayı öğrenmek ister misiniz? Öğrenemeyenin kafasında gitar kırıyorum. Velakin 14 senedir hiç kimsenin kafasında gitar kırmak nasip olmadı. Kafasına güvenen arasın.

Gitarist-Karikatürist
'İlhan Nalbant' Tel:

0535 246 23 03

Temmuz 2005 • Aylık Yerel Süreli Yayın • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ
Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ Haber Merkezi: Yıldız Bilgin Bayazit, Faruk Kaya, Mehmet Duru, Seray Şahiner • Ankara Temsilcisi: Emrah Serbes • Grafik Tasarım: Mustafa Devrim Özdoğan
Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Lojistik Destek: Pınar Öztürk, Mevlüt Gülveren
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu / İSTANBUL Tel: 0212 293 32 77 - 78 Fax: 0212 245 85 56
Yayınları: PAK Basın Yayın e-posta: hayvandergisi@yahoo.com • ISSN 1303 - 944X
Baskı: İlicak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Yurtiçi: 1 yıllık 35 Milyon / 6 aylık 20 Milyon • Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar / Abonelik için İrtibat Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına
TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2 EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi
Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

Akşamsefası

hayvan

KIZIL
Mars
Gimene

*titizce tiksindir...
...çürüt beni...

Çöp
nedir?

*Çöp KARA SİNEKLERİN
RAHVIDİR...

*ÇÖP BOKA DÖNÜ-
MEZ, BOK ÇÖP DEĞİL-
DIR, ÇÖPÜN BOK GİBİ
KOKMASININ NEDENİ:
ASLINDA ÇÖPÜN BOK OLMA
İSTEĞİNDEN KAYNAKLANIR, BUDA
ÇÖP DEDİĞİMİZ ŞEYİN BİR BİLİNCE
SAHİP OLDUĞUNUN İSPATIDIR...

*ÇÖPÜN BURCU KOVA'DIR (KOVA BURGLARIN
LORDUDUR DİKKAT...)

*TEKNİK OLARAK ÇÖP DEDİĞİMİZ ŞEYDE İNSAN-
LA BİRLİKTE EVRİMLEŞMİŞTİR HER ŞEHRİN BİR ÇÖP-
LÜĞÜNÜN OLMASI HER EVDE BİR ÇÖP KUTUSU-
NUN VARLIĞI İNSANLA BİRLİKTE YAŞAYAN
ÇÖPÜN EVRİMLEŞTİĞİNİN KANITIDIR...

*PLASTİK ÇÖPÜN DERİSİDİR...

*BİR İNSANIN ÇÖPE DAVRANIŞ BİÇİMİ ONU
TORBALANIP KAPI ÖNÜNE KOYMAK KADAR
BASİTTİR, BU YÜZDEN ÇÖP ASLINDA GÖK
YALNIZDIR, EN FAZLA BİR HAFTA İÇİNDE
ŞEHRİN DİĞER UCUNA BIRAKILAN EVCİL HEYVANLAR
GİBİ YENDEN TORBALANIP KAPI ÖNÜNE KOYMAK
ÜZERE SİZE SERİ DÖNERLER, SABIRLA GÖZALIR,

*ÇÖP İNSANIN TANIYI OLMAYLA İLGİLİ EĞOSUNU
DOYURAN İLK LOKMADIR...

*ÇÖPLÜKLER İNSANLARIN BİRLERİNİ GÖMDÜKLERİ
MEZARLIKLAERDİR, ÇÖPLÜKLERİN GÜN GEÇTİKÇE DAHA DA
BÜYÜMESİNİN SEBEBİ İNSANLARIN İBU SİRLERİ DA-
HA DEĞİNE GÖMME İSTEKLERİNDEN KAYNAKLANIR,
*MARTILAR EN ÇOK ÇÖPLÜKTEKİ SİRLERİ SEVE-
REK YERLER, BUNUN İLK FARKINA VARAN
ALFRED HITCHKOK BABADIR DİKKAT...

*ÇÖPÜN İRADESİ HAFIZASIDIR...

*AKLIN İÇİNDEKİ ÇÖP KUTUSUNUN ADI KORKUDUR
*ÇÖP KENDİSİLE BEĞENİR BU YÜZDEN
YERYÜZÜNDE İNSANA ENÇOK BENZİYEN
ŞEY ÇÖPTÜR...

*ÇÖPLÜK GÜLDÜĞÜ ZAMAN PATLAR!...

*çürüt beni → esinbek@hotmail.com